

**SIGORTA
TAHKIM
KOMISYONU**

HAKEM KARAR DERGİSİ

2018 Nisan - Haziran

Sayı : 34

İÇİNDEKİLER

I. KASKO POLİÇESİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN KARARLAR..1	
<u>29.06.2018 tarih ve K-2018/39358 Sayılı Hakem Kararı .....</u>	<u>1</u>
<u>14.06.2018 tarih ve K-2018/39132 Sayılı Hakem Kararı .....</u>	<u>5</u>
II. KARAYOLLARI MOTORLU ARAÇLAR ZORUNLU MALİ SORUMLULUK (TRAFİK) SİGORTASI POLİÇESİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN KARARLAR.....10	
<u>20.06.2018 tarih ve K-2018/40526 Sayılı Hakem Kararı .....</u>	<u>10</u>
III. DİĞER SİGORTA POLİÇELERİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLAR HAKKINDAKİ KARARLAR.....16	
<u>02.07.2018 tarih ve K-2018/40859 Sayılı Hakem Kararı (Makine Kırılması) .....</u>	<u>16</u>
<u>18.12.2017 tarih ve K-2018/28523 Sayılı Hakem Kararı (Mali Mesuliyet) .....</u>	<u>22</u>
<u>26.04.2018 tarih ve K-2018/26314 Sayılı Hakem Kararı (Tekne) .....</u>	<u>37</u>
<u>08.04.2018 tarih ve K-2018/22452 Sayılı Hakem Kararı (Tekne) .....</u>	<u>49</u>
<u>15.05.2018 tarih ve K-2018/29290 Sayılı Hakem Kararı (Yangın) .....</u>	<u>63</u>
<u>20.06.2018 tarih ve K-2018/37908 Sayılı Hakem Kararı (Yangın) .....</u>	<u>69</u>
IV. SİGORTA POLİÇELERİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLAR İLE İLGİLİ VERİLEN İTİRAZ KARARLARI	73
<u>13.04.2018 tarih ve K-2018/İHK-2548 Sayılı İtiraz Kararı (Hırsızlık) .....</u>	<u>73</u>
<u>27.06.2018 tarih ve K-2018/İHK-4887 Sayılı İtiraz Kararı (Trafik) .....</u>	<u>81</u>
<u>08.06.2018 tarih ve K-2018/İHK-4789 Sayılı İtiraz Kararı (Kasko).....</u>	<u>84</u>
<u>13.06.2018 tarih ve K-2018/İHK-4733 Sayılı İtiraz Kararı (Kasko).....</u>	<u>93</u>
<u>08.05.2018 tarih ve K-2018/İHK-3467 Sayılı İtiraz Kararı (Kredi Hayat).....</u>	<u>97</u>
<u>03.04.2018 tarih ve K-2018/İHK-2458 Sayılı İtiraz Kararı (Makine Kırılması) .....</u>	<u>102</u>
<u>14.06.2018 tarih ve K-2018/İHK-4940 Sayılı İtiraz Kararı (Nakliyat) .....</u>	<u>105</u>

I. KASKO POLİÇESİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN KARARLAR

29.06.2018 tarih ve K-2018/39358 Sayılı Hakem Kararı

1. BAŞVURU KONUSU UYUŞMAZLIK VE YARGILAMA USULÜNE İLİŞKİN BİLGİLER

1.1. Uyuşmazlık Konusu Olay ve Talep

Karara bağlanmak üzere uyuşmazlık hakem heyetine tevdi edilen uyuşmazlığın konusu, aleyhe başvuru yapılan sigorta şirketi tarafından Motorlu Kara Taşıtları Birleşik Kasko Sigortası Poliçesi ile sigortalı olan XXX plakalı aracın, karışmış olduğu trafik kazası neticesinde, başvuru sahibinin %46,2 oranında malul kalması nedeniyle, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 100.000,00.-TL manevi tazminatın ve yargılama giderlerinin tahsili talebine ilişkindir.

1.2. Başvurunun Hakeme İntikaline ve İncelenmesine İlişkin Süreç

Sigorta Tahkim Komisyonuna yapılan başvurunun 5684 sayılı Kanununun 30. Maddesi' nin 1. Fıkrasında belirtilen yasal şartlara uygunluğunun incelenmesini müteakip, dosya Uyuşmazlık Hakem Heyetimize tevdi olunmuş ve 06.04.2018 tarihinde koordinatör hakeme teslim edilerek yargılamaya başlanmıştır.

Dosya içeriği üzerinde yapılan inceleme sonucunda, uyuşmazlığın mahiyeti ve dosya mevcudu itibariyle, Sigorta Tahkim Usulü ve Sigorta Hakemlerine İlişkin Tebliğ hükümleri ile Sigortacılık Kanunu m.30/22 hükmü nazara alınarak, 6100 Sayılı HMK' nın 424 ve 429. maddeleri hükümleri gereğince duruşma yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

Uyuşmazlık Hakem Heyeti tarafından alınan 16/05/2018 tarihli ara kararla, başvuran vekiline, kaza tespit tutanağının okunaklı bir suretini ibraz etmesi için, başvuru sahibine ait vukuatı nüfus kayıt tablosunu ibraz etmesi için, başvuru sahibi kaza tarihinde çalışıyor ise kaza tarihinden geriye dönük 3 aylık maaş bordrosunu ve SGK hizmet cetvelini ibraz etmesi için işbu ara kararın tebliğinden itibaren 7 günlük kesin süre verilmesine, aksi takdirde hesaplama asgari ücretin baz alınacağına ihtarına, diğer hususların yukarıda yer alan ara kararın yerine getirilmesinden sonra değerlendirilmesine karar verilmiştir. Söz konusu ara karar taraflara Sigorta Tahkim Komisyonu' na bildirilen e-posta adresine mail yolu ile tebliğ edilmiştir.

Başvuran vekili 16.05.2018 tarihli mail ekinde, ölümlü/yaralanmalı trafik kazası tespit tutanağı fotokopisini, nüfus kayıt örneği fotokopisini, SGK hizmet cetveli fotokopisini ibraz edilmiştir.

Dosya içeriği incelenmiş, başkaca bir araştırmaya gerek olmadığına kanaat getirilmiş ve uyuşmazlık hakkında karara varılmış ve yargılamaya son verilmiştir.

2. TARAFLARIN ORTAYA KOYDUĞU MADDİ VE HUKUKİ İDDİALAR

2.1. Başvuru Sahibinin İddia, Delil ve Talepleri

Başvuran vekili, aleyhe başvuru yapılan sigorta şirketi tarafından Motorlu Kara Taşıtları Birleşik Kasko Sigortası Poliçesi ile sigortalı olan XXX plakalı aracın, karışmış olduğu trafik kazası neticesinde, başvuru sahibinin %46,2 oranında malul kalması nedeniyle fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 100.000,00.-TL manevi tazminatın ve yargılama giderlerinin tahsiline karar verilmesi gerektiğini beyan ve iddia ederek başvurunun kabulüne karar verilmesini talep etmiştir.

Başvuran vekili, sigorta şirketine yapılan başvuru fotokopisini, birleşik kasko sigorta poliçesi genişletilmiş kasko fotokopisini, ölümlü/yaralanmalı trafik kazası tespit tutanağı fotokopisini, ifade tutanakları fotokopisini, XXX plakalı araç ruhsat fotokopisini, XXX Üniversitesi Adli Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü Tıp Bilimleri Anabilim Dalı Başkanlığı' nın 10/01/2018 tarihli Adli Kurul Raporu fotokopisini delil olarak göstermiştir.

2.2. Sigorta Kuruluşunun İddia, Delil ve Talepleri

Sigorta şirketi vekili, uyuşmazlığa konu kazaya karışan araç müvekkil şirket nezdinde XXX numaralı Motorlu Kara Taşıtları Kasko Poliçesi ile sigortalı olduğunu, işbu poliçede, manevi tazminat taleplerini de teminat kapsamına alacak şekilde, Motorlu Kara Taşıtları İhtiyari Mali Sorumluluk Sigortası teminatı bulunduğunu, ancak manevi tazminatın zenginleşme aracı olmadığını, bu yöndeki talep hakkında hüküm kurulurken olay sebebiyle duyulan acı ve elemnin kısmen de olsa giderilmesi amaçlanmalı ve bu sebeple tarafların sosyal ve ekonomik durumları ile birlikte olayın meydana geliş şekli de göz önünde tutularak, hak ve nesafet kuralları çerçevesinde bir sonuca varılması gerektiğini, başvuru sahibinin talep ettiği manevi tazminat tutarı fahiş olduğunu, olayın özellikleri göz önünde bulundurulduğunda manevi tazminat talebinin reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Sigorta şirketi vekili tarafından vekaletname ve poliçe fotokopisi delil olarak ibraz edilmiştir.

3. UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlığın çözümünde 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik, Avukatlık Kanunu, Yargıtay içtihatları, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Mesuliyet Sigortası Genel Şartları, Kasko Sigortası Genel ve Özel Şartları dikkate alınmıştır.

4. DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR

4.1. Değerlendirme

Tarafların iddia ve savunmaları ile dosya mevcudu incelendiğinde , söz konusu ihtilafın başvuru sahibinin manevi tazminat talebine ilişkindir.

4.2.Gerekçeli Karar

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1459. Maddesi, sigortacının, sigortalının uğradığı zararı tazminle mükellef olduğunu hükme bağlamıştır. Kasko sigortası, TTK' da ayrıca

düzenlenmemiş olmakla zarar sigortaları içerisinde yer alan bir mal sigortası türüdür. Kasko sigortası, rizikonun gerçekleşmesi sonucunda sigorta konusu motorlu aracın uğrayacağı hasarları karşılamaya yönelik bir mal sigortası şeklindedir.

Kasko Sigortası Genel Şartları A.1 maddesine göre sigortanın kapsamı belirlenmiştir. Buna göre sigortacı, sigortalının poliçede belirtilen ve karayolunda kullanma izni olan motorlu ve motorsuz kara araçlarından, römork veya karavanlardan iş makinelerinden, lastik tekerlekli traktörler, diğer zirai tarım makinelerinden doğan menfaatin aşağıda belirtilen risklerin gerçekleşmesi sonucunda doğrudan uğrayacağı maddi zararları temin etmektedir.

Manevi tazminat talepleri, Motorlu Kara Taşıtları İhtiyari Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları' nın 3. maddesinde belirtildiği üzere, ek sözleşme ile teminat kapsamı içine alınabilir.

Dosyaya sunulan XXX numaralı poliçenin 16. sayfasında, "Artan Mali Sorumluluk Manevi Tazminat Klozu" başlığı altında manevi tazminata ilişkin taleplerin teminat altına alındığı görülmüştür.

Borçlar Kanunu' nun 56. maddesi, '*Hakim, bir kimsenin bedensel bütünlüğünün zedelenmesi durumunda, olayın özelliklerini göz önünde tutarak, zarar görene uygun bir miktar paranın manevi tazminat olarak ödenmesine karar verebilir.*

Ağır bedensel zarar veya ölüm halinde, zarar görenin veya ölenin yakınlarına da manevi tazminat olarak uygun bir miktar paranın ödenmesine karar verilebilir.' hükmünü içermektedir.

Manevi tazminata ilişkin kıstaslar ise yerleşik Yargıtay kararlarında belirlenmiştir. Buna göre, manevi tazminat bir ceza niteliği taşımadığı gibi, gerçek anlamda bir tazminat da olmaması sebebiyle, bir zararın karşılanmasını da amaç edinemeyeceği, bu sebeple mağdurda veya zarar görende bir huzur hissi ve bir tatmin duygusu oluşturmak içindir. Diğer taraftan, hükmedilen manevi tazminat tutarı, bir tarafın sebepsiz zenginleşmesine sebebiyet vermemeli ancak sadaka niteliğinde de olmamalıdır.

Başvuran vekili tarafından başvuru sahibinin SGK hizmet cetveli ibraz edilmiş, ekonomik ve sosyal durumuna ilişkin başkaca açıklama yapılmamıştır. Ölümlü/yaralanmalı trafik kazası tespit tutanağının incelenmesinde, XXX plakalı araç sürücüsünün asli kusurlu olduğu belirtilmiştir. Dosyaya sunulan XXX Üniversitesi Adli Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü Tıp Bilimleri Anabilim Dalı Başkanlığı' nın 10/01/2018 tarihli Adli Kurul Raporunun incelenmesinden, başvuranın bir omurun (vertebra) ezilmesi veya parçalı kırıkları nedeniyle başvuranın %46,2 oranında sürekli iş göremez olduğunun tespit edildiği, yine dosyaya sunulan nüfus kayıt örneğinden başvuranın kaza tarihi itibarıyla 32 yaşında ve evli olduğu anlaşılmıştır.

Başvuran vekili tarafından başvuru formunun 'Netice ve Talep' bölümünde faiz talep edilmediğinden taleple bağlılık ilkesi gereği faiz hususunda herhangi bir karar oluşturulmamıştır.

Başvuran vekili tarafından dosyaya sunulmuş olan belgeler ve dosyada bulunan bilgiler dahilinde, TTK, sigorta poliçesi genel ve özel şartları, poliçenin manevi tazminata ilişkin özel şartı ve BK hükümleri, tarafların ekonomik sosyal durumu, kusur ve maluliyet oranları

dikkate alınarak, başvurunun kısmen kabulü ile 40.000,00.-TL manevi tazminata hükmedilmesi gerekmiştir.

5. KARAR

Yapılan değerlendirmeler ve belirtilen gerekçeler neticesinde;

1. Başvurunun kısmen kabulü ile 40.000,00.-TL manevi tazminatın sigorta şirketinden alınarak başvuru sahibine verilmesine,
2. Başvurunun kısmen kabulüne karar verildiğinden, başvuran tarafın yapmış olduğu 1.500,00.-TL başvuru ücreti, 8,20.-TL baro pulu, 5,20.-TL vekaletname suret harcı olmak üzere toplam 1.513,40.-TL' den 605,36.-TL' nin sigorta şirketinden alınarak başvuru sahibine verilmesine,
3. Başvuru sahibi vekille temsil edildiğinden 30.12.2017 tarihli, 30286 Sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan AAÜT' nin 17. maddesi gereğince hesaplanan 4.750,00.-TL vekalet ücretinin sigorta şirketinden alınarak başvuru sahibine verilmesine,
4. Sigorta şirketi vekille temsil edildiğinden 30.12.2017 tarihli, 30286 Sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan AAÜT' nin 17. maddesi gereğince hesaplanan 1.390,00.-TL vekalet ücretinin başvuru sahibinden alınarak sigorta şirketine verilmesine,

5684 sayılı Kanununun 30/12. maddesi hükmü gereği, kararın bildirim tarihinden itibaren 10 gün içinde Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde itiraz yolu açık olmak üzere oy çokluğu ile karar verildi. 29/06/2018

***

14.06.2018 tarih ve K-2018/39132 Sayılı Hakem Kararı

1.1 UYUŞMAZLIK KONUSU OLAY VE TALEP

Başvuran tarafından Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde yapılan başvuruya ilişkin uyuşmazlığın, Sigorta şirketine xxxxx sayılı Kasko Sigorta Poliçesi ile sigortalı, başvuru sahibine ait xxxxx plakalı aracın, 10/11/2017 tarihinde meydana gelen maddi hasarlı trafik kazası nedeniyle hasarlandığı, toplam 27.361,52 TL hasar miktarı tespit edilmesine rağmen sigorta şirketince 13.735,29 TL ödeme yapılması, zararın tamamının sigorta şirketince ödenmemesinden doğduğu anlaşılmaktadır.

Başvuran tarafından özetle, ilgili poliçe kapsamında, 1.000 TL hasar bedeli ve 472 TL ekspertiz ücreti olmak üzere toplam 1.472 TL tazminatın ödenmesi talebinde bulunmaktadır.

1.2 BAŞVURUNUN HAKEME İNTİKALİNE VE İNCELENMESİNE İLİŞKİN SÜREÇ

Dosya tarafımdan 30/05/2018 tarihinde teslim alınarak yargılamaya başlanmıştır.

25/05/2018 tarihli ara kararlar:

- xxxxx plakalı aracın hasarına ilişkin faturaların, onarım belgelerinin üç (3) günlük kesin süre içinde başvuru sahibi vekili tarafından xxxxx [@gmail.com](mailto:xxxxx@gmail.com) adresine e-mail yoluyla gönderilmesine, belirtilen süre içinde bu belgelerin sunulmaması halinde dosyada mevcut delil ve belgeler ile karar verileceği ihtar edilmiştir.

Ara karar üzerine başvuru sahibi vekili tarafından dosyaya hasara ilişkin faturalar ve fotoğraflar sunulmuştur.

- 10/11/2017 tarihinde vukua gelen trafik kazasında başvuru sahibine ait xxxxx plakalı araçta meydana gelen hasar miktarı ile ilgili taraflar arasında uyuşmazlık bulunduğundan, **davalı sigorta şirketi tarafından yapılan 13.735,29 TL ödeme göz önüne alınarak** başvuru sahibine ait araçta meydana gelen **gerçek hasar miktarı, aracın rayiç değeri ile hasar tutarı karşılaştırıldığında aracın pertotal sayılması gerekip gerekmeyeceği ve pertotal olsa idi pertotal değeri ve sovtaj bedeli açısından** inceleme yapılması gerektiği anlaşılmakla, dosya kapsamında bilirkişi incelemesi yapılmak üzere **Bilirkişi xxxxx' dan** bilirkişi düşüncesi alınmasına karar verilmiştir. Süresi içinde bilirkişi ücreti yatırılmakla dosyaya 25/05/2018 tarihli Bilirkişi Raporu ibraz edilmiştir. Başvuru sahibi vekili tarafından bilirkişi raporuna karşı beyan ve ıslah dilekçesi ile; bakiye hasar tazminatı alacağı olarak 18.351,30 TL olarak hüküm kurulması gerektiği, aksi kanaatte talep edilen 1.000 TL tazminatın 12.078,89 TL 'ye ıslahının kabulüne karar verilmesi talep edilmiştir. Sigorta şirketi vekili tarafından başvurucuya 19/02/2018 tarihinde KDV dahil 13.735,29 TL hasar tazminatı ödendiği, zararın tamamı karşılandığı, bilirkişi raporunun denetime elverişli olmadığı hususları belirtilerek bilirkişi raporuna karşı itiraz dilekçesi sunulmuştur.

Dosyaya başvuru sahibi vekili ve sigorta şirketi vekilince sunulan dilekçeler dosyadaki tüm belgeler incelenmek suretiyle araştırılacak bir husus kalmadığı anlaşıldığından yargılamaya son verilerek 14/06/2018 tarihi itibariyle karar verilmiştir.

2. TARAFLARIN ORTAYA KOYDUĞU MADDİ VE HUKUKİ İDDİALAR

2.1 BAŞVURU SAHİBİNİN İDDİA, DELİL VE TALEPLERİ

Başvuru sahibi vekili tarafından beyanında; xxxxx plakalı aracın, 10/11/2017 tarihinde meydana gelen maddi hasarlı trafik kazası nedeniyle hasarlandığı, toplam 27.361,52 TL hasar miktarı tespit edilmesine rağmen sigorta şirketince 13.735,29 TL ödeme yapılması, bu nedenle 1.000 TL bakiye hasar bedeli ve 472 TL ekspertiz ücreti olmak üzere toplam 1.472 TL bedelin temerrüt tarihinden işleyecek avans faizi ile birlikte davalı sigorta şirketinden tahsiline karar verilmesi talep edilmektedir.

21/05/2018 tarihli ara karar üzerine başvuru sahibi vekili tarafından dosyaya hasara ilişkin faturalar ve fotoğraflar sunulmuştur.

Bilirkişi raporunun tebliğinden sonra başvuru sahibi vekili tarafından ıslah dilekçesi ibraz edilmekle; uyuşmazlık tutarının 12.078,89 TL hasar tazminatı ve 472 TL ekspertiz ücreti olmak üzere toplam 12.550,89 TL'ye arttırıldığı beyan edilmiştir.

Başvuru sahibi tarafından başvurusuna dayanak olarak; Başvuru Formu aslı, Başvuru sahibi vekiline ait vekaletname (baro pulu yapıştırılmış, harçlandırılmış), başvuru harç ödeme belgesi, Başvuru sahibi vekili tarafından Sigorta Şirketi'ne yazılan talep yazısı ve sigorta şirketine tebliğ edildiğine ilişkin kargo gönderi kayıtları, Araç Ruhsatnamesi, Trafik Kazası Tespit Tutanağı, Tramer Kayıtları, Kasko Ekspertiz Raporu, ekspertiz raporuna ilişkin fatura, fotoğraflar ve diğer belgeler delil olarak sunulmuştur.

2.2 SİGORTA KURULUŞUNUN İDDİA, DELİL VE TALEPLERİ

Sigorta şirketinin vekili tarafından uyuşmazlığa ilişkin olarak yapılan açıklamada; uyuşmazlık konusu olayın 10.11.2017 Tarihinde gerçekleştiği, hasarın müvekkil şirkete 14.11.2017 tarihinde ihbar edildiği, sigortalı xxxxx 'ye 19/02/2018 tarihinde KDV dahil 13,735.29 TL hasar tazminatı ödendiği, zararın tamamının karşılandığı, Müvekkili şirket söz konusu zarardan Poliçe Teminat limitleri dâhilinde sorumlu olduğu, Müvekkil şirketin sorumluluğu olmadığından, faiz, vekâlet ücreti ve başkaca hiçbir sorumluluğu bulunmadığı hususları belirtilerek talebin reddine karar verilmesi beyan ve talep edilmiştir.

Sigorta şirketi vekili tarafından savunmalarına dayanak olarak; Sigorta Şirketi vekili tarafından sunulan cevap dilekçesi, Sigorta şirketi vekiline ait vekaletname (Baro pullu yapıştırılmış ve harçlandırılmış) ve diğer belgeler delil olarak sunulmuştur.

3. UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlığın çözümü için 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 30. maddesi, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ilgili hükümleri, Türk Ticaret Kanunu, Türk Borçlar Kanunu, Kasko Sigorta Poliçesi Genel Şartları, ihtilafa konu Poliçe özel şartları, Bilimsel Öğreti ve Yüksek Yargıtay'ın bu konudaki içtihatları göz önüne alınmıştır.

4. DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR

Dosyadaki bilgi ve belgelerinden incelenmesinde; 10.11.2017 tarihinde saat 23.10 sıralarında sürücü xxxxx idaresindeki xxxxx plakalı aracın xxxxx ili xxxxx ilçesi xxxxx içerisinde seyir halinde iken aynı istikamette önünde seyir halinde olan xxxxx plakalı araca arkadan çarpması ve çarpmanın etkisiyle savrulan xxxxx plakalı aracın önünde bulunan xxxxx plakalı araca arkadan çarpması sonucu söz konusu maddi hasarlı trafik kazası meydana geldiği anlaşılmıştır.

Başvuran tarafından özetle, ilgili poliçe kapsamında, 1.000 TL bakiye hasar bedeli ve 472 TL ekspertiz ücreti olmak üzere toplam 1.472 TL bedelinin ödenmesi talebinde bulunmaktadır .

Dosyadaki belgelerin incelenmesinden, başvuranın kaza tarihi itibariyle araç maliki sıfatını taşıdığı, aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketinin ise aynı tarih itibariyle Kasko sigortacısı olduğu görüldüğünden, tarafların aktif husumet ehliyetlerinin mevcut olduğu tespit edilmiştir.

Dava şartları yönünden davanın görülmesine engel başkaca bir eksiklik bulunmadığı anlaşıldığından uyuşmazlığın esasına geçilerek;

25/05/2018 tarihli ara kararla;

- xxxxx plakalı aracın hasarına ilişkin faturaların, onarım belgelerinin üç (3) günlük kesin süre içinde başvuru sahibi vekili tarafından xxxxx @gmail.com adresine e-mail yoluyla gönderilmesine, belirtilen süre içinde bu belgelerin sunulmaması halinde dosyada mevcut delil ve belgeler ile karar verileceği ihtar edilmiştir.

Ara karar üzerine başvuru sahibi vekili tarafından dosyaya hasara ilişkin faturalar ve fotoğraflar sunulmuştur.

- 10/11/2017 tarihinde vukua gelen trafik kazasında başvuru sahibine ait xxxxx plakalı araçta meydana gelen hasar miktarı ile ilgili taraflar arasında uyuşmazlık bulunduğundan, **davalı sigorta şirketi tarafından yapılan 13.735,29 TL ödeme göz önüne alınarak** başvuru sahibine ait araçta meydana gelen **gerçek hasar miktarı, aracın rayiç değeri ile hasar tutarı karşılaştırıldığında aracın pertotal sayılması gerekir gerekmeyeceği ve pertotal olsa idi pertotal değeri ve sovtaj bedeli açısından** inceleme yapılması gerektiği anlaşılmakla, dosya kapsamında bilirkişi incelemesi yapılmak üzere **Bilirkişi xxxxx 'dan** bilirkişi düşüncesi alınmasına karar verilmiştir. Süresi içinde bilirkişi ücreti yatırılmakla dosyaya 25/05/2018 tarihli Bilirkişi Raporu ibraz edilmiştir.

25/05/2018 tarihli Bilirkişi Raporu incelendiğinde;

Dosyada mevcut olan polis zaptına göre; meydana gelen kazada 1.83 Promil Alkollü olan xxxxx **plakalı sigortalı araç sürücüsünün %100 kusurlu olduğu ,**

Yapılan araştırmada 2015 Model xxxxx marka araçların piyasada 130.000 ile 140.000 TL aralığında alıcı bulunduğu gözlemlendiği, aracın piyasa değerinin ortalama 135.000 TL olduğu,

xxxxx plakalı aracın 10.11.2017 tarihinde meydana gelen hasarı nedeniyle sağ yan kısımlarından hasarlanmış olduğu, yapılan ekspertiz sonucu aracın onarım bedelinin 21.876,43TL + KDV (25.814,18 TL) olduğu kanaatine varıldığı, Şirket tarafından 19.02.2018 tarihinde yapılan 13.735,29 TL tutarındaki hasar ödemesi, tespit edilen hasar bedelinden düşüldüğünde (25.814,18– 13.735,29) **ilave 12.078,89 TL hasar ödemesi uygun görüldüğü,**

Aracın yapılan 2.el rayiç değeri araştırmaları sonucu rayiç değerinin 135.000 TL olduğu tespit edilmiştir. 135.000 TL piyasa değeri ve KDV dahil 25.814,18 TL'lik onarım bedeli dikkate alındığında aracın onarım işleminin ekonomik olacağı ve pert/total olarak değerlendirilmesinin gerekmediği kanaatine varıldığı beyan edilmiştir.

Başvuru sahibi vekili tarafından bilirkişi raporuna karşı beyan ve ıslah dilekçesi ile; bakiye hasar tazminatı alacağı olarak 18.351,30 TL olarak hüküm kurulması gerektiği, aksi kanaatte talep edilen 1.000 TL tazminatın 12.078,89 TL 'ye ıslahının kabulüne karar verilmesi talep edilmiştir. Sigorta şirketi vekili tarafından başvurucuya 19/02/2018 tarihinde KDV dahil 13.735,29 TL hasar tazminatı ödendiği, zararın tamamı karşılandığı, bilirkişi raporunun denetime elverişli olmadığı hususları belirtilerek bilirkişi raporuna karşı itiraz dilekçesi sunulmuştur.

TTK 1459.maddesi hükmü “Sigortacı, sigortalının uğradığı zararı tazmin eder” demekle gerçek zararın tazminini öngörmüştür.

Kasko Sigortası Genel Şartlarında, B.3.3.2. Tazminatın Hesabı ve Ödenmesi Başlığı altında 3.3.2.1. Hasar tazminatının ne şekilde yapılacağı poliçede açıkça belirtilir. “*Onarım yapılacak olması halinde poliçede, onarımın şirketçe belirlenecek servislerde veya sigortalı tarafından belirlenecek servislerden hangisinde yapılacağı hususu açıkça yer alır. Ayrıca hasarın tazmininde orijinal parça veya eşdeğer gibi parça seçeneklerinden hangisinin kullanılacağı belirtilir. Bu yönde bir belirleme olmazsa sigortalının tercih ettiği tazmin yöntemi, servis ve parça esas alınır.*” hükmü açıkça düzenlenmiştir.

Gerek TTK ve gerek Yargıtay'ın yerleşik içtihatları gereği Sigortacının gerçek zararı ödemesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

25/05/2018 tarihli Bilirkişi-Sigorta Eksperi xxxxx 'nın imzalı Bilirkişi Raporu hükme esas olacak mahiyette ve yargı denetimine açık, gerekçeli bulunmakla hakemliğimce kabul görmüştür.

Başvurucu tarafından dosyaya hasara ilişkin faturanın sunulduğu görülmekle, KDV dahil 12.078,89 TL bakiye hasar bedelinin kabulüne karar verilmiştir..

Başvuru sahibi tarafından atanan eksperce meydana gelen hasarın tespiti amacıyla düzenlenen 472 TL tutarındaki ekspertiz ücretine ilişkin tanzim edilmiş 26/01/2018 tarihli ve 257343 Seri A Sıra nolu faturanın dosyaya ibraz edilmiş olduğu anlaşılmaktadır.

TTK madde 1426- (1) “Sigortacı, sigorta ettiren, sigortalı ve lehtar tarafından, rizikonun, tazminatın veya bedel ödeme borcunun kapsamının belirlenmesi amacıyla yapılan makul

giderleri, bunlar faydasız kalmış olsalar bile, ödemek zorundadır.” hükmü uyarınca sigortacının başvuru sahibince yapılan ekspertiz ücretine ilişkin makul giderleri ödeme yükümlülüğü bulunduğu anlaşılmaktadır. TOBB tarafından yayınlanan Ekspertiz Ücret Tarifesine göre 181,17-TL’den az ve 805,18-TL’den fazla olmamak üzere tespit edilen hasar tutarının %1,5’i olarak belirlendiği de göz önüne alınmak suretiyle 472 TL ekspertiz ücreti talebinin kabulüne karar verilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

Başvuru sahibi vekili tarafından temerrüt tarihinden itibaren avans faiz işletilmesi talebinde bulunulmuştur.

"Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartlarında;

3.3.4. Tazminatın Ödenmesi

3.3.4.1. Sigortacı hasar ihbarı üzerine talep ettiği belgelerin kendisine eksiksiz olarak verilmesi ve zararın eksper vasıtasıyla tespiti kararlaştırılmış ise eksper raporunun tesliminden itibaren en geç 10 işgünü içinde Genel ve Özel Şartlar kapsamında gerekli incelemeleri tamamlamak ve ödemeye engel bir durumun bulunmaması halinde tazminat miktarını tespit edip sigortalıya ödemek zorundadır. Tazminat ödeme borcu her halde hasarın ihbarından itibaren 45 gün sonra muaccel olur." denilmektedir.

Başvuruya konu olayda, eksper raporunun hangi tarihte teslim edildiğinin dosya muhteviyatından anlaşılamadığı, sigorta şirketine 14/11/2017 tarihinde kazanın ihbar edildiği, bu bağlamda ihbar tarihi olan 14/11/2017 tarihinden 45 gün sonrası temerrüt tarihi olması nedeniyle, temerrüt faizi işletilmeye başlatılacak olan tarih 02/01/2018 olacak, talebin dayanağının kasko sigorta poliçesi olması sebebiyle de alacağa ticari temerrüt avans faizi işletilecektir.

5. SONUÇ:

Gerekçeleri yukarıda açıklandığı üzere;

1. Başvuru sahibinin talebinin kabulü ile 12.078,89 TL bakiye hasar bedeli ve 472 TL ekspertiz ücreti olmak üzere toplam 12.550,89 TL alacağının 12/01/2018 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte aleyhine başvuruda bulunulan Sigorta Şirketi’nden tahsili ile başvuru sahibine ödenmesine,

2. Başvuru sahibi tarafından ödenmiş olan 100 TL Tahkim Komisyonu başvuru ücreti, 250 TL ıslah ücreti, 350 TL bilirkişi ücreti 8,20 TL baro pulu, 5,20 TL vekaletname harcı toplamı 713,40 TL’nin davalı sigorta şirketinden tahsili ile başvuru sahibine ödenmesine,

3. Başvuru sahibi kendini vekil ile temsil ettirdiğinden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca hesap ve takdir edilen 2.180 TL vekalet ücretinin Sigorta Şirketinden tahsili ile başvuru sahibine ödenmesine,

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun Md. 30/12 maddesi gereğince kararının tebliği tarihinden itibaren 10 gün içinde Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde itiraz yolu açık olmak üzere karar verildi.14/06/2018

***

II. KARAYOLLARI MOTORLU ARAÇLAR ZORUNLU MALİ SORUMLULUK (TRAFİK) SİGORTASI POLİÇESİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN KARARLAR

20.06.2018 tarih ve K-2018/40526 Sayılı Hakem Kararı

1.1.Uyuşmazlık Konusu Olay ve Talep

xxxx ve xxxx vekili tarafından Sigorta Tahkim Komisyonuna başvurularak, 11.12.2015 tarihinde müvekkillerinin kızları xxxx'in içinde yolcu olarak bulunduğu, xxxx sevk ve idaresindeki xxxx plakalı aracın kazaya karıştığını, sözkonusu aracın kaza tarihi itibariyle xxxx sayılı Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası ile davalı sigorta şirketinin teminatı altında olduğunu, kazada davacıların kızları xxxx'ın vefat ettiğini, davacıların kızlarının desteğinden yoksun kaldıklarını, sigorta şirketine tazminat için başvurulduğunu, dosya açıldığını ancak başvurularının kazanın (taşımının) şehir içi olduğu gerekçesiyle reddedildiğini belirterek 5.100 TL sınıın kendilerine ödenmesini belirsiz alacak davası olarak dava etmektedirler.

1.2.Başvurunun Hakeme İntikaline ve İncelenmesine İlişkin Süreç

Dosyanın teslim alınması ile yargılama başlamıştır. Dosya içeriği üzerinde yapılan tetkik sonucunda, uyuşmazlığın mahiyeti ve dosya mevcudu itibariyle, bu aşamada taraflardan istenilmesi gereken başkaca bir bilgi ve belge olmadığı, uyuşmazlığın sunulan evrak üzerinden çözülebileceği ve yine duruşma yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

İnceleme ve değerlendirmenin bitirilmesi akabinde uyuşmazlık hakkında yukarıda belirtilen tarihte karara varılmış ve yargılamaya son verilmiştir.

2. TARAFLARIN ORTAYA KOYDUĞU MADDİ VE HUKUKİ İDDİALAR

2.1 Başvuru Sahibinin İddia, Delil ve Talepleri

Davacı vekili tarafından komisyona hitaben düzenlenen Başvuru Formunda özetle , 11.12.2015 tarihinde müvekkillerinin kızları xxxx 'in içinde yolcu olarak bulunduğu, xxxx sevk ve idaresindeki xxxx plakalı aracın kazaya karıştığını, sözkonusu aracın kaza tarihi itibariyle xxxx sayılı Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası ile davalı sigorta şirketinin teminatı altında olduğunu, kazada davacıların kızları xxxx 'in vefat ettiğini, davacıların kızlarının desteğinden yoksun kaldıklarını, sigorta şirketine tazminat için başvurulduğunu, dosya açıldığını ancak başvurularının kazanın (taşımının) şehir içi olduğu gerekçesiyle reddedildiğini belirterek 5.100 TL sınıın kendilerine ödenmesini belirsiz alacak davası olarak dava etmişlerdir.

Başvuru sahibi, başvuruya dayanak olarak, başvuru formu aslı, Başvuran vekiline ait vekaletname , Sigorta şirketi ile yazışmalar, Kazaya ilişkin Kolluk/Hazırlık/Ceza Evrakı, Kusur Raporu, Sigorta Poliçeleri fotokopilerini ve dosyada mevcut diğer evrakı göstermiştir.

2.2 Sigorta Kuruluşunun İddia, Delil ve Talepleri

Sigorta şirketi Komisyona verdiği cevap dilekçesinde, aynen; “1-Başvuru sahibi şirketimize taşımacılık sigortalı xxxx plakalı araç sürücüsünün sebebiyet verdiği 11.12.2015 tarihinde meydana gelen kazada xxxx ’in vefatı sebebiyle tazminat talep etmektedir.2. DAVA KONUSU KAZA ZORUNLU KARAYOLU TAŞIMACILIK SİGORTASI GENEL ŞARTLARI VE TAŞIMACILIK KANUNU GEREĞİ TEMİNAT DIŞIDIR. ALEYHİMİZE YAPILAN BAŞVURUNUN REDDİ GEREKMEKTEDİR. Dava konusu kaza sigortalımız araç xxxx ilçesinden xxxx ilçesine xxxx il sınırları içerisinde seyahat halinde iken meydana gelmiş ve davacının kızı işbu kaza sonucunda vefat etmiştir.Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları A.1. maddesi uyarınca “Bu sigorta ile sigortacı, poliçede belirtilen motorlu taşıtta seyahat eden yolcuların, duraklamalar da dahil olmak üzere, kalkış noktasından varış noktasına kadar geçecek süre içinde meydana gelecek bir kaza sonucu bedeni zarara uğraması halinde, sigortalının 10/07/2003 tarih ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunundan doğan sorumluluğunu, poliçede yazılı sigorta tutarlarına kadar temin eder. Sigortalının taşımayı zaruri haller hariç, 10/07/2003 tarih ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümleri çerçevesinde yapması gerekir.” Ayrıca Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları A.6. maddesi uyarınca“Otomobille şehirlerarası ve/veya uluslararası taşımacılık yetki belgesi kapsamında yapılan taşımalar hariç olmak üzere, özel otomobillerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar, genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler, üniversiteler ve kamu iktisadi teşebbüslerine ait otomobillerle yapılan taşımalar, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait motorlu taşıt ve bunların römorkları ile yapılan taşımalar, lastik tekerlekli traktörlerle çekilen römorklarla yapılan taşımalar bu sigorta kapsamı dışındadır. “ Taşımacılık Sigortası kapsamında olması için ilgili taşımanın 4925 sayılı Kanun’ da belirtilen şekilde gerçekleşmesi gerekmektedir. 4925 sayılı Karayolları Taşıma Kanunu md. 17 uyarınca “Sigortacı şehirlerarası ve uluslararası yolcu taşımacıları; duraklamalar dahil olmak üzere yolcunun kalkış noktasından, varış noktasına kadar geçecek süre içinde meydana gelecek bir kaza nedeniyle yolcunun ölümü, yaralanması ya da eşyasının zarara uğramasından dolayı sorumludur.” Ayrıca uygulama yönetmelikler uyarınca il içi taşımalarda belediye ve valiliklerce farklı bir çalışma yapılmazsa Zorunlu Karayolu Taşımacılık Sigorta Poliçesi yapılması zorunluluğu bulunmamaktadır. xxxx Belediyesi tarafından da konulan böyle bir zorunluluk bulunmamaktadır. xxxx Belediyesi tarafından böyle bir zorunluluk konmadığı ve taşıma şehir içi taşıma olduğu için sorumluluğumuz bulunmamaktadır. Dava konusu kaza şehir içerisinde yapılan taşıma sırasında meydana gelmiş olup 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununun 2,17 ve 18. Maddelerindeki şehirlerarası taşıma söz konusu olmadığından müvekkil şirketin herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır. Aleyhimize açılan davanın reddi gerekmektedir. Bu hususa ilişkin Sigorta Tahkim Komisyonu kararı ektedir.3.BAŞVURAN TARAF, SİGORTALIMIZIN KUSURUNU ve ZARARINI USULEN İSPAT ETMELİDİR. SİGORTALIMIZIN KUSURU KONUSUNDA CEZA DAVASI BEKLETİCİ MESELE YAPILMALIDIR. ZİRA MÜVEKKİL ŞİRKET

SİGORTALISININ KUSURU ORANINDA SORUMLUDUR. Davacı taraf zararını ispat etmelidir. Ayrıca sigortalımızın kaza sebebiyle kusuru tespit edilmeli, ceza davasının sonucu bekleme mesele yapılmalıdır. Kusur ve davacının zararı konularında bilirkişi tetkikatı yapılmasını ve bilirkişi raporlarının tarafımıza tebliğini talep ediyoruz. 4-BAŞVURUNUN KABULÜ ANLAMINA GELMEMEK KAYDIYLA DAVACI TARAF, KUSURU ve ZARARINI USULEN İSPAT ETMELİDİR. .... aktüer bir bilirkişiden rapor alınması gereklidir. ...5. BAŞVURUNUN KABULÜ ANLAMINA GELMEMEKLE BİRLİKTE, DAVACILARIN KAZA SEBEBİYLE ELDE ETTİĞİ GELİR VE TAZMİNATLARIN MAHSUBU GEREKLİDİR.KAZA TRAFİK İŞ KAZASIDIR.BU HUSUSTA ÖDEME ALINIP ALINMADIĞI SORGULANMALIDIR....6.TEMİNATIN TEK, HASAR GÖRENLERİN BİRDEN FAZLA OLMASI DURUMUNDA KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU 96.MADDE GEREĞİNCE TEMİNATIN PAYLAŞTIRILMASI GEREKLİDİR. ...7-MÜVEKKİL ŞİRKET FAİZDEN BAŞVURU TARİHİNDEN İTİBAREN YASAL FAİZ İLE SORUMLUDUR. ...NETİCE VE TALEP: ...— Davanın reddine, — Yargılama giderlerinin başvuru sahibinin üzerinde bırakılmasını,— Reddedilen miktar bakımından lehimize vekâlet ücreti takdirini, saygılarımla talep ve rica ederim. “ savunmasında bulunarak neticeten davanın reddini savunmuştur.

Sigorta şirketi vekili savunmalarına dayanak olarak, Poliçe, açıklama yazıları, emsal karar ve dosyada mevcut diğer evrakı göstermiştir.

3. UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlığın çözümü için 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliği, Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik, Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları, 4925 Sayılı Karayolları Taşıma Kanunu ZMMS Sigortası Genel Şartları ve Sigorta Poliçesi hükümleri dikkate alınmıştır.

4. DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR

1- Davacılar, davalı sigorta şirketine başvurarak/dava açarak uğramış olduklarını öne sürdükleri destekten yoksun kalmaya bağlı zararlarının giderilmesini istemektedirler. Davalı sigorta şirketi ise kaza yapan aracın şehir içi taşıma yaptığını, kazanın bu esnada vuku bulunduğunu belirterek davanın reddini savunmaktadır.

2-Dosyada mevcut Trafik kazası Tespit Tutanağı, Kusur Raporu, Savcılığa sunulan Ölü Muayene Tutanağı ve Ceza Mahkemesi kararından olay tarihinde sürücü xxxx sevk ve idaresindeki xxxx plakalı otobüs ün sürücünün % 100 kusuru ile tek taraflı kaza yaptığı ve araçta yolcu olarak bulunan davacıların kızı xxxx 'in vefat ettiği anlaşılmaktadır. Otobüsün kaza anında xxxx iline ait xxxx ile xxxx ilçeleri arasında işçi servisi olarak taşıma yaptığı yine dosyadaki belgelerde görülmektedir. Davalı sigorta şirketi kazaya kırıyan aracın şirketleri nezdinde Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası Poliçesi bulunduğu kabul etmekte ancak bu poliçenin kural olarak şehirlerarası/uluslar arası

taşımalarda geçerli olduğunu belirterek olaydaki dava konusu şehir içi taşımanın teminata girmediğini savunmaktadır.

3- Dosyada sigorta şirketi tarafından ibraz edilmiş kaza yapan araca ilişkin olarak tanzim edilmiş ve kaza tarihini kapsar Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası poliçesi bulunmaktadır. Bu poliçenin davaya konu kazayı kapsayıp kapsamadığı irdelenmelidir.

Karayolları Taşıma Kanununun 26.04.2016 tarih ve 6704 sayılı yasa ile kaldırılan 17. maddesine göre; “Şehirlerarası ve uluslararası yolcu taşımacıları; duraklamalar dahil olmak üzere yolcunun kalkış noktasından, varış noktasına kadar geçecek süre içinde meydana gelecek bir kaza nedeniyle yolcunun ölümü, yaralanması ya da eşyasının zarara uğramasından dolayı sorumludur. Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası Genel şartlarının A-1 hükmünde de benzer düzenleme bulunmaktadır.

Karayolları Taşıma Kanunun yine 26.04.2016 tarih ve 6704 sayılı yasa ile kaldırılan 18. maddesinin 1. fıkra birinci cümlesine göre de; “Taşımacılar, yolcuya gelebilecek bedeni zararlar için bu Kanunun 17 nci maddesinden doğan sorumluluklarını sigorta ettirmek zorundadır. “

26.04.2016 tarih ve 6704 sayılı yasanın 17. Maddesi ile 925 sayılı Karayolları Taşıma Kanununun 3. Maddesinde yer alan “Sorumluluk Sigortası” 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunda belirtilen zorunlu mali sorumluluk sigortasını ifade edecek şekilde değiştirilmiştir. Yani bu düzenlemelere göre 26.04.2016 tarih ve 6704 sayılı yasa ile taşımacılık sigortası kaldırılmış, Taşımacıların sorumluluğu da Trafik Sigortasının içerisine sokulmuştur. Ancak dava konusu olay yasa değişikliğinden önce meydana gelmiş ve o tarihte yukarıda belirtilen hükümler yürürlükte olduklarından ve kazaya karışan araca ilişkin olarak da taşımacılık sigortası bulunduğundan yukarıda belirtilen hükümler somut olayda uygulama kabiliyetini haizdirler. Yani dava konusu ihtilaf yukarıda belirtilen tarihte yürürlükten kalkmış ancak olay tarihinde yürürlükte olan hükümler çerçevesinde çözülecektir.

Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları A.1. maddesi aşağıdaki gibidir. “Bu sigorta ile sigortacı, poliçede belirtilen motorlu taşıtta seyahat eden yolcuların, duraklamalar da dahil olmak üzere, kalkış noktasından varış noktasına kadar geçecek süre içinde meydana gelecek bir kaza sonucu bedeni zarara uğraması halinde, sigortalının 10/07/2003 tarih ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunundan doğan sorumluluğunu, poliçede yazılı sigorta tutarlarına kadar temin eder. Sigortalının taşımayı zaruri haller hariç, 10/07/2003 tarih ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümleri çerçevesinde yapması gerekir.”

Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları A.6. maddesi aşağıdaki gibidir“**Otomobille şehirlerarası ve/veya uluslararası taşımacılık yetki belgesi kapsamında yapılan taşımalar hariç olmak üzere**, özel otomobillerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar, genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri,

belediyeler, üniversiteler ve kamu iktisadi teşebbüslerine ait otomobillerle yapılan taşımalar, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait motorlu taşıt ve bunların römorkları ile yapılan taşımalar, lastik tekerlekli traktörlerle çekilen römorklarla yapılan taşımalar bu sigorta kapsamı dışındadır. “ 25.2.2004 tarihli Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin Kapsam başlığını taşıyan Madde 2- de “Bu Yönetmelik, kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını, taşımacı, acente, taşıma işleri komisyonculuğu, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, taşıma işleri organizatörlüğü, terminal işletmeciliği, oto kiralama işletmeciliği, dağıtıcılık ve benzeri faaliyetleri yapanlar ile taşıma işlerinde çalışanları, taşımalarda yararlanılan her türlü taşıt, araç, gereç, yapıları ve benzerlerini kapsar.

Ancak, özel otomobillerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar, genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler, üniversiteler ve kamu iktisadi teşebbüslerine ait taşıtlarla yapılan ticari olmayan taşımalar, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait motorlu taşıt ve bunların römorkları ile yapılan taşımalar, lastik tekerlekli traktörlerle çekilen römorklarla yapılan taşımalar bu Yönetmelik kapsamı dışındadır.

Taşıma mesafesine bakılmaksızın il sınırları içinde yapılan yolcu taşımaları, 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımaları ile belediye sınırları ile mücavir alanı içindeki şehiriçi yolcu taşımaları, bu Yönetmeliğin kapsamı dışında olup; bunlar için Bakanlıkça çıkarılacak Yönetmelik yürürlüğe konuluncaya kadar, il sınırları içinde yapılan yolcu taşımaları ile 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımaları il ve ilçe trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle ilgili valiliklerce, belediye sınırları ile mücavir alanı içindeki şehiriçi yolcu taşımaları il ve ilçe trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle ilgili belediyelerce, bu Yönetmeliğin taşımacılar için getirdiği sorumluluk ve yükümlülükler dikkate alınarak düzenlenir.” Hükmü bulunmaktadır.

Bu yönetmeliğin 11 Haziran 2009 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliği ile değiştiği anlaşılmaktadır. 11 Haziran 2009 tarihli yönetmelikte yukarıda aktarılan 2/3 hükmü bulunmamaktadır. 11 Haziran 2009 tarihli yönetmeliğin de bu kez 8 Ocak 2018 tarihli Karayolu Taşımacılık Yönetmeliği ile değiştiği anlaşılmaktadır. 25.2.2004 tarihli ve 11 Haziran 2009 tarihli yönetmeliklerin yerini en son çıkan 8 Ocak 2018 tarihli yönetmeliğin aldığı anlaşılmaktadır.

Tüm bu düzenlemelerden il içi taşımalarda belediye ve valiliklerce farklı düzenleme getirilmemiş ise Zorunlu Karayolu Taşımacılık Sigorta Poliçesi yapılması zorunluluğu bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Yargılama esnasında ara karar alınarak Tarafalara, “Davaya konu kazada taşıma işinin Trafik Kazası Tespit Tutanağına göre, xxxx ili xxxx İlçesi ile xxxx ilçesi arasında yapıldığı anlaşılmaktadır. 25.02.2004 tarihli Mülga Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin 2/3. maddesine göre (veya Sonraki tarihli ilgili yönetmeliklere göre) xxxx Belediyesi tarafından herhangi bir düzenleme yapıp yapılmadığı ve eğer bu yolda bir düzenleme var ise düzenleme örneğinin

hakemliğimize gönderilmesi” istenilmiştir. Bu şekilde bir düzenleme yapıldığı yönünde bir bilgi iletilmemiştir.

Buna göre tüm dosya kapsamında davaya konu taşımanın xxxx ili içerisinde ilçeler arasında yapılan bir taşıma olduğu, Zorunlu Karayolu Taşımacılık Sigortasının kural olarak yukarıda izah edilen mevzuat gereği şehirler arası ve uluslar arası taşımaları kapsamına aldığı, ilgili belediye ve idare tarafından dosya kapsamında aksi yönde bir düzenleme bulunduğu yönünde bir ispat bulunmadığı anlaşıldığından sigorta şirketinin Zorunlu Karayolu Taşımacılık Sigortası Poliçesi çerçevesinde sorumluluğunun bulunmadığı anlaşıldığından davanın reddine karar verilmiştir.

4.2 GEREKÇELİ KARAR

1-Buraya kadar yapılan açıklamalardan somut olayda dosya kapsamında davalı sigorta şirketinin Zorunlu Karayolu Taşımacılık Sigortası Poliçesi kapsamında sorumluluğunun bulunmadığı ortaya çıkmaktadır. Tüm bu nedenlerle davanın reddi gerekmiştir.

2-Davalı sigorta şirketi lehine de reddedilen bölüm üzerinden vekalet ücretine hükmedilecektir. Somut olayda reddedilen bölüm 5.100,00 TL dir.Av. As. Ücret Tarifesinin ilgili hükmüne göre davalı lehine 2.180,00 TL vekalet ücreti çıkmaktadır. Bu miktar da aşağıdaki sınırlamaya tabidir.

Av. As. Ücret Tarifesinin 17. Maddesinde atıf yapılan Sigortacılık Kanununun 30. maddesinin 17 bendinde açıkça;“Talebi kısmen ya da tamamen reddedilenler aleyhine hükümlenilecek vekalet ücreti, Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesinde belirlenen vekalet ücretinin beşte biridir.” denilmekte olduğundan Asgari Ücret Tarifesine göre belirlenen ücretin 1/5 ine hükmedilmek gerekmiştir. Buna göre davalı sigorta şirketi lehine takdir ve tespit edilen avukatlık ücreti; reddedilen miktar üzerinden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre belirlenen ücretin 1/5 i alındığında $2.180,00 \text{ TL} \times 1/5 = 436,00 \text{ TL}$ olarak hesaplanmaktadır.

5-SONUÇ:

Yapılan değerlendirmeler ve belirtilen gerekçeler neticesinde;

1-Davanın reddine,

2-Başvuru sahibinin talebi tümü ile red edilmiş olduğundan yapmış olduğu masrafların üzerinde bırakılmasına,

3-Sigorta şirketi vekil ile temsil edilmiş olduğundan davalı xxxx **Sigorta AŞ lehine**, yürürlükteki mevzuat çerçevesinde reddedilen bölüm üzerinden takdir ve hesap edilen **436,00 TL** vekalet ücretinin **davacılar xxxx ve xxxx 'dan alınarak xxxx Sigorta AŞ ne verilmesine,**

5684 sayılı Kanununun 30/12. maddesi hükmü gereği, kararın bildirim tarihinden itibaren 10 gün içinde Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde itiraz yolu açık olmak üzere karar verildi.

III. DİĞER SİGORTA POLİÇELERİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLAR HAKKINDAKİ KARARLAR

02.07.2018 tarih ve K-2018/40859 Sayılı Hakem Kararı (Makine Kırılması)

1-BAŞVURU KONUSU UYUŞMAZLIK VE YARGILAMA USULÜNE İLİŞKİN BİLGİLER

1.1 Uyuşmazlık Konusu Olay ve Talep

Başvuran Vekili dilekçesinde XXX numaralı Makine Kırılması Sigorta Poliçesi kapsamında teminat altında bulunan 2013 model, XXX marka ve tipli Lastik Tekerlekli Yükleyicinin (seri no: XXX) 07.07.2017 tarihli Makine kırılması hasarına ilişkin tazminat talebinin haksız olarak reddedilmesi nedeniyle, KDV dahil 99.869,40.TL hasar tazminatının, 22.08.2017 tarihinden işleyen, T.C, Merkez Bankası avans faizi oranında (değişen oranlı) ticari temerrüt faiziyle birlikte davalı sigortacıdan tahsiliyle müvekkiline ödenmesini talep etmiştir.

1.2. Başvurunun Hakeme İntikaline ve İncelenmesine İlişkin Süreç

Tahkim Komisyonu tarafından gönderilen dosya teslim alınarak dosya içerisinde bulunan belgeler üzerinde yapılan incelemede belgelerin karar vermek için yeterli olduğu anlaşılmış ve dosya içeriğine göre aşağıdaki karar oluşturulmuştur.

2-TARAFLARIN ORTAYA KOYDUĞU MADDİ VE HUKUKİ İDDİALAR

2.1 Başvuru Sahibinin İddia, Delil ve Talepleri

Müvekkili XXX Madencilik Beton İnşaat Nakliyat ve Taahhüt Sanayi ve Ticaret A.Ş. nin 2012 tarihinden bu yana diğer faaliyet konuları yanında, Taş Ocağı işletmeciliği de yaptığı,

Müvekkili şirketin 22,11.2012 tarihinde "XXX" adresinde XXX Şubesini kurmuş olup, bu adresin aynı zamanda taş ocağı işletmesinin de adresi olduğu, Müvekkili şirketin sadece XXX 'deki taş ocağı işletmesinde çalıştırılan iş Makinelerinin 2012 yılından bu yana sigortalı bulunduğu,

Davalı XXX Sigorta Şirketi'nin 2012/2013 vadeli ve dava konusu 2017/2018 vadeli poliçeyi tanzim ettiğini,

poliçelerin incelenmesinden de anlaşılacağı üzere davalı sigortacı, uzun suredir, müvekkili şirketin faaliyetlerini, nerede ne iş yaptığını, iş makinelerinin nerede ve nasıl çalıştırıldığını, kısaca, iş makineleriyle ilgili rizikosunun ne olduğunu bilmekte ve buna göre poliçe düzenlemekte olduğu,

Dava konusu XXX no.lu poliçe ile davalı sigortacı tarafından teminat altına alınan 2013 model, XXX marka ve tipli, XXX seri no.lu Lastik Tekerlekli Yükleyicinin (Loder) müvekkili şirkete ait bulunduğu,

anılan iş Makinesinin 07.07.2017 tarihinde operatör XXX idaresinde iken diferansiyelden ses gelmesi üzerine çalışması durdurularak, yetkili servise ve davalı sigortacıya durum bildirildiği,

hadise anında iş makinesini kullanan operatör, iş makinesini kullanmaya ehil, gerekli ve yeterli sürücü belgesine sahip ve 01.06.2016 tarihinden bu yana müvekkili şirketin daimi personeli olduğu,

makinenin servisi olan XXX İş Makinaları Ltd. Şti. firması, bildirim üzerine, 07.07.2017 tarihinde müvekkilinin XXX İli XXX İlçesinde bulunan taş ocağına servise geldiği, yaptığı incelemede makinenin ön diferansiyelinde ses olduğu anlaşılmış, yağı incelenen diferansiyelde talaş olduğu tespit edilmiş ve iş makinesinin kendi atölyelerine getirilmesi talep edilmiş, makinenin götürüldüğü kendi atölyelerinde açılan diferansiyelin shaftın ve kriyer dişlisinin kırılmış olduğu, talaşların, bilyalar, balatalar ve kalın disklerle zarar vermiş olduğu tespit edilerek, bu parçaların değiştirilmesi uygun görülmüş, yedek parça ve işçilik teklifi verildiğini,

hasarın poliçe vadesi içerisinde gerçekleşmiş bir makine kırılması hasarı olduğu,yine 07.07.2017 tarihinde davalı sigortacıya ihbar edilmiş, davalı sigortacı XXX no.lu hasar dosyası tesis ederek aynı gün eksper tayin edildiğini,

hasar tespiti için görevlendirilen XXX Sigorta Ekspertiz Ltd. Şti. serviste yaptığı inceleme neticesi 06.09.2017 tarih ve XXX no.lu ekspertiz raporunu düzenlediği,

raporun incelenmesinden de anlaşılacağı üzere, ekspertiz firması, iş makinesindeki hasarın, oluş süreci itibariyle, ani, beklenmedik ve genel şartlarda istisna edilmeyen hallerden meydana gelen bir makine kırılması hasarı olduğunu belirlediği,

hasarın onarımı için alınan teklifler ekspere iletilmiş, eksper yönlendirmesiyle, ön diferansiyel kutusundaki hasarın torna işçiliğiyle giderilmesinde mutabık kalınmış, işçilik, yedek parça ve nakliye faturalarının ekspere iletildiğini,

ekspertiz, zarar tutarı olarak KDV hariç 96.947;99.TL' sını onayladığı, yine eksperce kabul edilen bu tutara %18 KDV ilave edildiğinde, müvekkil şirketin gerçek zarar (hasar) tutarının KDV dahil 114.398,60.TL olduğu ve hidrolik yağ bedeline ilişkin talep haklarının da saklı bulunduğunu,

Dava konusu poliçede makine kırılması hasarlarında muafiyet olduğu, eksper raporunda da "Muafiyet" başlığı altında not edildiği üzere, sigorta bedeli 150.000.-Euro'ya kadar olan ve 10 yaşından küçük iş makinalarında, 3.500.-Euro'dan aşağı olmamak üzere hasarın % 10' u oranında muafiyet uygulanacağı,

ödenmesi gereken tazminat tutarının KDV dahil gerçek zarar (hasar) tutarından muafiyet tenzilinden sonra bulunacak tutar olduğu,

Gerçek zarar tutarının ;

114.398,60.TL % 10'u 11.439,86.TL,

hasar tarihindeki TCMB Döviz Satış Kurlarına göre 1 Euro = 4,1512.TL olup,

3.500.Euro (x 4,1512 =) 14.529,20.TL ettiğini,

buna göre 3.500.-Euro maktu muafiyet hasarın %10'undan yüksek olduğundan hasar tutarından, maktu muafiyet tutarının hasar tarihindeki TL karşılığının tenzil edilmesi gerektiği,

Buna göre, muafiyet tenzilinden sonra ödenmesi gereken tazminat tutarının;

Gerçek zarar (hasar) tutarı : 114.398,60.TL (KDV dahil)

Muafiyet tenzili (3.500x4.1512) : 14.529.20.TL

Ödenmesi gereken tazminat : 99.869,40.TL olduğu,

Müvekkilinin hidrolik yağ bedelini talep hakkı saklı kalmak kaydıyla bu davadaki tazminat talebinin 99.869,40.TL olduğunu,

Davalı sigortacının 11.09.2017 tarih ve 19/4086 sayılı ret yazısıyla;

Hasar Dosyası incelendiğinde, sigortalı 2013 yılı imali XXX seri numaralı lastik tekerlekli yükleyici makinesinin taş ocağında çalıştığı sırada hasar gördüğü tespit edilmiştir. Poliçeniz incelendiğinde, söz konusu makinelerin taş ve maden ocaklarında kullanımları esnasında meydana gelecek hasarlar teminat haricidir../ denilmekte olup, hasarın taş/maden ocağında çalışma sırasında oluşması nedeniyle tarafınıza herhangi bir tazminat ödemesinde bulunamayacağımız konusu bilgilerinize rica olunur.." gerekçesiyle tazminat talebinin reddedildiği,

yine eksper raporundan anlaşılacağı üzere, eksper, bu faturaları listelemiş, faturalar içinde yer alan "Hidrolik yağ-XXX" faturasının, sarf malzemesi sıfatında yer aldığından bahisle hasar icmalinde değerlendirmeye alınmadığından söz ettiği, Makine Kırılması Sigortası Genel Şartlarına göre, onarım ve test sırasında da kullanılan hidrolik yağ bedelinin hasar icmaline dahil edilmesi gerektiği, ancak, hasar tutarı konusunda ayrıca tartışma olmaması amacına yönelik olarak, hidrolik yağ bedeli, buna ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, bu davaya konu edilmediğini,

Makine Kırılması Sigortası Genel Şartları (MKSGŞ) 14/a maddesinde, tamiri kabil hasar ve ziya (kısmi hasar) halinde ödenecek tazminatın miktarının hangi esaslar dahilinde tespit edileceği yazılı bulunduğu, buna göre ;

"Tazminat tutan -ikame olunan yedek parçaların yeni bedelleri, mahallinde cari iş saatleri tarifesine göre işçilik masrafları var ise normal nakliye masrafları (uçak hariç) çökme ve montaj masrafları, gümrük, resim, vergi, harç ve masrafları dahil olarak Makine veya tesislerin hasardan hemen evvelki hal ve şartlarına getirilmesi için gerekli bedelden ibarettir. Tamirat dolayısıyla eski parça yerine yeni parça konulması sebebiyle tazminattan indirim yapılmaz. Tekrar faydalanılması mümkün olan parçaların (sovtajın) bedeli tazminattan indirilir."

Buna göre ;

KDV dahil 99.869,40.TL hasar tazminatının, 22.08.2017 tarihinden işleyen, T.C. Merkez Bankası avans faizi oranında (değişen oranlı) ticari temerrüt faiziyle birlikte davalı sigortacıdan tahsiliyle müvekkiline ödenmesine,

Yargılama giderleri ile karar tarihindeki Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi 17 ve 13 maddelerine göre hesaplanan vekalet ücretinin "tamamının" davalı sigortacıya yükletilmesine,

Karar verilmesini talep etmiştir.

2.2 Sigorta Kuruluşunun İddia, Delil ve Talepleri

Sigorta Şirketi Vekili Başvuruya karşı vermiş olduğu cevapta;

Davacının müvekkili şirket nezdinde XXX nolu ve 21.6.2017 - 21.6.2018 vadeli Makine Kırılması Sigorta Poliçesi ile sigortalı olduğu, poliçenin mevcudiyeti sigorta tazminatının her halde ve otomatik olarak ödeneceği manasına gelmediği, sigortacı şirketin sorumluluğunun üst sınırı poliçedeki limit kadar olduğu, Müvekkil sigortacının sorumluluğunun Kasko Genel Şartları ve poliçe özel şartları ile sınırlı bulunduğu,

araçta meydana gelen 07.07.2017 tarihli hasarın aynı tarihte müvekkili şirkete ihbar edilmesine istinaden müvekkili şirket nezdinde hasar dosyası açıldığı, hasarın nedeni ve ekonomik boyutunun tespiti için dosyanın bağımsız bir sigorta eksperine tevdi edildiği,

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 2/m maddesinde, "Sigorta eksperleri" sigorta konusu risklerin gerçekleşmesi sonucunda ortaya çıkan kayıp ve hasarların miktarlarını, nedenlerini ve niteliklerini belirleyen ve mutabakatlı kıymet tespiti, ön ekspertiz ve hasar gözetimi gibi işleri mutlak meslek olarak yapan tarafsız ve bağımsız kişi olarak tanımlandığı, aynı yasanın 22. Maddesinde, sigorta eksperliğinin gerçek veya tüzel kişilerce yapılacağı belirlenerek, sigorta eksperliği ile ilgili ayrıntılı düzenlemelere yer verilerek sigorta eksperleri olabilme koşulları, mesleki faaliyetlerinin kapsamı, denetimi ve faaliyetin gerektiği gibi yerine getirilememesi halinde uygulanacak müeyyideler de belirtildiği, aynı yasanın 13. Maddesine göre sigorta eksperleri tarafsız olmak zorunda olduğu gibi 17. Maddesine göre eksperler tarafından düzenlenmiş olan raporların da delil niteliğinde bulunduğu,

ekspertiz raporlarının delil niteliği taşıdığını belirleyen yasa kuralı ile sigorta ekspertizlerinin sigortalayan ve sigorta ettirene karşı tarafsız ve bağımsız çalışma ilkeleri gereği tazminat yükümlülüğünü doğuran olayların nedenlerini ve zarar miktarını ortaya koyan raporlarının hukuken geçerli belge niteliği taşıdığının kabulünün zorunlu bulunduğu, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 209/3898 E. 2010/9742 K. Sayılı kararı ve Danıştay 8. Dairesi'nin 2008/5239 E. 2011/7043 K. Sayılı kararı ile bu hususa vurgulanmış ve eksper raporunun delil niteliğine atıfta bulunularak hüküm kurulduğu,

poliçedeki özel şart gereği davacının taleplerinin teminat dışında olduğu,

her ne kadar davacı taraf, ilgili özel şartın genel işlem koşulu olduğundan bahsetmekte ise de bu iddianın gerçeği yansıtmadığı, Davacının sıradan bir tüketici olmayıp, Türk Ticaret Kanunu uyarınca bir tacir bulunduğu ve basiretli bir tacir olarak, ticari faaliyetleri ile paralel bir şekilde akdettiği poliçenin hüküm ve sonuçlarını algılayamayacak durumda bulunmadığı, bu nedenlerle huzurdaki başvurunun reddi, yargılama gideri ve de vekalet ücretinin ise karşı tarafa yükletilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

3.UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlığın çözümü için 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Makine Kırılması Sigortası Genel Şartları ve özel şartlar hükümleri dikkate alınmıştır.

4.DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR

Sigorta Şirketi düzenlemiş bulunduğu makine kırılması sigorta poliçesi ile Başvurana ait XXX adresindeki inşaat makineleri ile ekipmanlarını,

21.06.2017 – 21.06.2018 tarihleri arası için,

Makine kırılması genel şartları ve özel şartlar çerçevesinde sigortalamıştır.

Başvuru konusu olup hasarlanan 2013 model, XXX marka ve tipli Lastik Tekerlekli Yükleyicide sigorta poliçesinin 2. Sayfasında yer almaktadır.

Poliçenin 6. Sayfasındaki özel şartlar maddesinde ;

Söz konusu makinelerin yer üstü taş ve maden ocaklarında kullanımları esnasında meydana gelecek hasarların teminat harici olduğu belirtilmiştir.

07.07.2017 günü saat 10,30 sularında XXX'a ait iş yerinde çalışan iş makinesinin ön diferansiyelinden ses gelmesi üzerine yapılan incelemede diferansiyelde talaş olduğu, diferansiyelin şaftın ve kriyer dişlisinin kırılmış olduğu, bilyalar, balatalar ve kalın disklerin zarar gördüğü ve değiştirilmesi gerektiği tespit edilmiştir.

XXX Sigorta Şirketi poliçede özel şart olduğu, söz konusu makinelerin taş ve maden ocaklarında kullanımları esnasında meydana gelecek hasarların teminat harici olduğunu, hasarın taş/maden ocağında çalışma sırasında oluşması nedeniyle herhangi bir tazminat ödemesinde bulunamayacağını bildirmiştir.

Gerek Başvuru konusu hasarı kapsayan sigorta poliçesinde ve gerekse de daha önce düzenlenmiş olan poliçelerde makinelerin yer üstü taş ve maden ocaklarında kullanımları esnasında meydana gelecek hasarlar teminat harici bırakılmış olmakla birlikte 27.09.2017 tarihinde düzenlenen zeyilname ile de “ makineler taş ocağında çalışmaktadır. Söz konusu makinelerin yer üstü taş ve maden ocaklarında kullanımları esnasında meydana gelecek hasarların teminat haricidir” notu kaldırılmıştır.

Dosyada yapılan incelemede Başvurana ait taş ocağı adresinde çalışan iş makinesine teminat verildiği halde özel şart bölümünde taş ocağında çalışan iş makinesinin hasarlarının teminat dışında olduğu şartı sigortacılık tekniğine aykırıdır.

Ayrıca olaydan sonra düzenlenen ve taş ocaklarındaki hasarları da teminat altına almış bulunan 27.09.2017 tarihli zeyilnamede ilave prim alınmamıştır.

Buna göre Sigorta Şirketinin sigortanın başlangıç tarihinden itibaren iş makinesinin taş ocağında çalışmasını da sigortalamış olduğu ve buna göre primi tahsil ettiği tespit edilmiştir.

Bu nedenle de Başvuranın talebinin sigorta teminatında olduğu sonucuna varılmıştır.

İş makinesindeki toplam hasar tutarının 114.398,60 TL olduğu konusunda taraflar arasında bir uyuşmazlık bulunmamakta olup Sigorta Şirketince görevlendirilmiş olan sigorta eksperini de aynı miktarda KDV dahil hasar tespit etmiştir.

Poliçede 3.500,00 Euro muafiyet şartı olduğundan ödenmesi gereken hasar 99.869,60 TL sıdır.

Başvuru konusu hasarın 07.07.2017 tarihinde meydana gelmesi üzerine aynı gün sigorta eksperince olay yerinde inceleme yapılmaya başlanmış ve 06.09.2017 tarihinde de rapor tamamlanarak sigorta şirketine ibraz edilmiştir.

Buna göre Sigorta Şirketi TTK nun 1427. Maddesi gereğince 07.07.2017 tarihindeki hasarın ihbarından 45 gün sonra 22.08.2017 tarihinden itibaren temerrüde düşmüştür.

5.KARAR

Yapılan değerlendirmeler ve belirtilen gerekçeler neticesinde;

1 – Başvuru Sahibine ait iş makinesindeki 99.869,60 TL hasar tutarının 22.08.2017 tarihinden itibaren avans faizi ile birlikte XXX Sigorta Şirketi'nden tahsil edilerek XXX Madencilik Beton İnşaat Nakliyat ve Taah. San. Tic. A.Ş. ne ödenmesine,

2 – Başvuru Sahibi tarafından ödenmiş olan 1.498,00 TL başvuru ücretinin XXX Sigorta Şirketi'nden tahsil edilerek XXX Madencilik Beton İnşaat Nakliyat ve Taah. San. Tic. A.Ş. ne ödenmesine,

3 – Başvuru Sahibi Vekille temsil edildiğinden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre 10.739,52 TL avukatlık ücretinin XXX Sigorta Şirketi'nden tahsil edilerek XXX Madencilik Beton İnşaat Nakliyat ve Taah. San. Tic. A.Ş. ne ödenmesine,

5684 sayılı Kanununun 30/12. maddesi hükmü gereği, kararın bildirim tarihinden itibaren 10 gün içinde Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde itiraz yolu açık olmak üzere oy birliği ile karar verildi. 02.07.2018

***

18.12.2017 tarih ve K-2018/28523 Sayılı Hakem Kararı (Mali Mesuliyet)

1.BAŞVURU KONUSU UYUŞMAZLIK VE YARGILAMA USULÜNE İLİŞKİN BİLGİLER

1.1 Uyuşmazlık Konusu Olay ve Talep

Şirket sahibi Başvuran XXX Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne ait XX plakalı araçta, 23.07.2017 günü, XXX Ticaret Sanayi Limited Şirketi'ne ait işyeri çalışanı pompacı XX tarafından benzinle çalışan araca yanlışlıkla motorin konulması sonucu hasar meydana gelmiştir.

XXX Ticaret Limited Şirketi, işyeri binası ile içerisindeki, demirbaş, dekorasyon, makine tesisat ve emtialar ile İşletme -Pompacı- Sorumluluğu; 09.11.2016-2017 süre kapsamlı ve XXX numaralı Akaryakıt İstasyonu Paket Sigorta poliçesiyle Davalı XXX Sigorta A.Ş. tarafından sigortalıdır.

23.07.2017 Günü akaryakıt istasyonu işletme sorumluluğu pompacının sebep olduğu yanlış yakıt dolumu neticesinde XXX Ticaret Limited Şirketi'ne ait XXX plakalı aracında meydana gelmeye sebep olunan hasar dolayısıyla fazlaya ilişkin ve ıslah hakları saklı kalmak kaydı ile 41.000,00 TL tazminat alacağıın sigorta şirketinin ret tarihi olan 07.09.2017 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte tahsili talebidir.

1.2. Başvurunun Hakeme İntikaline ve İncelenmesine İlişkin Süreç

Sigorta Tahkim Komisyonuna yapılan başvurunun 5684 sayılı Kanununun 30. Maddesinin 15. Fıkrasında belirtilen yasal şartlara uygunluğunun incelenmesini müteakip, dosya Hakem Heyetine tevdi edilmiş ve 05.02.2018 tarihinde teslim alınarak yargılamaya başlanmıştır. Dosya kapsamındaki beyan ve delil durumuna göre, uyuşmazlığın mahiyeti ve dosya mevcudu itibarıyla, Sigorta Tahkim Usulü ve Sigorta Hakemlerine İlişkin Tebliğ hükümleri ile Sigortacılık Kanunu Madde 30/22 hükmü nazara alınarak, 6100 Sayılı HMK' nın 424 ve 429. Maddeleri hükümleri gereğince duruşma yapılmasına gerek olmadığı anlaşılmıştır. Öncelikle alınan ara kararlar kardeş akraba olan taraflar arasındaki ilişkinin ticari ve ikametgâh itibarıyla hak talebine elverişli vermediği konusuna açıklık kazandırılması gerekmiştir. Tamamlanan evrak ve yapılan incele sonucunda, söz konusu faaliyet alanları ve ikametgâh konularında sorumluluk sigortası yönünden talebi önleyecek bir durumun olmadığı anlaşılmıştır. Öte yandan tazminat miktarının belirlenmesinin teknik bilgi gerektirmesi nedeniyle maddi tazminat miktarının tespiti bakımından bilirkişi atanarak kök rapor ve Davalı Şirketin talebi üzerine ek rapor alınmış, alınan raporların denetime elverişli ve gerekçeli olduğunun anlaşılmasıyla, esastan incelemeye hazır hale gelen dosyada Başvuranın ıslah talebi de dikkate alınarak Hakem Heyeti tarafından, uyuşmazlık dosyası esastan incelemeye alınan uyuşmazlık konusunda karara varılmakla yargılamaya son verilmiştir.

2. TARAFLARIN ORTAYA KOYDUĞU MADDİ VE HUKUKİ İDDİALAR

2.1. Başvuru Sahibinin İddia, Delil ve Talepleri.

XXX Ticaret Limited Şirket vekilinin STK. Başvuru Formunda verdiği 14.12.2017 tarihli beyanında özetle;

Müvekkil XXX Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine ait XXX plakalı araca 23.07.2017 tarihinde XX Ltd. Şti.' den akaryakıt alırken benzinle çalışan aracına motorin doldurularak arıza yapmasına neden olunmuştur.

Müvekkil şirket yetkilisi ve aracın şoförü XXX akaryakıt istasyonundan ayrıldıktan bir süre sonra aracı arıza yapmış ve bunun üzerine akaryakıt istasyonunu durumdan haberdar etmiştir. Olaydan haberdar olan akaryakıt istasyonun yetkilileri, aracı çekici yardımı ile Mercedes Benz Servisine çektirmişler. Servis tetkikinde hasarın ciddiyeti ve değerini büyüklüğü sebebiyle XX Otomotive araç gönderilmiştir. XXX Otomotiv' de tamiri yapılmıştır.

Akaryakıt istasyonu yetkilileri, akaryakıt istasyonunu XXX Sigortaya sigortalatmışlardır. Akaryakıt istasyonu paket poliçesine dahil olan ve işletme sorumluluğu kapsamındaki "pompaçının yakıt ikmalini yaparken hata ve ihmali sonucu yanlış yakıt verilmesi" denilerek güvence altına alınan yanlış akaryakıt doldurulması sonucunu doğuran işlemin rizikosunu gerçekleştirmiştir. Rizikonun gerçekleşmesiyle ortaya çıkan maddi hasarın ödenmesi talebi, "Üçüncü Şahıslara Karşı Mali Mesuliyet Sigortası Genel Şartları madde 3/A'ya" dayanılarak davalı tarafından ret edilmiştir.

Oysa ki, Üçüncü Şahıslara Karşı Mali Mesuliyet Sigortası Genel Şartları madde 3/A'ya göre "Sigortalıya bir hizmet veya vekalet münasebeti ile bağlı kişiler ve sigortalının aile efradı tarafından vaki olan talepler. Bu madde bakımından aile efradı sayılan kişiler şunlardır; Sigortalının eşi, usul ve furuu (Sigortalının edindiği evlatlar ile sigortalıyı evlat edinenler dahil); Sigortalının kendisiyle birlikte oturmaları halinde kardeşleri, damatları, gelinleri ve kendisi tarafından bakılan sair akrabaları, sigortalının eşinin usul ve furuu ile kardeşleri. Sigortalı bir şirket ise, bu şirketin gayri mahdut mesuliyetli şerikleri ile bunların yukarıdaki fıkra mucibince aile efradı tarafından vuku bulan talepler de sigorta teminatı dışındadır" denilmektedir.

İlgili maddenin açıklamasından da anlaşılacağı üzere "sigortalının kendisiyle birlikte oturmaları halinde kardeşleri" ve "sigortalı bir şirket ise, bu şirketin gayri mahdut mesuliyetli şerikleri ile bunların yukarıdaki fıkra mucibince aile efradı tarafından vuku bulan taleplerde sigorta teminatı dışındadır." ifadeleri yer almaktadır. İlgili madde ve sigorta klotunda kardeşlerin teminat dışı kalabilmeleri için birlikte oturmaları koşulu vardır. Ancak sigorta klotunda belirtilen teminat dışı kalma koşulu gerçekleşmemiştir. Müvekkil şirkete ait olan araç ve aracı kullanan şirket yetkilisi YYY 'tir. Yanlış akaryakıt dolumu yapılan akaryakıt istasyonu sahibi XXX 'tir. Bu kişiler kardeş olmasına rağmen aynı evde oturmamaktadır ve/veya birbirleri tarafından bakılmamaktadır. YYY ve XXX' in ikametgâh belgeleri ekte sunulmuştur. (EK:7 YYY ve XXX' e ilişkin İkametgâh Belgeleri) İş bu ikametgâh belgelerinden de anlaşılacağı üzere kardeş olan vaki kişiler aynı evde ikamet etmemektedirler. Her iki kardeş evli olup aile bireyleri ile birlikte farklı adreslerde oturmaktadırlar. Teminat dışı kalma koşulu aynı evde oturma ve/veya bakılma şartı aranmaktadır. Bu sebeple teminat

dışı kalma koşulu gerçekleşmemiştir. Sigortalayan şirket XXX sigorta, rizikonun gerçekleşmesi sebebiyle ortaya çıkan maddi hasarı karşılamaktan kaçınmak amacıyla söz konusu maddeye dayanarak tazminat ödemeyi haksız yere reddetmiştir.

Müvekkil şirketin zararı tarafınızca yaptırılacak bilirkişi incelenmesi sonucu netleşebileceğinden, müvekkil aracında meydana gelen hasara ve hasarın giderilmesine ilişkin bilirkişi incelemesinin yapılmasına ve hazırlanan raporun bir örneğinin, artırım haklarını kullanabilmeleri açısından taraflarına tebliğine karar verilmesi talep edilmiştir.

Deliller olarak: Araca yanlış yakıt doldurulmasına ilişkin belgeler, beyanlar, Hasara ilişkin masrafi gösteren fatura sureti, XXX Sigorta A.Ş. poliçe örneği, XXX Sigorta tarafından verilen cevabi yazı örneği, Üçüncü Şahıslara Karşı Mali Mesuliyet Sigortası Genel Şartları madde 3/A maddesine ilişkin yazı örneği, YYY ve XXX' e ilişkin İkametgâh Belgeleri, Bilirkişi İncelemesi dosyaya ibraz edilmiştir.

Sonuç olarak; Yukarıda açıklanan sebeplerle reddedilen (Hasar ödemesi) sigorta tazminatının sigorta şirketinden, kısmi davaları nedeni ile fazlaya ilişkin ve yapılacak bilirkişi incelemesinden sonra, ıslah hakları saklı kalmak kaydı ile şimdilik 41.000 TL' nin ret tarihi olan 07.09.2017 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte alınarak, davacı müvekkil şirkete ödenmesine, tam avukatlık ücreti ve Tahkim Yargılama Giderlerinin sigorta şirketine yükletilmesine karar verilmesi talep edilmiştir.

Başvuran taleplerine EK olarak; Vekaletname, Araca yanlış yakıt doldurulmasına ilişkin belgeler, beyanlar, Hasara ilişkin masrafi gösteren fatura sureti, XXX Sigorta A.Ş. poliçe örneği, XXX Sigorta tarafından verilen cevabi yazı örneği, Üçüncü Şahıslara Karşı Mali Mesuliyet Sigortası Genel Şartları madde 3/A maddesine ilişkin yazı örneği, YYY ve XXX 'e ilişkin İkametgâh Belgeleri, Bilirkişi incelemesi dosyaya ibraz edilmiştir.

2.2. Sigorta Kuruluşunun İddia, Delil ve Talepleri

Aleyhe başvuru XXX Sigorta A.Ş. vekili, dosyaya sunduğu 10.01.2018 tarihli cevabi beyanında özetle;

Müvekkil Şirket tarafından açılmış bulunan uyuşmazlığa konu XXX numaralı hasar dosyası incelenmiş ve dosya ile ilgili olarak şu tespitler yapılmıştır.

- Müvekkil XXX SİGORTA A.Ş.'nin yetkili acentesi XXX SİGORTA ARACILIK HİZMETLERİ LTD. ŞTİ. tarafından "XXX" adresindeki XXX TİC. LTD. ŞTİ. 'ne ait işyeri binası ile içerisindeki, demirbaş, dekorasyon, makine tesisat ve emtialar için 09.11.2016-2017 tarihleri arasında geçerli olmak üzere XXX numaralı Akaryakıt İstasyonu Paket Sigorta poliçesi düzenlenmiştir.
- Sigorta teminatı altına alınan işyerinde "XXX plakalı araca benzin nedeniyle motorin verilmesi" sonucunda XXX plakalı aracın yakıt sistemi ve motorunda meydana gelen zararlar ile ilgili 29.07.2017 tarihinde Müvekkil Şirkete hasar ihbarında bulunulmuş ve XXX numaralı hasar dosyası açılmıştır.
- Görevlendirilen eksper tarafından 14.08.2017 ve devam eden tarihlerde ekspertiz çalışması yapılmış ve XXX plakalı araca pompacı tarafından benzin yerine motorin verildiği, aracın motorin ile bir süre çalışması ve stop etmesi nedeniyle yakıt sisteminde ve motorda hasar oluştuğu, motor değişimi yapılarak XXX plakalı aracın 48.552.-TL bedel ile onarılacağına tespit edilmiştir.

- Hazırlanan Ekspertiz Raporunun incelenmesi sonucunda; sigortalı XXX TİC. LTD. ŞTİ. 'nin sahibinin XXX, XXX plakalı araç sahibinin ise XXX İNŞ. TAŞ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. olduğu, bu şirketin sahibinin isminin de YYY ve XXX ile “kardeş” ilişkisi içerisinde olduğu tespit edilmiş, Üçüncü Şahıslara Karşı Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarının 3.A.3 maddesi gereğince meydana gelen zararın teminat kapsamı dışında tutulması nedeniyle XXX plakalı araçta oluşan zararların teminat kapsamı içerisinde yer alamayacağı belirtiltiği anlaşılmıştır.

Müvekkil Şirket tarafından sigortalanmış olan “XXX” adresindeki XXX İNŞ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ. 'ne ait akaryakıt istasyonunda “yanlış yakıt verilmesi” nedeniyle XXX plakalı araç üzerinde oluşan zararlar “akaryakıt istasyonu sahibi ile XXX plakalı araç sahibinin kardeş olmaları” nedeniyle sigorta teminatı içerisinde değerlendirilmemiş ve başvuru sahibinin tazminat talebi reddedilmiştir.

Başvuru sahibi XXX İNŞ. TAŞ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. vekili Av. XXX ise; meydana gelen olayın “sigorta teminatında” olduğu iddia ederek, 41.000.-TL zararının ödenmesi talebi ile Sigorta Tahkim Komisyonu'na başvurmuştur.

Tahkim Komisyonuna yapılan haksız ve yersiz başvurunun reddi gerekmektedir. Şöyle ki;

1. Akaryakıt istasyonu sahibi ile XXX plakalı araç sahibi kardeş olduğu için, XXX plakalı araç üzerinde “yanlış yakıt verilmesi” nden kaynaklanan zararlar teminat kapsamı dışındadır.

Başvuru sahibinin 29.07.2017 tarihinde Müvekkil Şirkete ihbarda bulunarak hasar dosyası açtırması üzerine, hasar tespiti için XXX SİGORTA EKSPERTİZ HİZM. LTD. ŞTİ. ünvanlı ekspertiz firması görevlendirilmiştir. Görevlendirilen eksper tarafından gerekli inceleme ve araştırma yapılmış ve hazırlanan rapor Müvekkil Şirkete ibraz edilmiştir.

Ekspertiz Raporu incelendiğinde; olayın oluşumuna ilişkin beyanlar ve hasarın incelenmesi sonucunda oluşan kanaatin aşağıdaki şekilde tarif edilmekte olduğu görülmektedir.

Hasarın Oluş Şekli ve Ekspertiz Bulguları;

Şirketinizden alınan hasar ihbarına istinaden sigortalı yetkilisi ile irtibata geçilerek hasar hakkında ön bilgiler alınmış ve randevu alınan 14.08.2017 tarihinde ekspertiz çalışması yapılmıştır.

Ekspertiz çalışması esnasında sigortalı yetkilisi ile görüşülerek hasar hakkında bilgiler alınmıştır.

Hasara konu hadise; XXX plakalı Mercedes Benz E250 araca sigortalı firma olan XXX. İnşaat Taahhüd Telekom Tic. San. Ltd. Şti akaryakıt istasyonunda yanlış yakıt konulmasından sonra aracın motorunun hasarlanması olayıdır.

İletilen Ek-6'te XXX Petrol akaryakıt istasyonunda akaryakıt alındığının fişi yer almaktadır.

XXX plakalı araca 28.07.2017 tarihinde XXX Petrol akaryakıt istasyonunda sigortalı personel tarafından, benzin yerine motorin koyması üzerine aracın hareket etmesinden bir müddet sonra hasarlandığının bildirildiği beyan edilmiştir.

XXX Petrol Ltd Şti' nde pompacı olarak çalışan personelin 23.07.2017 tarihinde XXX plakalı araca 50 lt' lik motorin satışı gerçekleştirdiğini ve araç sahibinin bir süre sonra araması üzerine benzinli olan araca motorin dolum yaptığının farkına vardığını fark ettiğini bildirmiştir/beyan etmiştir.

Ekspertiz çalışmasında; motor araçtan sökülmüş ve parçalara ayrılmış şekilde görülmüştür. Motor bloğu, piston ve motorun muhtelif kısımlarında kırıklar görülmüştür. Benzinli araca doldurulan motorinin araç motoruna söz konusu hasara sebebiyet verdiği net olarak görüldüğü bilgisi alınmıştır.

Teknik servis; 02.08.2017 tarihinde motor arızası ile servise gelen XXX plakalı Mercedes - Benz marka 2011 E250 tipi aracın yapılan tespitlerde pistonlarda ve motor bloğunda kırıklar ve hasarlar tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak ta komple motor değişmesi gerektiği belirtilmiştir.

Ekspertiz çalışması sonucunda ve ibraz edilen belgeler incelendiğinde;

XXX plakalı aracın motor hasarına, motorinin sebep olduğu anlaşılamamıştır.

Araç ruhsat sahibi XXX İnşaat İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketidir (Ek-8). Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinden (Ek-12) yapılan araştırmaya göre de XXX firma sahibinin YYY olduğu öğrenilmiştir. Sigortalı firma olan XXX Petrol'ün sahibinin de XXX olduğu öğrenilmiştir. Farklı iki firma sahipleri olan iki taraf arasında akrabalık ilişkisi (kardeş) olduğu bilgisi alınmıştır.

Bu durum sonucunda hasarın; “Üçüncü Şahıslara Karşı Mali Mesuliyet Sigortası Genel Şartları 3.Madde A3) Sigortalıya bir hizmet veya vekalet münasebeti ile bağlı kimseler ve sigortalının aile efradı tarafından vaki olan talepler. Bu madde bakımından aile efradı sayılan kimseler şunlardır:

Sigortalının eşi, usul ve fîruu (Sigortalının edindiği evlatlar ile sigortalıyı evlat edinenler dahil); Sigortalının kendisiyle birlikte oturmaları halinde kardeşleri, damatları, gelinleri ve kendisi tarafından bakılan sair akrabaları, sigortalının eşinin usul ve fîruu ile kardeşleri. Sigortalı bir şirket ise, bu şirketin gayri mahdut mesuliyetli şerikleri ile bunların yukarıdaki fıkra mucibince aile efradı tarafından vuku bulan talepler de sigorta teminatı dışındadır.“ şartı gereğince teminat dışı değerlendirilmiştir.

Yukarıdaki Ekspertiz tespitlerinden de görüleceği üzere zarar, XXX plakalı araca pompacı tarafından “benzin” yerine “motorin” verilmesi nedeniyle meydana geldiği iddia edilmektedir.

Ancak sigortalı “XXX İNŞ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.”nin sahibinin XXX, XXX plakalı araç maliki “XXX İNŞ. TAŞ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.”nin sahibinin de YYY olduğu ve XXX ile “kardeş” ilişkisi içerisinde olduğu tespit edilmiştir.

Bu tür bir zararın teminat kapsamında olup olmadığını anlayabilmek için öncelikle İŞLETME SORUMLULUK (pompacı Sorumluluk) teminatının tabi olduğu 3.Şahıs Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları' nın TEMİNAT DIŞINDA KALAN ZARARLAR'ı tarif eden "Madde 3" ün A-(3) fıkrasını incelememiz gerekmektedir. Bu madde de;

"3) Sigortalıya bir hizmet veya vekalet münasebeti ile bağlı kimseler ve sigortalının aile efradı tarafından vaki olan talepler. Bu madde bakımından aile efradı sayılan kimseler şunlardır:

Sigortalının eşi, usul ve füruu (Sigortalının edindiği evlatlar ile sigortalıyı evlat edinenler dahil); Sigortalının kendisiyle birlikte oturmaları halinde kardeşleri, damatları, gelinleri ve kendisi tarafından bakılan sair akrabaları, sigortalının eşinin usul ve füruu ile kardeşleri. Sigortalı bir şirket ise, bu şirketin gayri mahdut mesuliyetli şerikleri ile bunların yukarıdaki fıkra mucibince aile efradı tarafından vuku bulan talepler de sigorta teminatı dışındadır." şekilde belirtilmektedir.

Bu maddenin incelenmesinden de anlaşılacağı üzere; "sigortalının kardeşleri" tarafından ileri sürülen talepler teminat kapsamı dışında sayılmıştır. Bu nedenle başvuran tarafın talebinin reddine karar verilmesini talep ediyoruz.

2. Talebi kabul anlamına gelmemek üzere, öncelikle yanlış yakıt dolumu nedeniyle iddia edilen şekilde bir hasarın meydana gelip gelmeyeceğinin, daha sonra da "gerçek zarar miktarı" nın belirlenmesi gerekir.

Sigortalı akaryakıt istasyonu tarafından hataen verilen "motorin" in XXX plakalı aracın motor aksamında iddia edilen nitelikte ve miktarda zarara sebebiyet verip vermeyeceği konusunda teknik inceleme yapılması gerekmektedir.

Başvuran vekili dilekçesinde, pompacının "benzin" yerine XXX plakalı aracın deposuna "motorin" doldurduğunu, bu nedenle de araçta 41.000.-TL bedelli zarar oluştuğunu iddia etmektedir.

Oysa ki "benzin" ile yüksek seviyede ısı ile çalışan bir motorun, "motorin" in düşük seviyedeki ısı karşısında "pistonlarda ve motor bloğunda kırık ve çatlaklar" yaratması teknik olarak mantıklı görülmemektedir.

Bu nedenle "Makine Mühendisi" sıfatına sahip konusunda uzman ve ehil bilirkişi/bilirkişiler kanalı ile bilirkişi incelemesi yaptırılmasına, bilirkişi raporunda bu konunun tartışılarak bir değerlendirme yapılmasına karar verilmesini talep ediyoruz.

"Gerçek hasar" miktarının belirlenmesi gerekmektedir.

Kabul anlamına gelmemek kaydı ile, bir an için başvuru konusu hasarın sigorta poliçesi kapsamı içinde olduğu düşünülse bile, bu tür sigortalarda asıl amaç zarar görenin uğradığı "gerçek zararın" giderilmesidir. T.T.K.'nun 1299/2. maddesi hükmüne göre, sigortacı

tarafından ödenecek tazminat miktarı, zarar gören malın menfaat değerinin rizikonun gerçekleştiği andaki değeri dikkate alınarak tespit edilmektedir. Bu konuda Özel Daire 08.11.1985 gün ve 1985/5642-5961 sayılı kararında da aynen:

“Sigortacı ancak zararı ödemekle yükümlüdür. Sigorta poliçesinde sayılan eşyalar ve bunların sigorta bedelleri ödenmesi gereken üst limiti göstermektedir. Ancak sigorta poliçesinde belli bir bedelle sigorta ettirilen eşyalardan sigorta edilen mahalde ne kadar bulunduğu ispatı gerekir. Zira, bunlar zamanla miktarı değişen emtiadır. Gerçek zararı ispat etmek zarara uğradığını iddia eden sigortalıya aittir.” denilmekle birlikte gerçek zararın miktarının ispat külfetinin iddia edene ait olduğu vurgulanmaktadır. Bu nedenle konusunda yetkin ve ehil bilirkişi/bilirkişiler kanalı ile “gerçek zarar miktarının belirlenmesini talep ediyoruz.

3. TALEBİ KABUL ANLAMINA GELMEMEK ÜZERE, belirlenecek zarar bedelinden, poliçe şartları gereğince hasar bedelinin %10’u oranında muafiyet düşülmesi gerekmektedir.

XXX numaralı Akaryakıt İstasyonu Paket Sigorta poliçesinde yer alan “İŞLETME SORUMLULUK (Pompacı Sorumluluk)” özel şartı incelendiğinde;

“Muafiyet: İşletme sorumluluk hasarlarında minimum 500.-TL olmak üzere hasarın %10’u oranında tenzili muafiyet uygulanır.” şeklinde bir şart getirildiği görülmüş ve bu özel şart gereği her bir hasarda, hasar bedelinin %10’u oranında muafiyet uygulanacağı belirtilmiştir. Bu nedenle herhangi bir bedelin ödenmesine karar verildiği takdirde “muafiyet” konusunun da dikkate alınmasını talep etmekteyiz.

4. Başvuran vekil ile temsil edildiğinden, başvuranın haklı bulunması halinde ödenmesine hükmedilecek vekalet ücretine ilişkin açıklamalarımız;

Başvuran vekilinin başvurusuna ilişkin yapılan değerlendirme sonucunda ödenmesine hükmedilen bir bedel ortaya çıktığı takdirde; “Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik” in 16.maddesinin 13.fıkrası (*Tarafların avukat ile temsil edildiği hallerde, taraflar aleyhine hükmedilecek vekalet ücreti, her iki taraf için de Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde yer alan asliye mahkemelerinde görülen işler için hesaplanan vekalet ücretinin beşte biridir*) gereğince Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde yer alan asliye mahkemelerinde görülen işler için hesaplanan vekalet ücretinin beşte biri oranında vekil lehine ücreti vekalet hükmedilmesi gerekmektedir.

İlgili Yönetmelik’in iptali istemi ile “iptal davası” açılmış olsa dahi, iptal kararı verilmediği müddetçe Yönetmelik’in tüm maddeleri halihazırda geçerli olacaktır. Yönetmelik ile ilgili olarak verilmiş bir yürütmeyi durdurma kararı bulunmamaktadır. Vekalet ücreti düzenlemeleri “tebliğ” ile yapılmaktadır ve normlar hiyerarşisi gözetildiğinde vekalet ücretinin “yönetmelik” ile düzenlenmesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır. Ayrıca Anayasa’nın 10. Maddesi dikkate alındığında son düzenleme ile Yönetmelik ilgili maddesinin Anayasa’ya uygun hale getirildiğinin kabulü gerekmektedir.

Hakem tarafından ödenecek bir bedele hükmedilmesi halinde, yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde “vekalet ücreti” ne hükmedilmesi talep edilmiştir.

Davalı Şirket; Delil Olarak;

- 1.) XXX numaralı Akaryakıt İstasyonu Paket Sigorta Poliçesi (dilekçemiz ekinde poliçe örneği sunulmaktadır),
- 2.) XXX numaralı Hasar Dosyası örneği (dilekçemiz ekinde hasar dosyası örneği sunulmaktadır)
- 3.) Hasarlı araç fotoğrafları (dilekçemiz ekinde sunulmaktadır)
- 4.) Bilirkişi İncelemesi (meydana gelen zararın sigorta poliçesi çerçevesinde teminat kapsamı içerisinde değerlendirilip değerlendirilemeyeceği, değerlendirilebilecekse de sigorta teminatı kapsamında ödenebilecek zarar miktarının tespiti için konusunda uzman ve ehil bir bilirkişi), marifetiyle inceleme yapılmasını talep edilmiştir.

Sonuç olarak; Yukarıda sayılan nedenlerden dolayı,

- a) Başvuru sahibinin, haksız ve hiçbir yasal dayanağı bulunmayan talebinin reddine,
- b) Masraf ve ücreti vekaletin karşı tarafına yükletilmesine karar verilmesi talep edilmiştir.

Davalı Şirket savlarına EK olarak; XXX numaralı Akaryakıt İstasyonu Paket Sigorta Poliçesi örneği, XXX numaralı Hasar Dosyası örneği, Hasarlı Araç fotoğrafları ile Vekaletname örneklerini dosyaya ibraz etmiştir.

3. UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlığın çözümü için 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu, Türk Ticaret Kanunu (TTK), 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu (KTK), Türk Borçlar Kanunu (TBK), Hukuk Muhakemeleri Kanunu (HMK), Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik, Sorumluluk Sigortası Genel Şartları ve Akaryakıt İstasyonu Paket Poliçesinin hükümleri ile Yargıtay kararları dikkate alınmıştır.

4. DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR

4.1. Değerlendirme

Dosyaya ibraz edilmiş bulunan belgelerin incelenmesinde; Şirket sahibi Başvuran YYY, XXX İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne ait XXX plakalı araca 23.07.2017 günü, akaryakıt almıştır. Bu yakıt dolumu, XXX Petrol Ürünleri Toprak Mahsulleri Gıda Tekstil Nakliye İnşaat Taahhüt Telekomünikasyon Hizmetleri Ticaret Sanayi Limited Şirketi 'ne ait işyeri çalışanı pompacı XXX tarafından benzinle çalışan araca yanlışlıkla motorin konulması sonucu oluşmuştur. Bu durum, XXX plakalı aracın arızalanarak motor aksamında hasara sebep olmuştur.

Diğer taraftan, XXX Petrol Ürünleri Toprak Mahsulleri Gıda Tekstil Nakliye İnşaat Taahhüt Telekomünikasyon Hizmetleri Ticaret Sanayi Limited Şirketi, işyeri binası ile içerisindeki, demirbaş, dekorasyon, makine tesisat ve emtialar ile İşletme -Pompacı- Sorumluluğu; 09.11.2016-2017 süre kapsamlı ve XXX numaralı Akaryakıt İstasyonu Paket Sigorta poliçesiyle Davalı XXX Sigorta A.Ş. tarafından sigortalıdır.

Böylece Sigortacılık Kanunu Madde 30/22 hükmü nazara alınarak, 6100 Sayılı HMK' nın 424 ve 429. Maddeleri hükümleri gereğince duruşma yapılmasına gerek olmadığı

anlaşılmıştır aktif ve pasif husumet ehliyetlerinin mevcut olduğu tespit edilmiştir. Dava şartları yönünden davanın görülmesine engel başkaca bir eksiklik bulunmadığı ve dosya mevcudu itibariyle duruşma yapılmasına gerek olmadığı anlaşılmıştır.

Bu bağlamda; Başvuranın araç hasarının karşılanması talebi üzerine, XXX Petrol Ürünleri Toprak Mahsulleri Gıda Tekstil Nakliye İnşaat Taahhüt Telekomünikasyon Hizmetleri Ticaret Sanayi Limited Şirketi'nin Akaryakıt İstasyonu Mali Mesuliyet Paket Sigorta poliçesini düzenleyen Davalı XXX Sigorta Anonim Şirketi, "Üçüncü Şahıslara Karşı Mali Mesuliyet Sigortası Genel Şartları 3. Maddesindeki "A3. Sigortalıya bir hizmet veya vekalet münasebeti ile bağlı kimseler ve sigortalının aile efradı tarafından vaki olan talepler. Bu madde bakımından aile efradı sayılan kimseler olarak;

Sigortalının eşi, usul ve furuu (Sigortalının edindiği evlatlar ile sigortalıyı evlat edinenler dahil); "Sigortalının kendisiyle birlikte oturmaları halinde kardeşleri, damatları, gelinleri ve kendisi tarafından bakılan sair akrabaları, sigortalının eşinin usul ve furuu ile kardeşleri. Sigortalı bir şirket ise, bu şirketin gayri mahdut mesuliyetli şerikleri ile bunların yukarıdaki fıkra mucibince aile efradı tarafından vuku bulan talepler de sigorta teminatı dışındadır." maddesi gereğince talebin sigorta teminatı dışında olduğu gerekçesiyle hasar ödemesini reddetmiştir.

Mevcut durumda, yargılamanın sürdürülmesi için öncelikle dosya kapsamının yargılama için tamamlanması gerekmektedir;

1. Başvuranın ilgili resmi kuruluştan beher şirket için ayrı ayrı olmak üzere ve 01.07.2017 tarihinden itibaren bugüne kadar olan süreyi kapsayacak şekilde;

a. XXX İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin,

b. XXX Petrol Ürünleri Toprak Mahsulleri Gıda Tekstil Nakliye İnşaat Taahhüt Telekomünikasyon Hizmetleri Ticaret Sanayi Limited Şirketi'nin,

Beher şirket için ayrı ayrı olmak üzere şirketleri münferiden ve müştereken imza ile temsil ve ilzamda yetkili olanları gösterir noterlikçe tasdikli yetki belgelerini,

2. Başvuranın ilgili resmi kuruluştan beher şirket için ayrı ayrı olmak üzere ve 01.07.2017 tarihinden itibaren bugüne kadar olan süreyi kapsayacak şekilde;

a. XXX İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin,

b. XXX Petrol Ürünleri Toprak Mahsulleri Gıda Tekstil Nakliye İnşaat Taahhüt Telekomünikasyon Hizmetleri Ticaret Sanayi Limited Şirketi'nin,

Beher şirket için ayrı ayrı olmak üzere şirket ortaklarını gösterir ilgili ticaret sicili tarafından tasdikli belgelerini,

3. YYY ile XXX 'lerin 01.07.2017 tarihinden itibaren bugüne kadar olan süreyi kapsayacak şekilde;

a. YYY,

b. XXX,

İçin ayrı ayrı olmak üzere ilgili resmi kuruluşça tasdikli ikametgâh belgelerini,

Ara Kararın kendilerine tebliğinden itibaren 10 (On) günlük sürede dosyaya ibraz etmesine,

4. Davalı XXX Sigorta Anonim Şirketi'nin; Üçüncü Şahıslara Karşı Mali Mesuliyet Sigortası Genel Şartları (Yürürlük Tarihi: 6 Nisan 1959), Madde 3 düzenlemesinin ihlal edildiğine dair belgeleri varsa verilen 10 (on) günlük kesin sürede dosyaya ibraz etmesine,

5. Resmi kuruluşlara ibraz ihtiyacının hasıl olması halinde işbu Hakem Heyeti Ara Kararının belge olarak ibraz edilmesine,

6. Taraflara verilen sürenin kesin olduğuna ve talep edilen belgeleri eksiksiz olarak verilen sürede dosyaya ibraz etmeyen tarafın hak ihlâli talebinin dikkate alınmayacağını,

Belirten 12.02.2018 Tarihli 1 No.lu Ara Karar alınarak uyuşmazlık taraf vekillerinin dosyada mevcut elektronik postalarında tebliğ edilmiştir.

Ara Karar üzerine Başvuran; Sigorta Tahkim Komisyonu Müdürlüğü'nün 02.03.2018 Tarih ve THK-SB.2018.51632 Sayılı yazısının EK'inde Sigorta Tahkim Komisyonu Müdürlüğü'ne intikal ettirilen XXX Ticaret Ve Sanayi Odası Müdürlüğü'nün mühürlü ve ıslak imzalı olarak;

- a. XXX Kimya Petrol İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ni temsil ve ilzama yetkili Talaat Atik olduğuna dair "Yetki Belgesi",
- b. XXX Kimya Petrol İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin tek ortağının Talaat Atik olduğuna dair ortaklık teyit belgesi,
- c. XXX Kimya Petrol İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin tek ortaklı olduğuna ve ortağının YYY olduğunun gösteren 13.02.2013 Tarihli ve 8257 Sayılı 867 ve 868 sayfa No.lu Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinin imzalı ve onaylı sayfaları,
- d. XXX Kimya Petrol İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin tek ortağı ve müdürü olduğuna ve tek ortağın YYY olduğunu ve şirketin XXX adresinden XXX adresine nakil edildiğine dair 06.09.2013 Tarihli ve 8399 Sayılı 79 sayfa No.lu Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinin imzalı ve onaylı sayfası
- e. XXX Kimya Petrol İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin tek ortağı ve müdürü olduğuna ve tek ortağın YYY olduğunu şirket adresi XXX , "XXX İnşaat Petrol Kimya Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi" olan şirket ünvanının "XXX Kimya Petrol İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi" olarak değiştirildiğine dair 13.03.2015 Tarihli ve 8778 Sayılı 709 sayfa No.lu Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinin imzalı ve onaylı sayfası
- f. XXX Kimya Petrol İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin münferit yetkilisi Noter tasdikli YYY'in İmza Sirküleri,
- g. XXXo Kimya Petrol İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin T.C. İçişler Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce verilen ve YYY'in XXX yerleşim yerine dair ikametgâh belgesi.
- h. Diğer taraftan, XXX Petrol Ürünleri Toprak Mahsulleri Gıda Tekstil Nakliye İnşaat Taahhüt Telekomünikasyon Hizmetleri Ticaret Sanayi Limited Şirketi'ni temsil ve ilzama yetkili XXX olduğuna dair "Yetki Belgesi",
- i. XXX Petrol Ürünleri Toprak Mahsulleri Gıda Tekstil Nakliye İnşaat Taahhüt Telekomünikasyon Hizmetleri Ticaret Sanayi Limited Şirketi'nin tek ortağının XXX olduğuna dair ortaklık teyit belgesi,

- j. XXX Petrol Ürünleri Toprak Mahsulleri Gıda Tekstil Nakliye İnşaat Taahhüt Telekomünikasyon Hizmetleri Ticaret Sanayi Limited Şirketi'nin tüm hisselerinin XXX tarafından XXX 'den devir alındığına dair 27.10.2016 Tarih ve 9185 Sayılı 151, 152 Sayfa No.lu Türk Ticaret Sicili Gazetesinin imzalı ve onaylı sayfası.
- k. XXX Petrol Ürünleri Toprak Mahsulleri Gıda Tekstil Nakliye İnşaat Taahhüt Telekomünikasyon Hizmetleri Ticaret Sanayi Limited Şirketi'nin XXX ikametgah değişikliğine dair ilanı kapsayan 27.12.2017 Tarih ve 9482 Sayılı 228 Sayfa No.lu Türk Ticaret Sicili Gazetesinin imzalı ve onaylı sayfası.
- l. XXX Petrol Ürünleri Toprak Mahsulleri Gıda Tekstil Nakliye İnşaat Taahhüt Telekomünikasyon Hizmetleri Ticaret Sanayi Limited Şirketi'ne dair Noter tasdikli XXX 'in İmza Sirküleri,
- m. XXX Petrol Ürünleri Toprak Mahsulleri Gıda Tekstil Nakliye İnşaat Taahhüt Telekomünikasyon Hizmetleri Ticaret Sanayi Limited Şirketi'nin tek ortak ve yetkilisi XXX'in T.C. İçişler Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce verilen ve XXX'in XXX yerleşim yerine dair ikametgah belgesi.

Yukarıda sıralı belgeler, ilgili resmi dairelerden ıslak imza ve mühürlü olarak düzenlenmiş şekliyle dosyaya ibraz edilmiştir. Belgeler üzerinde yapılan incelemede;

Üçüncü Şahıslara Karşı Mali Mesuliyet Sigortası Genel Şartları 3. Maddesindeki "A3. Sigortalıya bir hizmet veya vekalet münasebeti ile bağlı kimseler ve sigortalının aile efradı tarafından vaki olan taleplerde, "Sigortalının eşi, usul ve furuu (Sigortalının edindiği evlatlar ile sigortalıyı evlat edinenler dahil); "Sigortalının kendisiyle birlikte oturmaları halinde kardeşleri, damatları, gelinleri ve kendisi tarafından bakılan sair akrabaları, sigortalının eşinin usul ve furuu ile kardeşleri, Sigortalı bir şirket ise, bu şirketin gayri mahdut mesuliyetli şerikleri ile bunların sıralanan aile efradı tarafından vuku bulan talepler de sigorta teminatı dışındadır." Şeklindeki düzenlemeye karşın, uyuşmazlık konusundaki talebin söz konusu madde düzenlemesi kapsamına girip girmediğine dair beyan ve belgelerin dosyaya ibrazına dair alınan ve taraflara tebliğ edilen 12.02.2018 Tarihli 1 No.lu Ara Karar gereğince taraflarca dosyaya ibraz edilen resmi mercilerden alınmış belgelere göre; aynı adreste ikamet veya Başvurana ait XXX Kimya Petrol İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ile Başvurulan XXX Petrol Ürünleri Toprak Mahsulleri Gıda Tekstil Nakliye İnşaat Taahhüt Telekomünikasyon Hizmetleri Ticaret Sanayi Limited Şirketi'nin şirket yönetimlerinde müşterek veya münferit yetkili ve dosyaya ibraz edilen ticaret sicili gazetelerinde müşterek ve/veya ortak kişi veya kuruluş durumları ile söz konusu kişi veya kuruluşların aynı adreste ikamet veya faaliyette bulunma durumlarının tespitine rastlanmamıştır. Bu nedenle "Üçüncü Şahıslara Karşı Mali Mesuliyet Sigortası Genel Şartları 3. Maddesindeki "A3." Düzenlemesi gerekçesiyle hasarın teminat dışında kalmasının gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır.

Mevcut durumda, Başvuran YYY 'in münferit yetkilisi ve tek ortağı bulunduğu, XXX Kimya Petrol İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne ait XXX plakalı aracına, 23.07.2017 günü, XXX No.lu Akaryakıt İstasyonu Paket Poliçesi mevcut XXX Petrol Ürünleri Toprak Mahsulleri Gıda Tekstil Nakliye İnşaat Taahhüt Telekomünikasyon Hizmetleri Ticaret Sanayi Limited Şirketi'ne ait petrol istasyonunda söz konusu araca benzin

yerine motorin doldurulmasının araçta oluşturduğu hasarın boyutu ile söz konusu araçta meydana getirilen hasar miktarının belirlenmesi gerekmiştir.

Bu nedenle Hakem Heyetince alınan 19.02.2018 Tarihli ve 2 No.lu Ara Karar alınmak suretiyle bilirkişi olarak, kusur, hasar miktarı ve araç değer kaybı konularında (XXX Üniversitesi Makine Bölüm Başkanlığından Emekli) Adli Bilirkişi, Sigorta Tahkim Komisyonu Bilirkişisi olarak da görev ifa eden Mak.Y.Müh. Prof Dr. XXX 'in seçilerek, XXX plakalı araca benzin yerine konulan mazotun araç motorunda ne denli tahrifata sebep olabileceği ve ayrıca uyuşmazlık konusunda araçta meydana gelen hasar miktarının genel değerlendirmelerde tek, ancak benzin yerine konulan motorinin sebep olacağı hasar ile araçta oluşan hasar miktarının ayrı bölümler halinde detay inceleme ve irdelemeyi kapsayan 05.03.2018 tarihli teknik bilirkişi raporunu alınarak taraf vekillerinin elektronik postalarında taraflara tebliğ edilmiştir.

Verilen kesin sürede Başvuran rapora karşı herhangi bir beyanda bulunmayarak rapor üzere ıslah talep dilekçesiyle fark başvuru harcı dekontunu dosyaya ibraz etmiştir. Ancak Davalı Şirket vekili, 05.03.2018 tarihli "Hasar" Bilirkişi Raporu ile belirlenen 50.000.-TL onarım bedelini kabul etmediklerini, değişimi yapılan parçalardan makul görülecek bir oranda kıymet kazanma tenziliyle Sigorta Poliçesi üzerinde yer alan "İŞLETME SORUMLULUK (Pompacı Sorumluluk)" özel şartı gereğince belirlenen tazminat bedelinden %10 oranında "muafiyet" düşülmesine dair 19.03.2018 tarihli rapora itiraz dilekçesini dosyaya sunmuştur.

4.1.1. Tazminat Miktarı:

Bilirkişi kök rapora karşı da yapılan itiraz üzerine rapora itiraz dilekçesi de dahil dosya tekrar bilirkişiye tevdi edilerek düzenlenen 25.03.2018 bilirkişi ek raporu taraflara tebliğ edilmiştir. Bu kez Davalı Şirket Vekili, T.C.BAŞBAKANLIK Hazine Müsteşarlığı'nın 24.07.2003-46001 Tarih ve SAYI : B.02.1 .HM.0.SGM.0.1.1.2 yazısından da bahisle bu kez 01.08.20030 Yürürlük Tarihli KARA TAŞITLARI KASKO SİGORTASI GENEL ŞARTLARINDA DEĞİŞİKLİK yapılmasına dair ; B.3. Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Sigortacının Yükümlülükleri 3.3. Tazminatın Hesabı ve Ödenmesi 3.3.1. Tazminatın Hesabı alt başlığında "Onarım sonucunda taşıtta bariz bir kıymet artışı meydana gelirse, bu fark tazminat miktarından indirilebilir. Ancak, bu şekilde indirim yapılabilmesi için hangi parçalara ne oranda indirim yapılacağına poliçede yazılı olması gerekir." Gereğince itirazda bulunmuş ise de söz konusu idari tasarrufun kasko sigortası poliçesine münhasır olması ve söz konusu farkın da "bu fark tazminat miktarından indirilebilir." Tasarrufunu içermesi dikkate alınarak, uzman ve tarafsız bilirkişi raporundaki 45.000.-TL araç hasar tazminatını belirleyen rapor mevzuata ve denetlemeye elverişli ve yeterli olduğu Heyetimizce değerlendirilmiştir.

4.1.2. Faiz ve Temerrüt Tarihi:

Diğer taraftan gerek hasara uğrayan XXX plakalı araç ve gerekse XXX No.lu Akaryakıt İstasyonu Paket Poliçesinin ticari kuruluşlara ait olduğu gerçeğinden hareketle 45.000.-TL tazminata, temerrüt tarihi olan 07.09.2017 tarihinden itibaren avans faizinin uygulanmasının gerektiği sonucuna varılmıştır.

4.1.3. Yargılama Giderleri Miktarı:

Başvuran tarafından yapılan yargılama gideri olarak; 615,00 TL ilk başvuru ücreti, 135,00 TL ıslah fark başvuru ücreti ve 600,00 TL Bilirkişi ücreti olmak üzere toplam 1.350,00 TL

yargılama giderinden 1.215,00 TL'nin Davalıdan alınarak Davacıya ödenmesi ve fazlasının Başvuran üzerinde bırakılmasının gerektiği sonucuna varılmıştır.

4.1.4. Tarafların Vekâlet Ücreti:

Başvurucu vekil ile temsil edilmiş olduğundan kabul edilen bölüm üzerinden davacı lehine vekalet ücreti takdir edilmesi gerekmiştir. Bu yapılırken Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 17. maddesi ile Sigortacılık Kanununun 30. maddesinin 17. bendi hükümleri nazara alınmıştır.

19.01.2016 tarih ve 29598 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 6. Maddesinde, “(13) Tarafların avukat ile temsil edildiği hallerde, taraflar aleyhine hükmedilecek vekâlet ücreti, her iki taraf için de Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde yer alan asliye mahkemelerinde görülen işler için hesaplanan vekâlet ücretinin beşte biridir.” şeklindeki düzenlemenin Hukuken Uygulanma kabiliyeti bulunmamaktadır.

5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 30. Maddesinde değişiklik yapan 6237 sayılı Kanunun 58. Maddesinin son fıkrasında “Talebi kısmen ya da tamamen reddedilenler aleyhine hükümlenilecek vekalet ücreti, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde belirlenen vekalet ücretinin beşte biridir” ifadesine yer verilmiştir. TBMM Esas Komisyon Raporundaki Maddeye ilişkin “gerekçede” [*Sigorta Tahkim Komisyonu'na genellikle düşük meblağlar için başvurulmaktadır. Bu durumda talebi kısmen veya tamamen reddedilen taraf için, yargılama giderleri arasında yer alan avukatlık ücretinin uyuşmazlık konusu miktarla karşılaştırıldığında yüksek kalabileceği dikkate alınarak maddede gerekli düzenleme yapılmıştır.*] ifadesine yer verilmiştir. Buna göre 6327 sayılı Kanunla 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 30. Maddesine eklenen 17. Fıkradaki düzenleme, talebi tamamen veya kısmen reddedilen başvuru sahibinin alacağına alamadığı gibi bir de üzerine yüksek vekalet ücretleri ödeyerek mağdur olmasının engellenmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Yargılama sonunda taraflara resen yükletilecek yargılama giderleri içindeki vekalet ücreti bakımından, Sigortacılık Kanunu 30. Madde 17. Bent hükmünde daha önce (13/6/2012 tarih ve 6327 sayılı kanunun 58. maddesi ile) yapılan değişiklik ile başvuru sahibinin talebinin reddedilen tutarı üzerinden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre sigorta şirketi lehine belirlenecek vekalet ücretinin 1/5 olarak hesaplanması kuralı getirilmiştir. Değişik kanun hükmü gerekçesinde de bu hususta “...Diğer taraftan Sigorta Tahkim Komisyonuna genellikle düşük meblağlar için başvurulmaktadır. Bu durumda talebi kısmen veya tamamen reddedilen taraf için, yargılama giderleri arasında yer alan avukatlık ücretinin uyuşmazlık konusu miktarla karşılaştırıldığında yüksek kalabileceği dikkate alınarak maddede gerekli düzenleme yapılmıştır.” denilmekle de burada kastedilen ve amaçlananın, Sigorta Tahkim' in yapısı gereği sigorta kurumları başvuru yapmadığı için, sigortalı/sigorta ettiren veya zarar gören üçüncü şahısların yapacakları başvuruların kısmen veya tamamen reddedilmesi nedeniyle aleyhlerine yüksek tutarlarda vekalet ücretine hükmedilmesinin engellenmesi olduğu bellidir. Kanun hükmünde, öncesine göre özellikle bu yönde bir değişiklik yapılmış olması da bu hususu açıkça göstermektedir.

Nitekim Yargıtay'ın yerleşik uygulamalarına (17. Hukuk Dairesinin; 16.04.2013 tarih ve E.2013/4237, K.2013/5552 sayılı, 29.04.2013 tarih ve E.2013/4229, K.2013/5904 sayılı, 22.10.2013 tarih ve E.2013/11349, K.2013/14120 sayılı, 15.05.2014 tarih ve E.2014/505, K.2014/7686 sayılı emsal kararlarının) yanı sıra sigorta ihtilaflarına ilişkin Temyiz incelemesi yapan Yargıtay 17. Hukuk Dairesi de 2013/4229 E. ve 2013/5904 K. sayılı kararında, başvuru sahibi lehine de 1/5 olarak hükmedilen Sigorta Tahkim hakem heyeti kararı bu gerekçelerle yanlış bulunmuş ve bu yönden düzeltilerek onanmıştır. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı tarafından 19.01.2016 gün ve 29598 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 6. maddesinin son fıkrası ile, 17.08.2007 gün ve 26616 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmeliğin 16. maddesine eklenen 13. fıkra olan: “Tarafların avukat ile temsil edildiği hallerde, taraflar aleyhine hükmedilecek vekâlet ücreti, her iki taraf için de Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesinde yer alan asliye mahkemelerinde görülen işler için hesaplanan vekâlet ücretinin beşte biridir.” şeklinde düzenleme ile başvuru sahipleri vekilleri lehine hükmedilecek vekalet ücretlerinin de 1/5 olarak belirlenmesi hüküm olarak getirilmiş ise de, kanunda olmayan bir sınırlamayı getirerek kanunun dışına çıkılması yönetmelikle söz konusu olamayacağından, kanuna aykırı olan yönetmelik hükümleri vekalet ücretinin takdir edilmesinde esas alınmamış, normlar hiyerarşisi gözetilerek kanun hükmüne üstünlük tanınması gerekir. 19.01.2016 tarih ve 29598 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 6. Maddesinde, “(13) Tarafların avukat ile temsil edildiği hallerde, taraflar aleyhine hükmedilecek vekâlet ücreti, her iki taraf için de Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesinde yer alan asliye mahkemelerinde görülen işler için hesaplanan vekâlet ücretinin beşte biridir.” şeklinde düzenleme ile. başvuru sahipleri vekilleri lehine hükmedilecek vekalet ücretlerinin de 1/5 olarak belirlenmesi istenilmişse de gerek kanunda olmayan bir sınırlamayı düzenleyerek kanunun dışına çıkılması yönetmelikle söz konusu olmayacağından gerekse açıklanan tüm nedenlerle kanunun özellikle değiştirilmiş özel düzenlemesi karşısında, hükmü ve uygulanabilirliği yoktur. 19.01.2016 tarih ve 29598 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 6. Maddesindeki; “(13) Tarafların avukat ile temsil edildiği hallerde, taraflar aleyhine hükmedilecek vekâlet ücreti, her iki taraf için de Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesinde yer alan asliye mahkemelerinde görülen işler için hesaplanan vekâlet ücretinin beşte biridir.” şeklindeki hüküm, başvuru sahipleri vekilleri lehine hükmedilecek vekalet ücretlerinin de 1/5 olarak belirlenmesi kuralını getirmiş olmasına karşın ilgili yönetmelik hükmünün, Sigortacılık Kanunu’nun 30/17 hükmünde olmayan bir kısıtlamayı içeriyor olması sebebi ile kanuna aykırı olduğu görülmüş ve tespit edilmiştir. Bu itibarla ve alt normun üst norma aykırı olamayacağı temel bir hukuk kuralı olduğundan kanuna aykırı olan bu düzenlemenin uygulanması mümkün değildir.

Türkiye Barolar Birliği tarafından belirlenip yürürlüğe giren 2018 yılı Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesi ve “Sigorta Tahkim Komisyonları, vekalet ücretine hükmederken, Tarifinin ikinci kısmının ikinci bölümünde asliye mahkemeleri için öngörülen ücretin altında kalmamak kaydıyla Tarifinin üçüncü kısmına göre avukatlık ücretine hükmeder. Tarifinin üçüncü kısmına göre nispi avukatlık ücretine hükmedilen durumlarda da talebi kısmen ya da tamamen

reddedilenler aleyhine tarifeye göre hesaplanan nispi ücretin beşte birine hükmedilir. Ancak hesaplanan miktarın maktu ücretin altında kalması halinde maktu ücrete hükmedilir. Konusu para ile ölçülemeyen işlerde, Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde asliye mahkemeleri için öngörülen maktu ücrete hükmedilir. Sigorta Tahkim Komisyonlarınca hükmedilen vekalet ücreti, kabul veya reddedilen miktarı geçemez.” gereği somut olayda başvuru lehine 5.300,00 TL vekalet ücretine hükmedilmiştir.

4.2. Gerekçeli Karar

5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu ve 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’nda 1401 Sigorta Sözleşmesi, 1473 Sorumluluk Sigortaları 6100 Sayılı HMK’ nın 424 ve 429. Maddeleri 1453 Zarar Sigortaları, 6098 Sayılı Yeni Borçlar Kanunu Üçüncü Şahıslara Karşı Mali Mesuliyet Sigortası Genel Şartları ve Akaryakıt İstasyonu Paket Poliçesinin hükümleri, uyuşmazlık konusunu da içeren konuya özgün muhtelif Yargıtay Kararlarındaki uygulama ve düzenlemeler gerekçesiyle yukarıda ‘4.1. Değerlendirme’ maddesinde incelendiği ve irdelendiği üzere. 45.000.-TL araç hasar tazminatının 07.09.2017 tarihinden itibaren işleyen avans faiziyle birlikte Davalı XX Sigorta A.Ş.’ den alınarak Başvuran XXX Kimya Petrol İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi’ne ödenmesine karar vermek gerekmiştir.

5. KARAR

Yapılan değerlendirmeler ve belirtilen gerekçeler neticesinde;

1. Başvuru Sahibi XXX Kimya Petrol İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi’nin araç hasar tazminat talebi olan 45.000,00 TL’nin kabulü ile 07.09.2017 tarihinden itibaren hesaplanacak avans faizi ile birlikte Davalı XXX Sigorta A.Ş.’ den alınarak Başvurana ödenmesine,

2. Başvuran tarafından yapılan toplam yargılama giderinden 1.215,00 TL’nin Davalıdan alınarak Davacıya ödenmesine, fazlasının Başvuran üzerinde bırakılmasına,

3. Başvuru Sahibi kendisini vekille temsil ettirdiğinden Avukatlık Nispi Ücreti gereğince kabul edilen tutar üzerinden hesaplanan 5.300,00 TL vekalet ücretinin Davalı XXX Sigorta A.Ş.’ den alınarak Başvurana ödenmesine,

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 30 uncu maddesinin 12 inci fıkrası gereğince kararın bildirim tarihinden itibaren 10 gün içinde Komisyon nezdinde itiraz yolu açık olmak üzere 24.05.2018 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

***

26.04.2018 tarih ve K-2018/26314 Sayılı Hakem Kararı (Tekne)

1. BAŞVURU KONUSU UYUŞMAZLIK VE YARGILAMA USULÜNE İLİŞKİN BİLGİLER

1.1 Uyuşmazlık Konusu Olay ve Talep

Dosya muhteviyatı olarak tarafların dosyaya sundukları bilgi ve belgeler kapsamında uyuşmazlığın nedeninin, başvuru sahibi vekilinin iddiasına göre 15.05.2017-15.05.2018 XXX numaralı Tekne sigorta poliçesi ile sigortalı XXX isimli teknenin yelken direğinde ve armasında meydana gelen zararın sigorta şirketince tazmin edilmediği iddiasından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Başvuran vekili aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketi tarafından ödenmediği iddia edilen 11.395.- €'nun TC Merkez Bankası kuru üzerinden (4.55 TL / €) karşılığı olan 51.847.-TL hasar bedelinin hasarın meydana geldiği 31.10.2017 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte sigorta şirketinden tazminine karar verilmesini talep etmektedir.

1.2 Başvurunun Hakeme İntikaline ve İncelenmesine İlişkin Süreç

Başvuran 778.-TL tutarındaki başvuru ücretini 29.12.2017 tarihinde Sigorta Tahkim Komisyonu'nun XXX Bankası nezdindeki hesabına yatırmıştır.

Başvuran Sigorta Tahkim Komisyonu Başvuru Formunu doldurmuş imzalamış ve başvurusu uygun görülerek Komisyonca 2017.E.XXX sayılı dosya açılmıştır.

Sigorta Tahkim Komisyonu Hayat Dışı Raportörü XXX tarafından düzenlenen Raportör Başvuru İnceleme Raporu ile taraflarca Komisyona intikal ettirilmiş olan bilgi ve belgelerden müteşekkil dosya muhtevasının esastan karara bağlanmak üzere 2017.E.XXX esas sayılı başvuru dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Hakem Heyetine gönderilmesi hususu Komisyon Başkanlığı'nın takdirine sunulmuştur.

Sigorta Tahkim Komisyonu, yapılan inceleme sonucunda başvuruya konu edilen uyuşmazlığın 5684 Sayılı Kanunun 30.maddesinin 15.fikrası uyarınca karara bağlanmak üzere hakem heyetine havalesinin uygun görüldüğünü ve uyuşmazlığın çözümünün 5684 Sayılı Kanunun 30.maddesi, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun ilgili hükümleri ile Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik, Sigorta Tahkim Usulü ve Sigorta Hakemlerine İlişkin Tebliğ ve diğer ilgili mevzuat çerçevesinde gerçekleştirileceğini 16.01.2018 tarih THK-SB-2018.12382 sayılı yazıları ile taraflara bildirmiştir.

Dosyanın koordinatör hakem tarafından Komisyon'dan teslim alınmasını müteakip hakem heyetimizce dosyaya sunulu belgeler üzerinden gerekli inceleme yapılmış ve işbu belgelerin uyuşmazlığın çözüme kavuşturulması için yeterli olduğu kanaatine varılmakla takdiren bilirkişi incelemesi yapılmasına ihtiyaç duyulmadan re'sen kanaat oluşturulması yoluna gidilmiştir. Dosyanın ele alınmasında başkaca usuli işlem yapılmadan yargılamaya son verilerek gerekçeli karar oluşturulmuştur.

2 TARAFLARIN ORTAYA KOYDUĞU MADDİ VE HUKUKİ İDDİALAR

2.1 Başvuru Sahibinin İddia, Delil ve Talepleri

Başvuru sahibi vekili 29.12.2017 tarihli başvuru formunda ve 08.02.2018 tarihli ek beyanında özetle;

“ Müvekkil şirkete ait XXX isimli tekne Marina'dan ayrıldıktan kısa bir süre sonra motorla Seyir halindeyken (Cenova yelken kullanılmadığı halde) neden olduğu anlaşılamayan bir şekilde ana yelken direği sancak tarafa doğru yıkılarak teknede ve arma da hasar oluşmuştur. Bunun üzerine derhal yoldan dönülerek Marina'ya girilmiş ve hasar Sigorta şirketine derhal ihbar edilmiştir. Bunun üzerine atanan eksper teknede gerekli incelemeyi yaparak Ek-1 de sunduğumuz 01.12,2017 tarih ve XX notu ekspertiz raporunu sunmuştur. Bu rapora göre meydana gelen hasar 11.395- Euro'dur . Eksperin hazırladığı ve sigorta şirketine Sunduğu rapordan Sonra, Ek-2 Sunduğumuz 04.12.2017 tarihli hasar tazminin yapılmayacağına ilişkin yazılı belge XXX sigorta tarafından müvekkil şirket ilgisine e-mail olarak gönderilmişti. Davalı sigorta şirketi bu belgede "...,oluşan hasarın poliçe şartı gereğince sigorta kapsamına girmediğini ve ilgili hasar dosyasının hasarsız olarak kapatıldığı" şeklindeki açıklaması ile hasar bedelinin ödenmeyeceği kararını verilmiştir, Söz konusu sigorta şirketinin bu kararı ve buna dayanak olan 01,12.2017 tarih ve XXX sayılı Ekspertiz Raporunu kabul etmiyoruz. Saz konusu karar ve ekspertiz raporu maddi gerçeklere, 5684 Sayılı Sigorta Kanununa aykırı olduğu gibi T,T.K. 1425. Madde, 1452. madde ve 1486_ Maddedeki ilke ve hükümlere de aykırıdır. Bu Sebeple Sigorta kapsamında oluşan hasarın 11.395-EURO nun ödenmesi için işbu müracaatımızı Sayın Sigorta Tahkim Komisyon Başkanlığınıza yapıyoruz. Yukarıda belirttiğimiz gibi XXX isimli teknemizde oluşan hasarda müvekkil şirketin ve tekne kaptanının hiçbir kusuru ve buna Sebebiyet verecek bir eylemi olmamıştır. Motorla Seyir halindeyken ve yelken kullanılmamakta iken oluşan yelken direğinin devrilmesinin YAT KLOZLARI İSTİSNALAR 10.5 maddesi içerisinde değerlendirilmesi zorlama bir yorumdan ibaret olup, hiçbir somut delil ve gerekçe olmaksızın Sigorta şirketi lehine yapılan Sübjektif bir değerlendirmedir. Eksperin maddi olgulara dayanmaksızın objektif olmaktan uzak bu değerlendirmesi davalı sigorta şirketinin hasarın ödemeyeceği kararının gerekçesi olmuştur. Bu Sebeple hasar talebimizin ret edilmesi madden ve hukuken kabul edilemez. Söz konusu teknede oluşan vaka Sigorta kapsamında belirtilen risklerden olup meydana gelen hasarın tazmin edilmesi ve müvekkile ödenmesi ilgili mevzuat ve hakkaniyet gereğidir. Şöyle ki; Başvuru dayanağı düzenlenmiş bir "Sigorta Sözleşmesi" dir. Sözleşme değerlendirilirken ve yorumlanırken öncelikte 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 5684 Sayılı Sigortacılık yasası ye ilgili yönetmelik hükümlerinin dikkate alınması gereklidir. Sigorta sözleşmesi iki tarafa borç yükleyen Sözleşmelerden olmasına rağmen, tam eşitler arası bir akit değildir. Genel şartları önceden belirli ve yayınlanmış olduğundan ve poliçeye konulacak klozları sadece Sigortacı belirlediğinden, Sigortalı açısından "iltihaki-katılmacı" bir akittir. Bu nedenle yasa koyucu, Sigorta Sözleşmelerinde özel uzmanlığı olan Sigortacılar karşısında zayıf konumda olan sigortalıları korumak amacına yönelik bazı düzenlemeler yapmıştır. 5684 Sayılı

Sigortacılık Kanunu, "Amaç ve Kapsam" başlığı altındaki 1. Maddesinde, kanunun amacı. " ülkemiz Sigortacılığının geliştirilmesini sağlamak ve sigorta sözleşmesinde yer alan kişilerin hak ve menfaatlerini korumak ve Sigortacılık sektörünün güvenli ve istikrarlı bir ortamda etkin bir şekilde çalışmasını temin etmek" olarak belirlenmiştir. Bu sebeple TTK. 1452. ve 1486. Maddelerinde koruyucu hükümler düzenlenmiştir. TTR. 1452. Maddenin gerekçesinde, " Sigortalı lehine yorumun esas olduğu ve azami güven esası üzerine kurulu olan Sigortacılıkta, Sigortalılara nazaran daha güçsüz durumda olan sigortalıların korunması gerektiği" açıkça belirtilmiştir.

Ayrıca sigorta şirketi TTK m.1423. gereğince de aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeden poliçe satmış ve müvekkilin zarara uğramasına sebep olmuştur.

Yukarıda arz ettiğimiz bu kanun hükümleri gereği teknede oluşan 11.395.- Euro'nun TC Merkez Bankası kuru üzerinden (4,55 TL/Euro) karşılığı olan 51.847.-TL hasar bedelinin hasarın meydana geldiği 31.10.2017 tarihinden itibaren avans faizi ile birlikte ödenmesi talep ediyoruz. "

Şeklinde açıklamış ve dosyada saklı belgeleri dosyaya sunmuştur.

2.2 Sigorta Kuruluşunun İddia, Delil ve Talepleri

Aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketi vekili Sigorta Tahkim Komisyonu'na verdiği cevabi yazısında iddia, delil ve taleplerini aynen;

- 1. "Başvuru sahibi XXX adına XXX isimli tekne için Müvekkil Şirket tarafından düzenlenmiş 15/05/2017 – 15/05/2018 vadeli XX no.lu Tekne poliçesi mevcuttur.*
- 2. Başvuru sahibi sigortalı teknede 31.10.2017 tarihinde meydana gelen hasara istinaden Müvekkil Şirkete başvurmuş, Müvekkil Şirket tarafından gerekli inceleme ve ekspertiz çalışmaları sonucu konu talebin poliçe teminatları dahilinde olmaması sebebi ile talep reddedilmiştir.*
- 3. Ekspertiz çalışmaları sonucunda; yıkılan direk ve arma üzerinde yapılan incelemede Genoa mandarı yelkeni yukarı çeken top sivivil denilen parçanın sıkışması ile Genoa mandarın ön ıstralyaya sarması sebebiyle telleri kırdığı ve hasarın bu şekilde meydana geldiği tespit edilmiştir.*
- 4. Müvekkil Şirketçe düzenlenen poliçe Enstitü Yat Klozları'na göre teminat vermektedir. Enstitü Yat Klozları altında düzenlenen 10. İstisnalar başlıklı aşağıdaki maddesine göre ise direklerin ziya ve hasarı teminat dışıdır.
'10.5. Geminin oturması, batması, yanması, tutuşması veya sudan başka [buz dahil] her hangi görünür bir cisme çarpması ya da değmesi nedeniyle ziya veya hasara uğramadıkça ,gemi yarışırken yelkenler, direkler veya serenler yahut sabit ve hareketli çarmık [çarmık] veya iskotaların[4] ziya veya hasarı. '*
- 5. Yukarıda belirtilen haklı gerekçeler ile talep reddedilmiş ve bu husus sigortalıya da bildirilmiştir.*
- 6. Sonuç olarak, başvuruya konu olayda müvekkil XXX Sigorta A.Ş. tarafından sigorta poliçesi gereğince tazminat ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Talep edilen hasar*

açık ve çekişmesiz bir şekilde teminat dışıdır. Sigortalı iddialarının haksız ve mesnetsiz olduğu nazara alınarak müvekkil XXX Sigorta A.Ş. aleyhine yapılan başvurusunun reddine karar verilmelidir.

7. *Ayrıca, kesinlikle talebi ve sorumluluğu kabul anlamına gelmemek üzere; hasar tazminatı hesaplaması yapılması halinde mutlaka poliçedeki muafiyet ve sınırlamaların uygulanması gerekmektedir. Müvekkil Şirket tarafından düzenlenen poliçede de sigorta bedelinin % 0.50'si oranında yani 1.835.00 EUR muafiyet uygulanacağı not edilmiştir.*

SONUÇ VE TALEP : Yukarıda açıklanan ve Komisyonunuzca belirlenecek sair nedenlerden dolayı,

1) Sigortalının haksız ve mesnetsiz başvurusunun reddine,

2) Yargılama gideri ve de vekâlet ücretinin karşı tarafa yükletilmesine karar verilmesini saygılarımızla arz ve talep ederiz. “

Şeklinde açıklamış ve dosyada saklı belgeleri dosyaya sunmuştur.

3 UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlığın çözümünde Türk Ticaret Kanunu'nun Sigorta Hukuku'na ilişkin hükümleri, Borçlar Kanunu, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun ilgili hükümleri, 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu, Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik, Sigorta Tahkim Usulü, Sigorta Hakemlerine İlişkin Tebliğ, Tekne Sigorta Poliçesi Genel ve Özel Şartları, Enstitü Yat Klotları 1.11.85 hükümleri, tarafların iddia ve savunmaları ile bunları tevsik eden deliller, yorum kuralları ve ilgili mevzuat dikkate alınmıştır.

4 DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR

4.1 Değerlendirme

Dosyadaki belgelerin incelenmesinden, başvuranın hasar tarihi itibarıyla XXX sayılı Tekne Sigorta Poliçesi ile teminat altına alınan XXX isimli yelkenli teknenin sigortalısı olması nedeni ile TTK ve poliçe hükümleri gereği talep etme hakkı olduğundan aktif husumet ehliyetinin ve davalının da teminat veren sigortacı konumunda olması nedeni ile pasif husumet ehliyetinin bulunduğu anlaşılmış olup esasen bu konuda taraflar arasında her hangi bir ihtilaf bulunmamaktadır.

Uyuşmazlık, sigorta şirketinin başvuru sahibi sigortalısının tazminat talebini, gerçekleşen rizikonun Enstitü Yat Klotları 1.11.85 – İstisnalar: 10.5 bendi gereği teminat dışında kaldığı gerekçesiyle tazmin etmemesinden kaynaklanmaktadır.

Sigortacının tazminat ödeme yükümlülüğünün söz konusu olabilmesi için;

- 1.Riziko sigorta sözleşmesinin süresi içinde meydana gelmeli,
- 2.Gerçekleşen riziko sigorta teminatının kapsamına giren bir riziko olmalı,
- 3.Riziko ile zarar arasında uygun bir illiyet bağı olmalıdır.

Sigorta ettirenin uğradığı zarar eğer sigorta akdiyle teminat kapsamına alınan ve gerçekleşen rizikonun sonucunda oluşmamışsa sigortacı tazminat ödemeyecektir. O halde sigortacının tazminat ödeme borcu, sigorta edilen rizikonun gerçekleşmesiyle, meydana gelen zarar arasında illiyet bağı bulunduğu takdirde doğacaktır.

Uyuşmazlık bu şartlar çerçevesinde değerlendirildiğinde;

Başvuru sahibi XXX isimli şirkete ait, 15.05.2017 - 15.05.2018 vadeli ve 367.000,00 € sigorta bedelli Tekne Sigorta Poliçesi ile sigortalanan XXX isimli yelkenli yat 31/10/2017 tarihinde hasarlanmıştır. Söz konusu hasar, 15.05.2017 - 15.05.2018 tarihleri arası dönemi kapsayan sigorta sözleşmesinin süresi içinde gerçekleşmiştir. Bu bağlamda sigortacının tazminat ödeme borcunun ilk şartı olayda mevcuttur.

Uyuşmazlıkta başvuru sahibinin sigorta tazminatına hak kazanabilmesi için mevcut hasarın poliçede belirtilen teminat kapsamı dahilinde bir riziko neticesinde doğduğunun sabit olması gerekmektedir.

Teminatın kapsamı taraflar arasında akdedilmiş bulunan sigorta sözleşmesine ilişkin poliçe genel ve özel şartlarında açıkça belirtilmiştir.

Tekne Sigortası Poliçe Genel Şartları'nın "Sigortanın Konusu" başlıklı A.1 hükmünde;

" Bu sigorta, poliçede belirtilen süre içinde gemi veya diğer deniz ve göl araçları ya da bunlara ilişkin diğer sigorta ettirilebilir menfaatlerin maruz kalabileceği rizikoları, poliçede belirlenen koşullara bağlı olarak güvence altına alır. Bu maddede yer alan gemi veya diğer deniz ve göl araçları' terimi, yük ve yolcu gemilerini kapsar. Ancak sigortacı kabul ettiği takdirde, ahşap veya beton yahut bunların karışımından yapılmış tekneler, yelkenli tekneler, tenezzüh tekneleri, yat ve kotralar, hizmet motorları, balıkçı gemi ve tekneleri, römorkör, duba, şat ve layterler, yüzer havuz, şahmerdan ve vinçler, yüzer lokanta, deniz motosikletleri gibi deniz ve göl araçları gemi veya diğer deniz ve göl araçları terimi kapsamında sayılır"

düzenlemesi yer almaktadır.

Tekne Sigorta Poliçesi Genel Şartları'nın "Sigorta Teminatının Kapsamı" başlıklı A.3 hükmünde ise;

" Bu sigorta, rizikonun gerçekleşmesi sonucu gemi veya diğer deniz ve göl araçlarının yahut bunlara ilişkin diğer menfaatlerin uğrayacağı ziya ve hasarı, ayrıca teminata dahil edilmişse sorumluluk tazminatını, yahut bunlarla ilgili masrafları kapsar. Ziya veya hasar yahut sorumluluk tazminat ile bunlara ilişkin masrafların kapsam ve içeriği, teminata dahil ve istisna edilen rizikolar, bu poliçeye eklenen özel şartlarla belirlenir."

düzenlemesi yer almaktadır.

Dosya içerisinde bulunan poliçenin Institute Yacht Clauses 1.11.85 CL.328 hükümlerine göre akdedilmiş olduğu ve poliçenin 2. sayfasındaki "Özel Şartlar" bölümünde muafiyete ilişkin olarak; " Her bir olay ve hasarda tekne bedeli üzerinden % 0,5 oranında 1.835.-€ tenzili muafiyet uygulanacaktır. " şeklinde bir özel şart konulmuş olduğu görülmektedir.

Dosyaya mübrez, XXX Sigorta Ekspertiz Ltd. tarafından hazırlanan 01.12.2017 tarihli “ Tekne Hasarı Kesin Ekspertiz Raporu” nda;

TEKNEYE AİT BİLGİLER:

SİGORTALI / DONATAN	XXX
TEKNENİN ADI	XXX
TEKNENİN MODELİ	XXX MARKA KATAMARAN TİP ÖZELYELKENLİ
BAYRAĞI	ABD
YATMA YERİ	İSTANBUL
TESCİL BOYU	13.61 METRE
GENİŞLİK	7.70 METRE
DERİNLİK	2.00 METRE
MAKİNE GÜCÜ VE MARKASI	2 x 54 HP YANMAR
İNŞA YERİ VE YILI	FRANSA – 2012
AZAMİ HIZI	17 KNOTS ALTI
İNŞA TARZI	FİBERGLAS
SİGORTA BEDELİ	367.000,00 EURO

HASARIN OLUŞ ŞEKLİ VE NEDENİ:

“ Sigortalı teknenin kaptanı beyanında; “ *Kaptanlığını yapmış olduğum XXX teknesiyle 31.10.2017 günü saat 09:45 de Marina’dan ayrıldıktan yarım mil sonra motor seyri yaparken aniden ana direk sancak kış tarafa meyille büyük bir gürültü ile yıkıldı. Derhal marinaya giriş yaptık. İvedi olarak hasar tespiti için eksper görevlendirilmesini istedik.* “ şeklinde belirtilmiştir.

Yapılan ekspertiz çalışması neticesinde, 31.10.2017 tarihinde sigortalı XXX teknesi kaptanı XXX sevk ve idaresinde Didim marinadan ayrıldıktan kısa bir süre sonra çarpma çatışma olmadan direğinin sancak kış tarafa doğru yıkıldığı anlaşılmıştır. Yıkılan direk ve arma üzerinde yapılan incelemede; Genoa mandarı yelkeni yukarı çeken Top Sivivil dediğimiz parçanın sıkışması sonucu Genoa mandarın ön İstralyaya sarması sebebi ile telleri kırmış dolayısı ile baş taraftan mukavemet alamayan direğin teknenin sancak kış omuzluk tarafına doğru devrilmesi sonucu hasarın meydana geldiği görüş ve kanaatine varılmıştır.

Eksper tarafından hasar, YAT KLOZLARI İSTİSNALAR. 10.5 (Geminin oturması, batması, yanması, tutuşması veya sudan başka /buz dahil/ herhangi görünür bir cisme çarpması ya da değmesi nedeni ile ziya veya hasara uğramadıkça, gemi yarışır iken yelkenler, direkler veya serenler yahut sabit ve hareketli çarmık veya iskotaları ziya ve hasarı) bendine göre teminat dışı olarak değerlendirilmiş ve dosya teminat harici olarak kapatılmıştır.

HASAR MİKTARI

4 ad. Sprader	1.240.- €
2 ad. Facnor LS290 profil	380.- €
Facnor top svivel	740.- €
Sparcraft direk tabanı	425.- €
Genoa mandar değişimi	110.- €
Gümrük işlemleri	500.- €
Komple donanım değişimi	4.500.- €
Direğin söküm-takım işlemleri (Vinç dahil)	3.500.- €
TOPLAM HASAR	11.395.- €
MUAFİYET TENZİLİ	1.835.- €
	-
NET HASAR TUTARI	9.560.- €

Raporun sonunda teminat harici hasar muhteviyatı olarak, toplam hasar miktarı 11.395.-€ olarak hesaplanmış, bu miktara poliçe özel şartı gereği 1.835.-€ tenzili muafiyet tatbik edildiğinde ise, teminat harici net hasar tutarının 9.560.- € olacağı belirtilmiştir.

Poliçe, Tekne Sigorta Poliçesi Genel Şartları ve Enstitü Yat Klozları 1.11.85 CL.328 hükümleri gereğince akdedilmiştir.

Sigorta şirketinin, sigortalısının tazminat talebine ilişkin 04.12.2017 tarihli yazısı;

“ Yapılan incelemeler neticesinde 31.10.2017 tarihinde sigortalı XXX teknesi kaptanı XXX sevk ve idaresinde Didim marinadan ayrıldıktan kısa bir süre sonra çarpma çatışma olmadan direğinin sancak kış tarafına doğru yıkıldığı anlaşılmıştır. Hadisenin; Yıkılan direk ve arma üzerinde yapılan incelemede; Genoa mandarı yelkeni yukarı çeken Top Sivivil dediğimiz parçanın sıkışması sonucu Genoa mandarın ön İstralyaya sarması sebebi ile telleri kırmış dolayısı ile baş taraftan mukavemet alamayan direğin teknenin sancak kış omuzluk tarafına doğru devrilmesi sonucu hasarın meydana geldiği tespit edilmiştir. Hasar Yat Klozları istisnalar 10.5. (Geminin oturması, batması, yanması, tutuşması veya sudan başka [buz dahil] her hangi görünür bir cisme çarpması ya da değmesi nedeniyle zıya veya hasara uğramadıkça, gemi yarışırken yelkenler, direkler veya serenler yahut sabit ve hareketli çarmık [çarmık] veya iskotaların zıya veya hasarı) bendine göre teminat harici olarak değerlendirilmiştir. Oluşan hasarın poliçe şartı gereğince sigorta kapsamına girmediğini ve ilgili hasar dosyasının hasarsız olarak kapatıldığını bilgilerinize sunarız.“

Şeklinde düzenlenmiştir.

Uyuşmazlık konusu olayda, **sigortalı tekne yelkensiz olarak motor seyri yaparken** genoa mandarı yelkeni yukarı çeken Top Sivivil dediğimiz parçanın sıkışması sonucu Genoa mandarın ön İstralyaya sarması sebebi ile telleri kırması ve dolayısı ile baş taraftan mukavemet alamayan ana direğin teknenin sancak kış omuzluk tarafına doğru devrilmesi sonucu hasarlandığı hususu göz önüne alındığında; Enstitü Yat Kızları 1.11.85 CL.328 'de hasarın meydana gelişıyla alakalı olabilecek kızılar incelenmiş olup, Sigorta şirketi tarafından ret gerekçesi olarak dayanak gösterilen, istisnalar kısmının 10.5. bendinde yer alan; “ Geminin oturması, batması, yanması, tutuşması veya sudan başka [buz dahil] her hangi görünür bir cisme çarpması ya da değmesi nedeniyle zıya veya hasara uğramadıkça, gemi yarıırken yelkenler, direkler veya serenler yahut sabit ve hareketli çarmık [çarmık] veya iskotaların zıya veya hasarı teminat haricidir. “ maddesi ile, **yariş sırasında kullanılan** donanım, direk, seren ve yelkenlerin uğrayacağı zıya veya hasar kastedilmekte olunmasına karşın, uyuşmazlık konusu olayda sigortalı teknenin yariş halinde olduğuna dair dosya içerisinde her hangi bir bilgi, belge ve kanıt'a rastlanılmamıştır.

Eğer bir kızılda istisnalar sayılıyor ise, hasarın bu sayılan istisnalardan biri sonucu meydana geldiğinin ispat yükümlülüğü sigortacıya aittir. Nitekim TTK m.1409;

“ 1. Sigortacı, sözleşmede öngörülen rizikonun gerçekleşmesinden doğan zarardan veya bedelden sorumludur.

2. Sözleşmede öngörülen rizikolardan herhangi birinin veya bazılarının sigorta teminatı dışında kaldığını ispat yükü sigortacıya aittir. “

Şeklinde düzenlenmiş olup, sigorta şirketinin ret gerekçesi olarak göstermiş olduğu “İstisnalar“ 10.5. fıkrasının, olay sırasında sigortalı teknenin yariş halinde olmaması nedeniyle uyuşmazlık konusu hasarda uygulanamayacağı, bu bağlamda sigorta şirketinin meydana gelen zarardan ve bedelden sorumlu olacağı ve 9.560.- € olarak hesaplanan tazminatı ödemekle yükümlü olduğu kanaatine varılmıştır.

Başvuran vekilinin 08.02.2018 tarihli dilekçesindeki bilgilendirme yükümlülüğünün gereği gibi yerine getirilmediği iddiası ile ilgili olarak;

“ 6102 Sayılı TTK 1423;

(1) Sigortacı ve acentesi, sigorta sözleşmesinin kurulmasından önce, gerekli inceleme süresi de tanınmak şartıyla kurulacak sigorta sözleşmesine ilişkin tüm bilgileri, sigortalının haklarını, sigortalının özel olarak dikkat etmesi gereken hükümleri, gelişmelere bağlı bildirim yükümlülüklerini sigorta ettirene yazılı olarak bildirir. Ayrıca, poliçeden bağımsız olarak sözleşme süresince sigorta ilişkisi bakımından önemli sayılabilecek olayları ve gelişmeleri sigortalıya yazılı olarak açıklar.

(2) Aydınlatma açıklamasının verilmemesi hâlinde, sigorta ettiren, sözleşmenin yapılmasına on dört gün içinde (14 gün) itiraz etmemişse, sözleşme, poliçede yazılı şartlarla yapılmış olur. Aydınlatma açıklamasının verildiğinin ispatı sigortacıya aittir.

(3) Hazine Müsteşarlığı, çeşitli ülkelerin ve özellikle Avrupa Birliğinin düzenlemelerini dikkate alarak, tüketiciyi aydınlatma açıklamasının şeklini ve içeriğini belirler.”

Hükmünü haizdir.

Dava dosyasında ne aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketi ne de başvuran tarafından imzalanmış bir bilgilendirme formu bulunmamaktadır. Bu nedenle bilgilendirme açıklamasının yapıp yapılmadığı anlaşılamamaktadır.

Ancak TTK'nun 1423/2 maddesinde “Aydınlatma açıklamasının verilmemesi hâlinde, sigorta ettiren, sözleşmenin yapılmasına on dört gün içinde itiraz etmemişse, sözleşme poliçede yazılı şartlarla yapılmış olur.” denilmek suretiyle aydınlatma açıklamasının verilmemesi halinde, sigorta ettirenin, poliçenin tanzimi tarihinden itibaren poliçedeki şartlara 14 günlük süre içerisinde itiraz edebileceğini, belirtilen süre içerisinde itiraz edilmemiş olması halinde ise poliçenin yazılan şartlarla birlikte (Poliçe özel şartlarının emredici kurallara ve sigorta ettirenin lehine olan genel şartlara aykırı olmaması kaydıyla) geçerli olacağı “ belirtilmiş ve düzenlenmiştir.

Başvuran 14 günlük işbu yasal süre içerisinde poliçede yazılı özel şartlara itiraz etmediğinden başvuranın bu konudaki itirazının reddine karar verilmiştir.

Başvuranın, hasar tarihinden itibaren avans faiz talebi bulunmaktadır.

Temerrüt tarihi bakımından;

Dava dosyasında başvuranın sigorta şirketine hangi tarihte müracaat ettiği net olarak tespit edilememiştir.

TTK m.1427

1. Aynen tazmine ilişkin sözleşme yoksa sigorta tazminatı nakden ödenir.
2. Sigorta tazminatı veya bedeli, rizikonun gerçekleşmesini müteakip ve rizikoyla ilgili belgelerin sigortacıya verilmesinden sonra sigortacının edimine ilişkin araştırmaları bitince ve her hâlde TTK 1446. maddeye göre yapılacak ihbardan kırk beş gün sonra muaccel olur. Can sigortaları için bu süre on beş gündür. Sigortacıya yüklenemeyen bir kusurdan dolayı inceleme gecikmiş ise süre işlemez.
3. Araştırmalar, TTK 1446. maddeye göre yapılacak ihbardan başlayarak üç ay içinde tamamlanamamışsa; sigortacı, tazminattan veya bedelden mahsup edilmek üzere, tarafların mutabakatı veya anlaşmazlık hâlinde mahkemece yaptırılacak ön ekspertiz sonucuna göre süratle tespit edilecek hasar miktarının veya bedelin en az yüzde ellisini avans olarak öder.
4. Borç muaccel olunca, sigortacı ihtara gerek kalmaksızın temerrüde düşer.
5. Sigortacının temerrüt faizi ödeme borcundan kurtulmasını öngören sözleşme hükümleri geçersizdir.

Hükmünü haizdir.

Dava dosyasında aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketinin 04.12.2017 tarihinde başvurana hitaben yazılmış, hasarın teminat dışında olduğunu bildiren bir yazısı mevcuttur.

Ancak dava dosyasında aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketince 01.12.2017 tarihinde yaptırılmış bir ekspertiz raporu da mevcuttur.

Bu durumda aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketinin, tazminat alacağına muaccel olduğu 01.12.2017 tarihinde temerrüde düşmüş olduğu kabul edildiğinden temerrüt tarihinin başlangıcı da 01.12.2017 olarak kabul edilmiştir (TTK m.1427)

Başvuran, Başvuru formunda ve ek beyan dilekçesinde, 11.395.- €'nun Merkez Bankası kuru üzerinden (4,55 TL / €) karşılığı olan 51.847.-TL'nin kazanın olduğu 31.10.2017 tarihinden itibaren avans faizi ile birlikte ödenmesini talep etmiştir.

Ancak, XXX sayılı Tekne Sigorta Poliçesinin 15.sayfasında DÖVİZ KLOZU; başlığı altında; “ Sigorta bedelinin döviz olarak tanzim edildiği sigorta sözleşmesi/poliçelerde hasar ödemesi, sigorta bedelinin belirlendiği döviz cinsinden veya bu dövizin hasarın ödenmesi tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınarak hesap edilecek Türk Lirası olarak yapılır.” şeklinde bir özel şart olduğu görülmüştür.

Bu özel şart gereği; heyetimizce ödenmesine karar verilen 9.560.-€ tazminat tutarının, sigorta şirketinin temerrüt tarihi olarak kabul edilen 01.12.2017 tarihinden itibaren değişen oranlar uygulanmak suretiyle devlet bankalarının € cinsinden açılmış bir yıl vadeli mevduat hesabına ödediği en yüksek faiz oranıyla birlikte ödeme tarihindeki TCMB Döviz satış kuru esas alınmak kaydıyla ödenmesine karar verilmiştir.

Avukatlık ücreti bakımından;

Vekalet ücretleri Avukatlık Kanununa dayanarak çıkartılan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre her yıl Barolar Birliğinin teklifi ve Adalet Bakanlığının kabulü ile yayımlanır ve yürürlüğe girer.

30.12.2017 tarihinde 30286 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanıp yürürlüğe giren Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin Tahkimde ve Sigorta Tahkim Komisyonunda Ücret Başlıklı 17/2 Bölümünde Sigorta Tahkim Komisyonları, vekalet ücretine hükmederken tarifinin ikinci bölümünde Asliye Mahkemeleri için öngörülen ücretin altında kalmamak kaydıyla tarifinin üçüncü kısmına göre avukatlık ücretine hükmeder. Tarifinin üçüncü kısmına göre nisbi avukatlık ücretine hükmedilen durumlarda da talebi kısmen veya tamamen reddedilenler aleyhine tarifeye göre hesaplanan nisbi ücretin beşte birine hükmedilir. Ancak hesaplanan miktarın maktu ücretin altında kalması halinde maktu ücrete hükmedilir hükmüne amirdir. Bu nedenle kabul edilen tutarlar için tarifinin ikinci kısım

ikinci bölümünde Asliye Mahkemeleri için öngörülen tutarlara göre nisbi vekalet ücreti hesaplanmıştır.

İzah edilen nedenlerle başvuru sahibi vekiline karar tarihinde yürürlükte bulunan avukatlık asgari ücret tarifesine uygun olarak tam vekalet ücreti ödenmesine karar vermek gerekmiştir.

Avukatlık ücretinin hesaplanmasında rizikonun gerçekleştiği 31.10.2017 tarihindeki T.C Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınmış olup işbu tarihteki 1 € = 4,4021 TL' sıdır.

Başvuranın yaptığı masraflar, yargılama giderleri olarak kabul edildiğinden asıl alacağa dahil edilmemiştir.

4.2 Gerekçeli Karar:

Hakem heyetimizce dosya üzerinde yapılan inceleme ve yukarıda açıklanan gerekçelerle, somut olayda meydana gelen riziko ve hasarın teminat kapsamı dahilinde olması nedeniyle tazminat ödemesinin bütün şartları gerçekleşmiş olduğundan, XXX Sigorta A.Ş.'nin, heyetimizce ödenmesine karar verilen 9.560.- € tazminat tutarını başvuru sahibi sigortalısına ödemekle yükümlü olduğu şeklinde hüküm kurulmuştur.

5. KARAR: Yukarıda yapılan değerlendirme ve açıklanan gerekçelerle;

5.1 Başvuru sahibinin talebinin kısmen kabulü ile 9.560.- €' nun 01.12.2017 tarihinden itibaren

değişen oranlar uygulanmak suretiyle devlet bankalarının € cinsinden açılmış bir yıl vadeli mevduat hesabına ödediği en yüksek faizi ile birlikte (Ödeme tarihindeki TCMB Döviz satış kuru esas alınmak kaydıyla) aleyhine başvuru yapılan XXX Sigorta A.Ş.' den tahsili ile başvuru sahibine ödenmesine, fazlaya ilişkin talebin reddine,

5.2 Başvuranın yapmış olduğu 778.- TL başvuru ücreti 5,20 TL vekalet harcı toplamı 783,20 TL

yargılama giderinin kabul/ret oranına göre hesap edilen 635,72 TL sının aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketinden tahsili ile başvurana ödenmesine, artan kısmın kendi üzerinde bırakılmasına,

5.3 Başvuran vekil ile temsil edildiğinden karar tarihindeki A.A.Ü.T madde 17/2 ye göre hesap

ve takdir edilen 4.979,25 TL avukatlık ücretinin sigorta şirketinden alınarak başvurana ödenmesine,

5.4 Aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketi vekil ile temsil edildiğinden karar tarihinde

yürürlükte bulunan AAÜT ile 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30/17.Madde hükmü uyarınca reddedilen kısım üzerinden hesaplanan 436.-TL vekalet ücretinin başvurandan tahsili ile aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketine ödenmesine,

5684 sayılı Kanununun 30/12. maddesi hükmü gereği, kararın bildirim tarihinden itibaren 10 gün içinde Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde itiraz yolu açık olmak üzere oybirliğiyle karar verildi.

***

08.04.2018 tarih ve K-2018/22452 Sayılı Hakem Kararı (Tekne)

1. BAŞVURU KONUSU UYUŞMAZLIK VE YARGILAMA USULÜNE İLİŞKİN BİLGİLER

1.1 Uyuşmazlık konusu olay ve talep:

Dosya muhteviyatı olarak dosyaya sunulan bilgi ve belgeler kapsamında uyuşmazlığın temel nedeni, başvuran vekili xx'in iddialarına göre müvekkili Xx Ekvator Ginesinde montajını yapmak üzere 4 adet havalimanı yolcu köprüsünün xxx - Ekvator Ginesi'ne sevkiyatı süresinde taşınan bu yolcu köprülerinden bir tanesinin gemiyle taşınması / nakliyesi esnasında kötü hava koşullarına bağlı olarak geminin içinde gemiye sabitlenmiş bulunan kancaların yerinden çıkması / kırılması ve gemi görevlilerinin yaptıkları bağlamaya ilişkin halatların kopması sonucu hasarlanması ile ilgilidir.

Başvuran vekili taşınan emtiada meydana geldiğini iddia ettiği KDV hariç 74.146.61 USD tutarındaki hasar tazminatının temerrüt tarihinden itibaren işleyecek ticari (avans) faizi ile birlikte fazlaya ilişkin ve ıslah hakları saklı kalmak kaydıyla sigorta şirketinden tazminine karar verilmesini talep etmektedir.

1.2 Başvurunun hakeme intikaline ve incelemesine ilişkin süreç:

Başvuran vekili 27.11.2017 tarihinde 4.380.-TL ve 04.12.2017 tarihinde 5.-TL fark ücreti olmak üzere toplam 4.385.-TL tutarındaki başvuru ücretini Sigorta Tahkim Komisyonunun Ziraat Bankası nezdindeki hesabına yatırmıştır

Başvuran vekili Sigorta Tahkim Komisyonu Başvuru Formunu 27.11.2017 tarihinde doldurmuş, imzalamış ve başvurusu uygun görülerek Komisyonca xx sayılı dosya açılmıştır .

Başvuran vekili başvuru formunda Sigorta Kuruluşunun Başvuru ile ilgili olarak nihai cevabı verdiğini, konu ile ilgili olarak mahkemeye veya Tüketici Sorunları Hakem Heyetine müracaat etmediğini, Başvuru konusuna ilişkin devam eden bir ceza davası veya savcılık soruşturmasının olmadığını, başvuru konusu ile ilgili olarak Hazine Müsteşarlığına veya başka bir şikayet merciine müracaat etmediğini beyan etmiştir.

Sigorta Tahkim Komisyonu Hayat Dışı Raportörü xx tarafından düzenlenen Raportör Başvuru İnceleme Raporu ile başvuru sahibi tarafından Komisyona intikal ettirilmiş olan bilgi ve belgelerden müteşekkil dosya muhtevasının esastan karara bağlanmak üzere xx esas sayılı başvuru dosyası ile birlikte hakem heyetine gönderilmesi hususu Komisyon Başkanlığının takdirine sunulmuştur.

Sigorta Tahkim Komisyonu yapılan inceleme sonucunda, başvuruya konu edilen uyuşmazlığın 5684 Sayılı Kanunun 30.maddesinin 15.fıkrası uyarınca karara bağlanmak üzere xx sicil numaralı xx, xx sicil numaralı xx ve xx sicil numaralı xx'den oluşan hakem heyetine havalesinin uygun görüldüğünü ve uyuşmazlığın çözümününün 5684 sayılı Kanunun 30.maddesi , 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun ilgili hükümleri ile Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik , Sigorta Tahkim Usulü

ve Sigorta Hakemlerine İlişkin Tebliğ ve diğer ilgili mevzuat çerçevesinde gerçekleştirileceğini 19.12.2017 tarih THK-SB-2017.xx sayılı yazıları ile taraflara bildirmiştir.

Dava dosyasında Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından xx Sigorta A.Ş ne hitaben yazılmış 05.12.2017 tarih THK-SB-2017.xx sayılı, uyuşmazlık konusu hakkında şirket görüşü ve eksik belge talep yazısı mevcuttur.

Dosyanın 09.01.2018 tarihinde koordinatör hakem tarafından Komisyondan teslim alınmasını müteakip heyetimizce dosyada sunulu belgeler üzerinden gerekli inceleme yapılmış ve uyuşmazlığın çözümü için duruşma yapılmasına ve bilirkişi atanmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

2. TARAFLARIN ORTAYA KOYDUĞU MADDİ VE HUKUKİ İDDİALAR

2.1 Başvuru sahibinin iddia, delil ve talepleri:

Başvuran vekili Sigorta Tahkim Komisyonu Başvuru Formunda iddia, delil ve taleplerini aynen;

1- Müvekkilim xx dünyanın çeşitli yerlerindeki havalimanlarında kullanılmak üzere havalimanı yolcu köprüsü imalatı ve ilgili havalimanında montaj işini yapmaktadır. Konusunda Türkiye 'de faaliyet gösteren tek firma olup, Dünyanın sayılı firmalarındandır. Müvekkilim firmanın yaptığı iş Dünya' da çok az sayıda kuruluş tarafından yapılmakta olup, müvekkilim firma ülkemizin gurur kaynağıdır.

2- Faaliyeti kapsamında Ekvator Ginesi Ülkesinin havalimanında kullanılmak üzere üretimini yaptığı 4 adet havalimanı yolcu köprüsünü montajını yapmak üzere Sakarya-Ekvator Ginesi' ne taşıma/nakliye işini davalı xx A.Ş.' ye ekli xx no.lu sigorta poliçesi ile geniş Teminatlı olarak sigortalamıştır.(ek.2)

3- Taşıma/Nakliye işi için davalı sigorta şirketince 17.02.2017 tarihinde xx no.lu ilk poliçe düzenlenmiştir. (ek.3) Ancak, poliçe teminatının eksik olması nedeniyle teminat artışı talep edilmiş, ancak, davalı sigorta şirketi poliçeye ek/zeyilname düzenleme yerine, mevcut poliçeyi iptal ederek dava konusu yapılan xx no.lu poliçeyi düzenlemiştir. Konu hakkında acente ve sigorta şirketi arasındaki yazışmalar (ek.4)

4- Dava konusu yapılan emtea hasarsız şekilde müvekkilim firmanın Sakarya'da kurulu bulunan fabrikasından karayoluyla gemiye yükleneceği Derince/Kocaeli Limanına kamyonla taşınmıştır.

5- Söz konusu emtea geminin limana yanaştığı 10.03.2017 tarihinde gemiye yüklenmiştir. Buna ilişkin Konişmento ektedir. (ek.5) Ayrıca, emteanın gemiye yüklenmesine ilişkin işlemler kayıt altına alınmış olup, buna ilişkin cd ektedir. (ek.6) Emteaların gemiye yüklenmesi sorunsuz olarak yapılmış ve gemi, müvekkilim firmaya ait emtealarla denize açılarak taşıma işlemi başlamıştır.

6- Hasarları dava konusu yapılan 4 adet havalimanı yolcu köprüsünün müvekkilim firmanın üretimi gerçekleştirdiği Sakarya'da bulunan fabrikasından montajının yapılacağı Ekvator Ginesi'ne taşıma/nakliye işini ekli sözleşme gereğince xx firması

üstlenmiştir.(ek.7) Emtiaların gemiye yüklenmesi, istiflenmesi ve taşıma işlerinin hiçbir aşamasında müvekkilim firmanın yetkilileri/çalışanları görev almamıştır.

7- Emtialar gemiyle taşınması/nakliye sırasında kötü hava koşullarına bağlı olarak geminin içinde gemiye sabitlenmiş bulunan kancaların yerinden çıkması/kırılması ve gemi görevlilerinin yaptıkları bağlamaya ilişkin halatların kopması sonucu hasarlanmıştır. Hasar olayının meydana gelmesine ilişkin olarak Gemi Görevlilerinin ve Liman Yetkililerinin düzenledikleri rapor (ek.8) hasar raporu-orijinal (ek.9) hasar raporu-tercüme ve Limanda yapılan hasar tespitine ilişkin rapor (ek.10) hasar tespit raporu-orijinal (ek.11) hasar tespit raporu-tercüme ektedir.

8- Hasarın meydana geldiğinin öğrenilmesi üzerine davalı xx 'ye bildirimde bulunmuş ve xx tarafından Sigorta eksper görevlendirilmiştir. Sigorta eksper tarafından hasar tespitine ilişkin olarak eksper raporu hazırlanmıştır. (ek.12) eksper raporu-orijinal (ek.13) eksper raporu- tercüme

9- Sigorta eksper tarafından yapılan tespitlere göre söz konusu hasar nedeniyle sigortalı emtialar üzerine toplam KDV hariç 74.146,61 USD zarar meydana gelmiştir. Bu tutar için müvekkilim firma tarafından davalı xx Sigorta A.Ş.'ye proforma fatura düzenlenmiştir.(ek.14)

10- Davalı xx Sigorta A.Ş. tarafından müvekkilim firmaya gönderilen 11.08.2017 tarihli, Dosya No xx no.lu mektupta aşağıda belirtilen nedenlerle teminat dışı olduğunu ve ödeme yapılmayacağını bildirmiştir.(ek.15)

a- Hasarın meydana gelme nedeninin emteanın yer değiştirmesi ve/veya uygun olmayan yükleme/ambalajlama neticesinde meydana geldiğinin tespit edildiğini, bu durumun Enstitü Yük klozları A Genel İstisnalar Klozu 4.3 maddesi gereğince teminat dışı kaldığından söz edilmiştir.

b- Poliçede sevkiyat tarihinin 28.02.2017, poliçe tanzim tarihinin 01.03.2017 ve gümrük beyannamesinin 23.02.2017 olduğunu, bu duruma göre poliçenin daha sonra düzenlendiğinin belirlendiği belirtilerek tazminat talebinin teminat dışı kaldığından söz edilmiştir.

11- Davalı xx Sigorta A.Ş tarafından yapılan her iki tespitte aşağıda yapacağımız açıklamalarda görüleceği üzere hatalı bulunmaktadır.

A- HASARIN MEYDANA GELME NEDENİ; KÖTÜ HAVA KOŞULLARINDA DOLAYI GEMİNİN SARSILMASI SONUCU EMTEALARIN BAĞLARINDAN KOPMASIDIR.

a. Hasarın meydana gelme nedeni kötü hava koşulları nedeniyle taşıma/nakliye işlemi yapan geminin sarsılmasıdır. Bu durum poliçe teminatları kapsamında bulunmaktadır. Gemi ve Gümrük yetkililerinin düzenledikleri tutanaklarda durum açıkça belirtilmiştir.

b. Hasarın meydana gelme nedeni gemi ve gümrük yetkililerinin tutanaklarında belirtildiği üzere ambalajlama hatası değildir. Nakliye konusu 4 ad. Köprünün aynı şekilde ambalajlanmasına rağmen sadece 1 tanesi hasarlanmıştır. Esasen sigorta

eksperi tarafından hasarın meydana gelme nedeni olarak birden çok gerekçe belirtilmiştir. Kabul anlamına gelmemek kaydıyla ambalajlamadan kaynaklı hasarın olduğu kabul edilse bile, hasarın meydana gelmesine neden olan kötü hava koşullarında ambalajlama hatasından söz edilmesi olanaklı bulunmamaktadır. Ekte sunulan cd izlendiğinde ambalajlama hatası olmadığı açıkça görülecektir. Yüklemenin ambarda çelik halatlar ile sabitlendiği görüntü kayıtlarından anlaşılmaktadır. Görsel kayıtlara göre sigorta şirketinin ambalajlama hatası iddiası tamamen yersizdir.

c. Genel Şartların / Klotun ilgili maddesi aşağıya alıntılanmış olup, konteynır veya liftvan içine yapılan istifleme sigorta başlamadan önce ya da sigortalı veya adamları tarafından yapıldığında “ambalajlama” ya dahil olacağı belirtilmiştir. Öncelikle belirtmek gerekir ki, sigortalı emtialar özellikleri itibarıyla konteynır ve liftvan içine yerleştirilmemiş ve emtiaların gemiye yüklenmesi, istiflenmesi ve taşıma işlerinin hiçbir aşamasında sigortalı ve adamları görev almamıştır. Açıklanan nedenlerle talebin reddedilmesi hatalıdır.

Enstitü Yük Klotları [A] İSTİSNALAR

4- Genel İstisnalar Klotu: Bu sigorta hiçbir halde (aşağıdakileri) kapsamaz:

4.3. Sigorta edilen şeyin ambalajlanma veya hazırlanmasındaki yetersizlik ya da uygunsuzluğun neden olduğu zıya, hasar veya masraf. [konteynır veya liftvan (1) içine yapılan istifleme, bu sigorta başlamadan önce yada sigortalı veya adamları tarafından yapıldığında, bu 4.3 Klotu bakımından “ambalajlama” ya dahil sayılır.]

B-POLİÇELER NAKLİYE İŞLEMLERİNİN BAŞLAMASINDAN ÖNCE DÜZENLENMİŞTİR. TEMİNATIN EKSİK OLMASI NEDENİYLE DEĞER ARTIŞI İSTENMİŞ, DAVALI SİGORTA ŞİRKETİNCE, EK/ZEYLNAME DÜZENLENMESİ YERİNE YENİ TARİHLİ YENİ POLİÇE DÜZENLENMİŞTİR.

EMTEALARIN HASARLANDIĞI GEMİYE YÜKLEME İŞLEMİNİN 10.03.2017 OLDUĞU GÖZ ÖNÜNE ALINDIĞINDA POLİÇELERİN GEÇ DÜZENLENMESİ SÖZ KONUSU DEĞİLDİR.

Buna rağmen sigorta şirketi sevkiyat tarihinin 28.02.2017, poliçe tanzim tarihinin 01.03.2017 ve gümrük beyannamesinin 23.02.2017 olduğu, bu duruma göre poliçenin daha sonra düzenlendiğini iddia etmiş olsa da, başvuru formu ekinde sunulan belgelerden emtiaların gemiye yüklenme tarihinin 10.03.2017 olduğu sabittir.

12- Yukarıda açıklandığı üzere ilk önce xx no.lu poliçe 17.02.2017 tarihinde düzenlenmiş olup, teminat tutarının eksik/hatalı olması nedeniyle ek/zeyilname düzenlenmesi istenmiş olup davalı sigorta şirketince, ilk yapılan xx no.lu poliçe iptal edilerek 01.03.2017 tarihinde xx no.lu poliçeyi düzenlemiştir. Görüleceği üzere, poliçenin geç düzenlenmesi söz konusu değildir.

13- Dava konusu yapılan poliçeler 17.02.2017 ve 01.03.2017 tarihinde düzenlenmiştir. Yukarıda açıklandığı üzere, dava konusu emtialar gemiye 10.03.2017 tarihinde yüklenmiştir. Emtiaların yüklenmesi ve geminin hareketinden sonra poliçenin düzenlenmesi tespiti hatalıdır.

Yargılama Esas ve Usulüne göre talebimiz;

6100 sayılı HMK 429/3. Maddesinde “hakem veya hakem kuruluna verilen dilekçeler, bilgiler ve belgelerin diğer tarafa bildirileceği” HMK 423. Maddesinde, “ tarafların tahkim yargılamasında eşit hak ve yetkiye sahip olduğu, taraflara hukuki dinlenilme hakkını kullanma imkanı tanınacağı” emredici şekilde hükme bağlanmıştır.

İşbu başvurumuz, davalı sigortacının cevap dilekçesine karşı her türlü savunma hakkımız saklı kalmak kaydıyla yapılmıştır. Bu nedenle, savunma hakkımız kısıtlanmasına neden olunmaksızın, karşı beyan hakkımızın kısıtlanmasına neden olunmaksızın, karşı beyan ve ek delil sunma hakkımızın kısıtlanmasına neden olunmaksızın, karşı beyan ve ek delil sunma hakkımız saklı kalmak kaydıyla, davalı sigortacının başvuruya karşı beyan ve savunmalarını içeren dilekçesi ve eki delillerinin, dilekçemiz başladığındaki posta adresimize ve/veya elektronik posta adresimize gönderilmesini talep ediyoruz.

Hakem heyetinin bilirkişi incelemesine karar vermesi halinde, HMK 431/1-b maddesi gereği, bilirkişiye gerekli açıklamaları yapmamıza, ilgili belge ve bilgileri vermemize ve 431/2 madde gereği, bilirkişiye gerekli soruları sormamıza izin verilmesi zorunludur.

Bu nedenle, bilirkişi incelemesine karar verilmesi halinde, itiraz hakkımız saklı kalmak kaydıyla seçilen bilirkişinin tarafımıza bildirilmesini, bilirkişiye gerekli açıklamaları yapmamıza, ilgili belge ve bilgileri vermemize izin verilmesini, alınacak bilirkişi raporunun beyan ve itiraz hakkımız saklı kalmak kaydıyla HMK 429/3 ve 423. Maddeleri gereği tarafımıza tebliğ edilmesini talep ediyoruz.

Netice ve Talep: (Talebinize konu miktarın mutlaka açıkça belirtilmesi gerekmektedir.)

Yukarıda açıklanan nedenlerle fazlaya ilişkin haklarımız saklı kalmak kaydıyla, müvekkilime ait emtialarda meydana gelen KDV hariç 74.146,61 USD tazminat bedelinin temerrüt tarihinden itibaren işleyecek ticari (avans) faizi ile birlikte, yargılama giderleri ve vekalet ücreti ile birlikte karşı taraf sigorta şirketinden tahsiline karar verilmesini ve gerek görüldüğü takdirde Sayın Hakem tarafından yaptırılacak bilirkişi incelemesi sonrasında ıslah hakkımız saklı kalmak kaydıyla müvekkil adına saygılarımızla arz ve talep ederim.

Şeklinde açıklamış ve dava dosyasında saklı belgeleri dosyaya sunmuştur.

Dava dosyasında Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından xx Sigorta A.Ş ne hitaben yazılmış 05.12.2017 tarih THK-SB-2017.xx sayılı, uyuşmazlık konusu hakkında şirket görüşü ve eksik belge talep yazısı mevcuttur.

2.2 Sigorta kuruluşunun iddia, delil ve talepleri:

Davalı Sigorta Şirketi vekili Sigorta Tahkim Komisyonuna verdiği 11.12.2017 tarihli cevabi yazısında iddia, delil ve taleplerini aynen;

Davacı taraf üretimini yaptığı 4 adet havalimanı yolcu köprüsünü montajını yapmak üzere Sakarya-Ekvator Ginesi taşıma işinin müvekkil şirkete sigortalı olduğu, gemide nakil sırasında halatların kopması sonucu hasarlandığı iddiası ile talepte bulunmaktadır.

Davacı tarafın iddia ve talepleri tamamen dayanaksızdır. Şöyle ki;

Davacı tarafın talebi üzerine xx Nolu Emtia Nakli Sigorta Poliçesi 17.02.2017 tarihinde tanzim edilmiştir. Ancak yine davacı tarafın talebi ile söz konusu poliçe iptal edilerek 01.03.2017 tarihinde xx Nolu Emtia Nakli Sigorta Poliçesi tanzim edilmiştir. Her ne kadar davacı tarafça emtia bedelinde artış yapıldığı belirtilmekte ise de poliçelerde belirtilen yükleme tarihleri birbirinden farklı olduğu gibi emtia bedelleri de önemli ölçüde farklılık arz etmektedir. Bu durum da sevkiyatın farklı olduğunu veya önceki sevkiyatın iptal edilerek yeni bir sevkiyat programlandığı açıktır.

Söz konusu poliçe Enstitü Yük Klozları (A) (Institute Cargo Clauses A) ile düzenlenmiştir. Söz konusu klozun Genel İstisnalar başlığı altında 4.3 maddesinde;

Sigorta edilen şeyin ambalajlanma veya hazırlanmasındaki yetersizlik ya da uygunsuzluğun neden olduğu ziya,hasar veya masraf. [Konteynır veya liftvan (1) içine yapılan istifleme, bu sigorta başlamadan önce ya da sigortalı veya adamları tarafından yapıldığında, bu 4.3 Klozu bakımından "ambalajlama" ya dahil sayılır].

Şeklinde hüküm yer almaktadır.

Davacı tarafça yapılan hasar ihbarı üzerine müvekkil şirket tarafından Lloyds acentelerinden xx Firması ekspser olarak atanmıştır.

Yapılan incelemeler sonucu tanzim edilen 09.08.2017 Tarihli Ekspser Raporu ile hasarın taşıyıcı nezaretindeyken emtianın yer değiştirmesi ve/veya uygun olmayan yükleme/ambalajlama neticesi meydana geldiği, bu nedenle de poliçe teminatları dahilinde bulunmadığı tespit edilmiştir.

Bu tespite dayalı olarak teminat kapsamında bulunmayan hasar tazminat talebi müvekkil şirket tarafından reddedilmiştir.

Müvekkil şirketin ret kararında herhangi bir hukuka aykırılık bulunmamaktadır. Haksız ve dayanaksız talebin reddine karar verilmesi gerektiği kanaatindeyiz.

SONUÇ ve TALEP: Yukarıda açıklanan sebeplerle;

Haksız ve dayanaksız talebin reddine karar verilmesini vekaleten arz ve talep ederim.

Saygılarımla.11.12.2017

Eki: xx No.lu Poliçe
xx Nolu Poliçe İptal Zeyilnamesi
xx Nolu Poliçe
Ekspser Raporu

Şeklinde açıklamış ve dosyada saklı belgeleri dosyaya sunmuştur.

3. UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlığın çözümünde Türk Ticaret Kanunu'nun Sigorta Hukuku'na ilişkin hükümleri Borçlar Kanunu, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun ilgili hükümleri 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu, Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik, Sigorta Tahkim Usulü ve Sigorta Hakemlerine İlişkin Tebliğ, Nakliyat Emtia Sigortası Genel Şartları ile Poliçe özel şartları, tarafların iddia ve savunmaları ile bunları tevsik eden deliller, yorum kuralları ve ilgili mevzuat dikkate alınmıştır.

4. DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR

4.1 Değerlendirme:

Dosyadaki belgelerin incelenmesinden xx Şirketinin 01.03.2017 teklif ve tanzim tarihli xx numaralı Emtia Nakli (Direk Kati) Sigorta Poliçesinin sigortalısı olması sıfatı ile TTK ve poliçe hükümleri gereği talep hakkı olduğundan aktif husumet ehliyetinin, davalının da teminat veren sigortacı konumunda olması nedeni ile pasif husumet ehliyetinin bulunduğu anlaşılmış olup esasen bu konuda taraflar arasında herhangi bir ihtilaf bulunmamaktadır.

Olay;

Başvuran vekilinin iddiasına göre müvekkili firmanın Ekvator Ginesi havaalanında kullanılmak üzere üretimini yaptığı 4 adet havalimanı yolcu köprüsü fabrika sahasından emtianın yükleneceği Derince/Kocaeli Limanına karayolu ile hasarsız bir şekilde sevk edilmiştir.

Emtialar taşımayı yapacak geminin limana yanaştığı 10.03.2017 tarihinde gemiye yüklenmiştir. Emtiaların gemi ile taşınması/nakliyesi sırasında kötü hava koşullarına bağlı olarak geminin sarsılması sonucu geminin içinde gemiye sabitlenmiş bulunan kancaların yerinden çıkması/kırılması ve gemi görevlilerinin yaptıkları bağlamaya ilişkin halatların kopması sonucu sevkiyatı gerçekleştirilen emtialardan sadece bir tanesi hasarlanmıştır.

Aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketi vekili de kendileri tarafından xx Acentelerinden xx & xx Firmasına yaptırılan 09.08.2017 tarihli Eksper Raporu ile hasarın taşıyıcı nezaretindeyken emtianın yer değiştirmesi ve/veya uygun olmayan yükleme/ambalajlama neticesi meydana geldiğinin tespit edildiğini ve bu nedenle de poliçe teminatları dahilinde bulunmadığından hasar tazminat talebinin müvekkili şirket tarafından reddedildiğini beyan etmektedir.

Dava şartları yönünden davanın görülmesine engel başkaca bir eksiklik bulunmadığı anlaşıldığından uyuşmazlığın esasına girilmiştir.

Taraflar arasındaki uyuşmazlığın temel nedeni taşınan emtiada meydana geldiği iddia edilen hasarın sigorta teminat kapsamında olup olmadığıdır.

Heyetimizce aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketi tarafından dosyaya sunulu xx nolu poliçenin 01.03.2017 tarih 1 numaralı zeyilname ile “Yukarıda ayrıntıları yazılı Emtia Nakli (Direk Kati) sigorta poliçesinin başlangıç tarihinden itibaren mükerrer poliçe nedeniyle iptal edildiği işbu belge ile kaydolunur “ ve “Emtia Bedeli adet sayısına göre yükseldiği için poliçe tekrar yapıldı” notları ile iptal edildiği ve yerine 01.03.2017 tanzim tarihli xx no.lu sigorta bedeli 1.020.000.-USD karşılığı 3.686.586.-TL olan poliçenin düzenlendiği anlaşılmaktadır.

Bu nedenle aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketinin “Poliçelerde belirtilen yükleme tarihlerinin birbirinden farklı olduğu, emtia bedellerinin de önemli ölçüde farklılık arz ettiği, sevkiyatın farklı olduğu veya önceki sevkiyatın iptal edilerek yeni bir sevkiyat programlandığı açıktır” yönündeki iddiası heyetimizce sigortalının esasa tahakkuk eden ve kendisince bilinen her hususu mukavelenin akdinden evvel sigortacıya bildirdiği ve bu bildirimlere istinaden aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketince de 01.03.2017 tanzim tarihli xx numaralı Emtia Nakli (Direk Kati) Sigorta Poliçesinin sefer başlamadan önce tanzim edilmiş olduğu anlaşıldığından aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketinin bu yöndeki iddiasının reddi gerekmiştir.

Taşınan emtiada meydana geldiği iddia hasarın, sigorta teminatı kapsamında olup olmadığı hususundaki inceleme ve değerlendirmelerimiz ise aşağıda detaylı olarak izah edilmiştir.

Öncelikle, dosyaya mübrez, xx no.lu xx gemisi kaptanı tarafından imzalanıp kaşelendiği görülen, 10.03.2017 tarih ve xx no.lu xx konişmentoya göre; Exporter (ihracatçı) başvuran xx ve xx (yükleyen) xx (gönderilen) xx & xx (ihbar edilen) xx & xx olup, toplam 29 parçada 151.660,00 kg. ağırlığında ve 1574,70 m³ hacminde “Yolcu Biniş Köprüsü ” emtiasının, Derince limanından 10.03.2017 tarihinde xx isimli gemiye yüklenerek varış yeri olan Ekvator Ginesi / Bata limanına sevk edilmiş olduğu anlaşılmaktadır.

xx firması Eksperi xx tarafından, alıcı xx. Firması adına hazırlanan 12.04.2017 tarihli Ekspertiz Raporu incelendiğinde; ekspertiz çalışmasının 10-11.04.2017 tarihleri arasında xx isimli gemide yapılmış olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre;

“Boşaltma öncesinde kargo ambarında paketlerin muayene edilmesi” alt başlığı altında; “ Yüklerin geminin tek kargo ambarında istiflenmiş ve kargo paketleri palamarlar ve kayışlar ile sabitlenmiştir. 29 adet Yolcu Biniş Köprüsü paketi ambarın kış tarafında güverte arasına yüklenmiştir. Bütün kargo / paketler güzel şekilde istiflenmiştir, palamarlar ve kayışlar iyice gergindir. Hasar gören tünel de dahil olmak üzere paketlerin bazıları muşambalar ile örtülmüştür. Geminin yan tarafına sert bir şekilde çarpmasına rağmen palamarlar kopmamıştır. “

“ Hasarın nedenleri ve kökeni “ alt başlığı altında;

- “ xx gemisi 21&23.03.2017 tarihlerinde 2 gün boyunca 9 bofor ölçeğinde şiddetli hava koşulları, dalgalı deniz ve Kuzeybatı yönlü yüksek kabarma ile karşılaşmıştır.
- 9 Bofor ölçeği 41 ila 47 knot değerleri arasında rüzgar hızlarını ifade etmektedir. Denizin durumu 09 ila 14 m yükseklikte dalgalar ile oldukça karmaşıktır. Deniz dalgalanmaya başlar, püsküren sular geminin görüş alanını

etkileyebilir.

- Geminin gövdesi bu gibi durumlarda boyuna ve enine yönde bükülme momentleri ve gerilmelere maruz kalır ve bunlar gövdesi üzerinde şiddetli bir kuvvete neden olabilir ve bu da geminin bükülmesine ya da ambardaki palamarların/kayışların kopmasına/gevşemesine ve kargoların kayıp hasar görmesine neden olabilmektedir. “

“ SONUÇ “ alt başlığı altında;

“ 10 ile 11 Nisan 2017 tarihleri arasında zaman zaman güverteden ve supalandan 29 yolcu Biniş Köprüsü paketinin boşaltma süreci izlenmiştir. Yolcu Biniş Köprülerinin 1 adet 34 M uzunluğunda tüneli ve ayrıca 1 adet 25 M uzunluğunda tüneli kısmen hasar görmüştür. 34 M uzunluğundaki tünelin baş kısmı (kontrol kısmı) oldukça hasar görmüştür ve dışarıdan darbe alması nedeniyle kurulum sonrasında doğru çalışması garanti edilemeyecek durumdadır. 25 M uzunluğundaki tünelde kristal değişikliğinin yanı sıra bazı onarımlar gerekmektedir. “

Şeklinde düzenlendiği görülmüştür.

xx Gemisi Kaptanı xx tarafından ilgili makamlara hitaben hazırlanan 09.04.2017 tarihli PROTESTO MEKTUBU aynen aşağıdaki gibidir;

“İLGİ: SEFER ESNASINDA KARŞILAŞILAN AĞIR HAVA KOŞULLARI

Geminin sahipleri adına, işbu belge ile Seferin gerçekleştirilmesi esnasında 27.03.2017 tarihinde gemimizin ağır hava (batı 9 beaufort) ve fırtınalı deniz koşulları ile karşılaştığını ve 23.03.2017 tarihinde KB yönünde yüksek kabarma ile karşılaştığını ve bu hava ve deniz koşullarının Yolcu Biniş Köprülerinden bir tanesinin tespit piminde hasara neden olduğunu ve bu paketin bir kısmının Geminin üst ambarında hareket edebildiğini/donebildiğini resmi olarak beyan ederim.

Palamarların hasar gormediğine ve tamamının sağlam olduğunun tespit edildiğine lütfen dikkat edin.

Bu nedenden dolayı, Geminin, Sahiplerimin, Yöneticilerin ve vekillerin karşılaşılan kötü hava koşullarının bir sonucu olarak Kargoda meydana gelmiş olabilecek her türlü hasara, zarara, vb. karşı bütün yükümlülüklerine karşı protestomu not ediyorum ve Geminin sahiplerinin uygun bir zamanda ve uygun bir yerde aynılarını uygulama konusunda haklarını açık bir şekilde mahfuz ediyorum.

Saygılarımla, xx on 09.04.2017 “

Davalı Güneş Sigorta tarafından görevlendirilen xx firmasınca hazırlanan 09.08.2017 tarihli Ekspertiz Raporu incelendiğinde; ekspertiz çalışmasının 10 Nisan ve 19 Nisan 2017 tarihlerinde xx isimli gemide yapılmış olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre;

“HASAR BOYUTU:

- xx tarafından 24 Temmuz 2017 tarihinde düzenlenen xx numaralı proforma fatura uyarınca talep miktarı 74.146,67 ABD Dolarıdır.

- Bize hiçbir onarım raporu veya zaman çizelgesi verilmedi ve onarım takımının mahalde kaç gün kaldığı hakkında bilgilendirilmedik.
- Bizim görüşümüze göre, herhangi bir onarım raporu veya zaman çizelgesi olmaksızın, gözlemlenmiş olana göre ufak hasar onarımlarını gerçekleştirmek amacıyla Bata'ya 8 kişinin geldiğini doğrulayamayız. “

“HASAR NEDENİ:

Müdahalemizi müteakip ve toplanan belgelere (herhangi bir ihtiyat kaydı olmaksızın konişmento) göre, sevkiyat üzerindeki hasarın deniz nakliyesi boyunca kayma veya kargo gemi nakliye şirketinin gözetimi altındayken yükleme işlemi boyunca kaba yükleme-boşaltma sonrası da olabileceğini saptayabildik.”

Şeklinde düzenlendiği görülmüştür.

Aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketinin ICC (A) klotunun Genel İstisnalar başlığı altındaki 4.3 maddesinde “ ***Sigorta edilen şeyin ambalajlanma veya hazırlanmasındaki yetersizlik ya da uygunsuzluğun neden olduğu zıya,hasar veya masraf.*** [Konteynır veya liftvan (1) içine yapılan istifleme, bu sigorta başlamadan önce ya da sigortalı veya adamları tarafından yapıldığında, bu 4.3 Klotu bakımından “ambalajlama” ya dahil sayılır].” şeklindeki iddiasına karşın, kendileri tarafından tayin edilen Lloyds acentesi xx Marine & xx Maritime Ekspertiz Firmasının 09.08.2017 Tarihli Eksper Raporunda hasar nedeninin; hasarın deniz nakliyesi boyunca kayma veya kargo gemi nakliye şirketinin gözetimi altındayken yükleme işlemi boyunca kaba yükleme-boşaltma sonrası da olabileceği saptanmış olup, rapor içeriğinde hasarın, sigorta edilen emtianın ambalajlanma veya hazırlanmasındaki yetersizlik ya da uygunsuzluk sebebiyle meydana geldiğine dair herhangi bir tespit bulunmadığından sigorta şirketinin bu konudaki iddiasının reddi gerekmiştir.

Başvuru sahibi UBS tarafından 24 Temmuz 2017 tarihinde düzenlenen 2017-072401 numaralı proforma fatura dökümünün aşağıdaki gibi olduğu görülmüştür;

TANIMI		BİRİM FİYAT	TOPLAM
Kırılan malzeme imalatı	1 set	31.125 usd	31.125 usd
Kırılan malzeme yurt içi nakliyesi	1 set	570 usd	570 usd
İstanbul – Bata nakliyesi	1 set	5.019,70 usd	5.019,70 usd
Bata limanı – Mongomeyen havalimanı nakliyesi	1 set	1.500 usd	1.500 usd
Bata gümrük masrafları	1 set	4.850 usd	4.850 usd
622 no.lu Keşif için giden personel uçak bileti	4 kişi	932,58 usd	3.730,34 usd
Keşif için giden personel vize masrafı	4 kişi	100 usd	400 usd
Keşif için giden personel Konaklama ve yemek	4 kişi	1.500 usd	6.000 usd
Tamirat için giden personel uçak bileti	3 kişi	1.324,30 usd	3.972,90 usd
Tamirat için giden personel uçak bileti	1 kişi	1.278,67 usd	1.278,67 usd

Tamirat için giden personel vize masrafı	4 kişi	100 usd	400 usd
Tamirat için giden personel Konaklama ve yemek	4 kişi	3.825 usd	15.300 usd
TOPLAM			74.146,67 usd

14.03.2018 tarihli ara kararımızla başvuru sahibinden, emtia hasarına ilişkin her türlü tamir ve malzeme faturasının ve proforma faturada talep edilen diğer tüm masraflara ilişkin her türlü destekleyici belgenin (fatura, gümrük çıkış beyannamesi, konişmento,vs.) orjinallerinin veya aslı gibidir kaşeli imzalı suretlerinin 15 günlük kesin süre zarfında tarafımıza ulaştırılması istenmiş ve akabinde aşağıda dökümü yapılan belgeler yasal süresi içerisinde tarafımıza ulaştırılmıştır.

- 1) Nakliyecisi Kazım İnat tarafından xx şirketi adına tanzim edilmiş olan 17.05.2017 tarih ve xx no.lu, Hendek-Ambarlı nakliye bedeli olarak KDV dahil 2.360.- TL tutarındaki fatura.
- 2) xx tarafından xx şirketi adına tanzim edilmiş olan 07.10.2017 tarih ve xx no.lu, yolcu biniş köprüsü gümrük giderleri için 4.850.-USD Bata limanı – Mongomeyen havalimanı sevkiyat ücreti ile yerel havalimanındaki ülke içi taşımacılık için 1.500.- USD olmak üzere toplam 6.350.- USD tutarındaki fatura.
- 3) xx şirketi tarafından xx şirketi adına tanzim edilmiş olan 15.05.2017 tarih ve xx no.lu, emtia hasarına ilişkin her türlü tamir ve malzeme bedeli olarak 31.125.- USD tutarındaki fatura.
- 4) xx ve xx. tarafından xx şirketine kesilmiş olan 25.05.2017 tarih ve xx no.lu, yeni parçanın İstanbul'dan Bata'ya kadar olan navlun bedeli olarak 5.019,70 USD tutarındaki fatura,

Olmak üzere toplam fatura tutarının 42.494,70 USD ile 2.360.- TL olduğu tespit edilmiştir.

Başvuran tarafından dosyaya sunulan proforma faturada, kırılan malzeme yurt içi nakliyesi için 570.-USD talep edilmiş ve buna ilişkin olarak Hendek-Ambarlı nakliye bedeli için KDV dahil 2.360.- TL tutarındaki fatura ibraz edilmiştir.

Bu bağlamda, başvuranın toplam talebini; 42.494,70 USD ve 570.-USD ilavesiyle 43.064,70 USD olarak kısmen kabulüne karar vermek gerekmiştir.

Başvuranın keşif ve tamir maksadıyla Bata'ya giden personelin; uçak bileti, yemek ve konaklama masrafları ile vize masraflarına ilişkin talebi doğrultusunda başvuran tarafından dosyaya sadece Elektronik Bilet kopyalarının sunulmuş olduğu tespit edilmiştir. Ancak bu masraflara ilişkin faturaların dava dosyasına sunulmaması nedeniyle başvuranın bu konudaki taleplerinin reddi gerekmiştir.

Temerrüt tarihi bakımından;

Dava dosyasında başvuranın sigorta şirketine 07.04.2017 tarihinde müracaat ettiği, sigorta şirketinin 11.08.2017 tarihli başvuruna hitaben yazmış olduğu xx no.lu yazısından anlaşılmaktadır.

TTK 1427.Madde,

- 1- Aynen tazmine ilişkin sözleşme yoksa sigorta tazminatı nakden ödenir.
- 2- Sigorta tazminatı veya bedeli, rizikonun gerçekleşmesini müteakip ve rizikoyla ilgili belgelerin sigortacıya verilmesinden sonra sigortacının edimine ilişkin araştırmaları bitince ve her hâlde 1446. maddeye göre yapılacak ihbardan kırk beş gün sonra muaccel olur. Can sigortaları için bu süre on beş gündür. Sigortacıya yüklenemeyen bir kusurdan dolayı inceleme gecikmiş ise süre işlemez.
- 3- Araştırmalar 1446. maddeye göre yapılacak ihbardan başlayarak üç ay içinde tamamlanamamışsa; sigortacı, tazminattan veya bedelden mahsup edilmek üzere, tarafların mutabakatı veya anlaşmazlık hâlinde mahkemece yaptırılacak ön ekspertiz sonucuna göre süratle tespit edilecek hasar miktarının veya bedelin en az yüzde ellisini avans olarak öder.
- 4- Borç muaccel olunca, sigortacı ihtara gerek kalmaksızın temerrüde düşer.
- 5- Sigortacının temerrüt faizi ödeme borcundan kurtulmasını öngören sözleşme hükümleri geçersizdir.

Hükmünü haizdir.

Sigorta tazminatı veya bedeli, 1446. maddeye göre yapılacak ihbardan kırk beş gün sonra muaccel olacağından, başvuranın sigorta şirketine 07.04.2017 tarihinde müracaat ettiği dikkate alındığında aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketi 07.04.2017 tarihini takip eden 45'inci günün sonunda 23.05.2017 tarihinde temerrüde düşmüştür.

Başvuranın avans faiz talebi bakımından,

Yargıtay 17. Hukuk Dairesinin 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren Türk Ticaret Kanununu esas alarak görevli mahkemenin Asliye Ticaret Mahkemesi olduğu yönündeki görüşüne göre, Ticaret Mahkemelerinde görülen davalar mutlak ticari dava niteliğinde olduğundan, başvuru sahibinin avans faizi talebinin kabulü gerekmektedir.

Avukatlık ücreti bakımından;

Vekalet ücretleri Avukatlık Kanununa dayanarak çıkartılan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre her yıl Barolar Birliğinin teklifi ve Adalet Bakanlığının kabulü ile yayımlanır ve yürürlüğe girer.

30.12.2017 tarihinde 30286 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanıp yürürlüğe giren Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin Tahkimde ve Sigorta Tahkim Komisyonunda Ücret Başlıklı 17/2 Bölümünde Sigorta Tahkim Komisyonları, vekalet ücretine hükmederken tarifinin ikinci bölümünde Asliye Mahkemeleri için öngörülen ücretin altında kalmamak kaydıyla tarifinin üçüncü kısmına göre avukatlık ücretine hükmeder. Tarifinin üçüncü kısmına göre nisbi avukatlık ücretine hükmedilen durumlarda da talebi kısmen veya tamamen reddedilenler aleyhine tarifeye göre hesaplanan nisbi ücretin beşte birine hükmedilir. Ancak hesaplanan miktarın maktu ücretin altında kalması halinde maktu ücrete hükmedilir hükmüne amirdir. Bu nedenle kabul edilen tutarlar için tarifinin ikinci kısım ikinci bölümünde Asliye Mahkemeleri için öngörülen tutarlara göre nisbi vekalet ücreti hesaplanmıştır.

İzah edilen nedenlerle başvuru sahibi vekiline karar tarihinde yürürlükte bulunan avukatlık asgari ücret tarifesine uygun olarak tam vekalet ücreti ödenmesine karar vermek gerekmiştir.

4.2 Gerekçeli Karar:

Dava dosyasında saklı 240516713/0 no.lu 01.03.2017 tanzim tarihli emtia nakli (direk kati) sigorta poliçesi; ICC (A) 1.1.82 (CL.252) denizyolu taşımaları şartları ve poliçede yazılı özel şartlar mucibince ve sigorta teminat bedeli üzerinden % 0,50 oranında tenzili muafiyet şartı ile akdedilmiştir.

Uyuşmazlık konusu emtia hasarı, yukarıda detaylı olarak izah edildiği üzere sigorta poliçesi teminatı kapsamında olup, 43.064,70 USD tutarındaki tazminat miktarından sigorta bedeli 1.020.000.- USD üzerinden hesap edilen 5.100.- USD muafiyet tenzilinden sonra kalan 37.964,70 USD'nin polise tanzim tarihindeki kur (1 USD= 3.6143 TL) esas alınmak suretiyle hesaplanan 137.215,82 TL'nin temerrüt tarihi olan 23.05.2017 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketinden tahsili ile başvurana ödenmesine karar verilmiştir.

Başvuranın yaptığı masraflar, yargılama giderleri olarak kabul edildiğinden asıl alacağı dahil edilmemiştir.

5. KARAR: Yukarıda yapılan değerlendirme ve açıklanan gerekçelerle ;

1. Başvuru sahibinin talebinin kısmen kabulü ile 37.964,70 USD karşılığı 137.215,82 TL'nin temerrüt tarihi olan 23.05.2017 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketinden tahsili ile başvurana ödenmesine, fazlaya ilişkin talebin reddine,
2. Başvuranın yapmış olduğu 4.385.-TL başvuru ücreti, 4,60 TL vekalet harcı olmak üzere toplam 4.389,60 TL yargılama giderinin kabul/ret oranına göre hesap edilen 2.247,48 TL sinin aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketinden tahsili ile başvurana ödenmesine, artan kısmın başvuran üzerinde bırakılmasına,

3. Başvuru sahibi kendini vekille temsil etmiş olduğundan karar tarihinde yürürlükte bulunan avukatlık asgari ücreti tarifesine göre hesap ve takdir edilen 13.727.-TL avukatlık ücretinin sigorta şirketinden alınarak başvuran vekiline ödenmesine,
4. Aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketi vekil ile temsil edildiğinden reddedilen kısım için AAÜT nin 1/5 i kadar olmak üzere 2.642.-TL ücreti vekaletin başvurandan tahsili ile sigorta kuruluşuna ödenmesine,

5684 sayılı Kanununun 30/12. maddesi hükmü gereği, kararın bildirim tarihinden itibaren 10 gün içinde Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde itiraz yolu açık olmak üzere oybirliğiyle karar verildi.

***

15.05.2018 tarih ve K-2018/29290 Sayılı Hakem Kararı (Yangın)

1. BAŞVURU KONUSU UYUŞMAZLIK VE YARGILAMA USULÜNE İLİŞKİN BİLGİLER

1.1 Uyuşmazlık Konusu Olay ve Talep

Karara bağlanmak üzere Heyetimize tevdi edilmiş bulunan dosyadaki uyuşmazlığın konusu, xx Sigorta A.Ş. tarafından xx numaralı Yeni Tüm İşyeri Sigorta Poliçesiyle sorumluluğu temin edilen başvurulan xx 'ne ait işyerinde 05.01.2017 tarihinde meydana gelen tavan çökmesi sonucu zarar gören xx plakalı araç sürücüsüne ödenen miktarın davalı sigortacıdan tahsiline ilişkin rücu tazminat davasıdır.

Başvuran vekili, söz konusu hadisede zarar gören xx plakalı araç hasarı için müvekkili tarafından fatura karşılığı ödenen 19.297,47.TL hasar tazminatının, reddedildiği 21.04.2017 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ve vekalet ücreti ile birlikte tahsilini talep etmiştir.

1.2. Başvurunun Hakeme İntikaline ve İncelenmesine İlişkin Süreç

Dosya Koordinatör Hakem tarafından teslim alınarak yargılamaya başlanmıştır. Dosya içeriği üzerinde yapılan tetkik sonucunda, uyuşmazlığın mahiyeti ve dosya mevcudu itibariyle duruşma yapılmasına ve bilirkişi incelemesine gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

16.03.2018 tarihli ara kararıyla, başvurandan poliçe üzerindeki rehin alacaklısının onayının dosyaya sunulması istenmiş, ara kararı taraflara tebliğ edilmiştir. Başvuran vekili, daini mürtehin onayını 20.03.2018 tarihli e-posta mesajına ekli olarak dosyaya kazandırmış, böylece başvuranın aktif husumet ehliyetinin bulunduğu anlaşılmıştır.

24.04.2018 tarihli ikinci ara kararıyla, taraflar arasındaki çekişme belirlenmiş, davalı sigortacıdan sigortalı tarafından imzalanmış bilgilendirme formu ve poliçenin, başvurandan ise kira kontratı, dekorasyon işlemlerinin kim tarafından yapıldığına ilişkin somut kanıtları dosyaya sunmasına karar verilmiş, ara kararı taraflara tebliğ edilmiştir.

Başvuran vekili, 27.04.2018 tarihli e-posta mesajında, zararın meydana geldiği işyerinin başvuranın ortaklarına ait olduğunu beyanla tapu fotokopisi ve diğer belgeleri dosyaya kazandırmıştır. Davalı sigortacı vekili ise 02.05.2018 tarihli e-posta mesajıyla imzalı bilgilendirme formunun bulunmadığını bildirmiştir. Dava konusu poliçenin yenileme poliçesi olduğu anlaşılacakla, başvurandan istenen bir önceki poliçe dosyaya kazandırılmıştır.

Dosyada yapacak başkaca usul işlemi kalmadığı anlaşılacakla, heyetçe dosya içeriğinden yapılan değerlendirme sonucunda karara varılmış ve yargılamaya son verilmiştir.

2. TARAFLARIN ORTAYA KOYDUĞU MADDİ VE HUKUKİ İDDİALAR

2.1 Başvuru Sahibinin İddia, Delil ve Talepleri

Başvuran vekili başvuru formu ve eki beyan dilekçesinde özetle; müvekkiline ait işyerinde tavan çökmesi nedeniyle lastik değişimi yapan xx plakalı aracın zarar gördüğünü, davalı şirkete başvurulduğunu, davalının talebi karşılamaması üzerine hasarlı aracı onaran şirkete fatura karşılığında 19.297,46.TL ödendiğini, müvekkilinin işyerinde meydana gelebilecek maddi zararlar nedeniyle sigorta poliçesi tanzim ettiğini, poliçenin başlığının tüm işyeri sigorta poliçesi olduğunu, poliçede teminat dışı bırakılan hallerle ilgili bilgilendirilmediğini, davalının zarar tutarından avans faiz ile sorumlu olduğunu beyanla, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 19.297,47.TL hasar tazminatının hasarın reddedildiği 21.04.2017 temerrüt tarihinden itibaren işleyecek avans faiziyle birlikte davalıdan tahsilini talep etmektedir.

Başvuran vekili başvuruya dayanak olarak Komisyon'a; harçlandırılmış ve baro pullu vekâletname sureti, STK başvuru harcının ödendiğini gösterir dekontu, davalı sigortacının ZMSS poliçesi, hasara ilişkin fotoğraflar, fatura, sigortacının talebin reddine ilişkin yazısını sunmuştur.

Başvuran vekili, 24.04.2018 tarihli ikinci ara kararı uyarınca, tapu senedi, imza sirküleri ve sicil gazetesini 27.04.2018 tarihinde dosyaya sunmuş, ayrıca aynı işyerine ait bir önceki sigorta poliçesini de dosyaya sunmuştur.

2.2 Sigorta Kuruluşunun İddia, Delil ve Talepleri

Davalı vekilinin 16.01.2018 tarihli cevap dilekçesinde özetle; poliçe üzerinde daini mürtehin bulunduğunu, onay alınması gerektiğini, hasar tarihi ve komisyona başvuru tarihi dikkate alınarak zamanaşımının değerlendirilmesi gerektiğini, davacının talebinin tamirhane sorumluluk özel şart maddesine istinaden teminat dışı olduğunu, ilgili maddenin bilinmediğinin iddia edilmesinin mümkün olmadığını beyanla, **başvurunun reddini, yargılama masraf ve vekalet ücretinin başvuran üzerinde bırakılmasını talep etmiştir.** Sigorta kuruluşu tarafından Komisyon'a; vekaletname örneği, imza sirküleri sunulmuştur. Sigortacı vekili, 02.05.2018 tarihli iletisiyle, imzalı bilgilendirme formu bulunmadığını bildirmiştir.

3. UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 6098 sayılı Borçlar Kanunu, Tahkime İlişkin Yönetmelik ve Yargıtay Kararları ile ilgili diğer mevzuat.

4. DEĞERLENDİRME ve GEREKÇELİ KARAR

Başvuru konusu uyuşmazlık Yeni Tüm İşyeri Sigorta Sözleşmesiyle ilgilidir. Dosyaya sunulan xx numaralı Yeni Tüm İşyeri Sigorta poliçesinin incelenmesinde, poliçe kitapçığında yer alan özel ve genel şartlar ile poliçede yazılı özel şartlar dairesinde başvuran şirketin sorumluluğunun davalı xx Sigorta A.Ş. tarafından 23.12.2016/2017 tarihleri arasında geçerli olmak üzere temin edildiği anlaşılmıştır.

Uyuşmazlık konusu poliçe üzerinde xx Bankası xx Şubesinin rehin alacaklısı olarak gözüktüğü anlaşılmış, 16.03.2018 tarihli ara kararı ile rehin alacaklısının onayı istenmiş, başvuran vekili, daini mürtehin banka şubesinin kayıtsız şartsız onayını içeren belgeyi dosyaya kazandırmıştır. Bu halde, tarafların aktif ve pasif husumet ehliyetlerinin var olduğu elde edilen belgelerden anlaşıldığından uyuşmazlığın esasına girilmiştir.

Başvurudaki çekişmenin, zamanaşımı, talebin poliçe teminatı kapsamında olup olmadığı, bilgilendirme yükümlülüğünün ihlali konuları üzerinde yoğunlaştığı anlaşılmaktadır. Uyuşmazlık konularına göre öncelikle zamanaşımı itirazının incelenmesi gerekmiştir. Yangın Sigortası Genel Şartları 10. Maddesi ve Üçüncü Şahıslara Karşı Mali Mesuliyet Sigortası Genel Şartları 15. Maddesinde 2 (iki) yıllık zamanaşımı süresi öngörülmüştür. TTK 1420. Maddesinde de alacağın muaccel olduğu tarihten itibaren 2 yıl içerisinde zamanaşımına uğrayacağı, TTK 1482. Madde hükmünün saklı olduğu hükme bağlanmıştır. Sorumluluk sigortalarında zamanaşımına ilişkin 1482. Maddede ise 10 yıllık zamanaşımından bahsedilmektedir.

Başvuruya konu hadise 05.01.2017 tarihinde gerçekleşmiş olup, işbu tahkim başvurusu ise 10.01.2018 tarihinde yapılmıştır. Dava iki yıllık zamanaşımı süresi içerisinde açılmış olduğundan davalı sigortacının zamanaşımına ilişkin iddiaları yerinde bulunmamıştır.

Dava konusu poliçe ana teminatı yangın olan bir paket işyeri poliçesidir. Poliçenin incelenmesinde, 2. Sayfada, “Ek Teminatlar” başlığı altında, olay başına 20.000.-TL limite “Tamirhane Sorumluluk” ek teminatı verildiği görülmüştür. İşyerindeki 3. Şahıslara ait araçların Deneme Sürüşü ve Aracın Liftten Düşmesi nedeniyle hasar görmeleri de bu teminat kapsamındadır.

Poliçede 3. Sayfası, 2. Paragrafta, davalı sigortacının; “sigorta ettirenin beyanına dayalı olarak, işbu poliçede yazılı kıymetleri, ekli Yeni Tüm İşyeri Sigortası poliçe kitapçığında yer alan özel ve genel şartlar ve işbu poliçedeki özel şartlar dairesinde yukarıda belirtilen sigorta bedeline kadar temin edeceği yazılıdır.

Poliçenin 10 ve 11. Sayfalarında, “Tamirhane Sorumluluk” teminatının içeriği, özel şartları ve teminat dışı haller açıkça yazılıdır. Buna göre;

- Sigortalının, **sigorta konusunu teşkil eden faaliyetleri esnasında** ve sigorta süresi içerisinde meydana gelecek bir hadise neticesinde, sigortalıya düşecek hukuki sorumluluk, ilişik 3. Şahıslar Mali Mesuliyet Sigortası Genel Şartları **ve aşağıda yazılı özel şartlar dairesinde** poliçe limitlerine kadar teminat altındadır.
- Sigorta ettirenin beyanına müsteniden ilişik genel şartların 3 (A) ve 3 (B) ikinci fıkraları hilafına sigortalıya iare, icar, muhafaza, tamir satış maksadıyla tevdi edilen motorlu kara taşıt aracına yukarıda belirtilen riziko adresinde gerek hareket gerek durma halindeyken harici ve ani tesirler sonucunda sabit veya hareketli bir cismin çarpması veya böyle bir cisme çarpma, devrilme, düşme ve yuvarlanma gibi kazalardan mütevellit ziya ve hasarlar sonucu sigortalıya terettüp edecek maddi sorumluluklar teminat altındadır.

Tamirhane Sorumluluk Özel Şartlarında önce teminat dışı haller sayılmış, devamında muafiyetler belirtilmiş, Deneme Sürüşü ve Aracın Liftten Düşmesi hallerinin hangi koşullarda

ve hangi muafiyetlerle teminat kapsamında olduğu anlatılmıştır. Tamirhane Sorumluluk Özel Şartları “b” maddesinde; teminatın sadece sigortalının ve/veya elemanlarının vermiş olduğu zararlardaki hukuki sorumluluklar itibariyle verilmiş olduğu hükme bağlanmış, “f” maddesinde ise, Binadan kaynaklanan ve diğer dış etkenlere bağlı olarak sigortalının kontrolü dışında gelişen herhangi bir olay sebebiyle meydana gelebilecek zararların teminattan hariç olduğu poliçede açıkça düzenlenmiştir.

Başvuran şirket, kendisine (ortaklarına) ait işyerinin tamirhane bölümünde meydana gelen tavan çökmesi sonucu 3. Kişiye ait xx plakalı aracın zarar gördüğünü, zarar gören aracın onarımı için 19.297,46.TL ödendiğini, bu tutarın davalı sigortacıdan tahsilini talep etmiş, davalı sigorta şirketi ise Tamirhane Sorumluluk Özel Şartları “f” maddesine göre bu talebin teminat dışı olduğunu beyan etmiştir.

24.04.2018 tarihli ikinci ara kararı uyarınca başvuran vekilince dosyaya kazandırılan belgelerin incelenmesinden, zararın meydana geldiği işyerinin başvuran şirkete aitken 20.04.2015 tarihinde şirket ortakları xx, xx, xx, xx’e eşit payla satılmış olduğu, poliçenin tanzim edildiği tarihte işyerinin paylı mülkiyete konu olduğu anlaşılmıştır. Hadisede bina kusuru olduğu sabittir.

Başvuran vekili, müvekkilinin işyerinde meydana gelebilecek maddi zararlar nedeniyle sigorta poliçesi satın aldığını, gerek davalı sigortacının gerekse yetkili acentesinin poliçeyi müvekkiline teslim etmediği gibi poliçenin genel ve özel şartları ile ilgili olarak bilgilendirme yapmamış olduğunu, poliçenin tüm işyeri sigorta poliçesi başlığını taşıdığını, müvekkilinin tüm zararların teminat kapsamında zannetmesinin hayatın olağan akışına uygun olduğunu, poliçede teminat dışı bırakılan hususlar hakkında müvekkiline bilgilendirme yapılmadığı gibi, müvekkili yanıtılarak, bilgisi dışında poliçeye özel şart adı altında teminat kapsamını daraltan madde eklendiğini, Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik uyarınca sigortacının bilgilendirme yükümlülüğüne uymadığını, bilgilendirmenin yapıldığını ispat külfetinin sigortacıda olduğunu beyanla başvuru konusu zarardan sigortacının sorumlu olduğunu beyan etmiştir.

Gerçekten de Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmeliğinin 5. maddesinde *“Sigortacının bilgilendirme yükümlülüğü, sigortacı tarafından sigorta ettirene ve sigorta sözleşmesine taraf olmak isteyen kişilere karşı sözlü ve yazılı şekilde yerine getirilir. Bilgilendirmenin yazılı olarak yapılması esastır.”* şeklinde kaleme alınmış, 7. maddesinde ise *“Sigorta sözleşmesinin müzakeresi, kurulması ve devamı sırasında, bilgilendirme yükümlülüğü gereği gibi yerine getirilmemiş veya sigortacı hakkında yanıtıcı bilgi verilmiş ya da bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde düzenlenen Bilgilendirme Formu gereği gibi teslim edilmemiş yahut Bilgilendirme Formunda yer alan bilgiler gerçeğe aykırı şekilde düzenlenmiş ve bu hâllerden herhangi biri sigorta ettirenin kararına etkili olmuş ise, sigorta ettiren sigorta sözleşmesini feshedebileceği gibi, varsa uğradığı zararın tazminini de talep edebilir.”*denilmiştir.

Davalı sigortacının 02.05.2018 tarihli e-posta mesajından, başvuran tarafından imzalı bilgilendirme formunun bulunmadığını anlaşılmaktadır. Bilgilendirmeyi ispat külfeti davalı sigortacıda olup, bu ispat külfetinin ifa edilmediği anlaşılmıştır.

Ancak, dava konusu poliçe bir işyeri paket poliçesi olup, poliçe üzerinde “Tamirhane Sorumluluk” ek teminatının koşulları açıkça yazmaktadır.

Sigortacının, sözleşmeden ve dürüstlük kuralından kaynaklanan aydınlatma ve bilgi verme yükümlülüğü 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 1423. Maddesinde düzenlenmiştir. TTK 1423/1 maddesi, “*Sigortacı ve acentesinin, sigorta sözleşmesinin kurulmasından önce, gerekli inceleme süresi de tanınmak şartıyla kurulacak sigorta sözleşmesine ilişkin tüm bilgileri, sigortalının haklarını, sigortalının özel olarak dikkat etmesi gereken hükümleri, gelişmelere bağlı bildirim yükümlülüklerini sigorta ettirene yazılı olarak bildirir. Ayrıca, poliçeden bağımsız olarak sözleşme süresince sigorta ilişkisi bakımından önemli sayılabilecek olayları ve gelişmeleri sigortalıya yazılı olarak açıklar*” hükmünü içermektedir. Ancak, aynı yasa 1423/2 fıkrasında aydınlatma açıklamasının verilmemesinin hukuki sonuçları düzenlenmiştir. TTK 1423/2 maddesi; “Aydınlatma açıklamasının verilmemesi halinde, sigorta ettiren, sözleşmenin yapılmasına on dört gün içinde itiraz etmemişse, sözleşme poliçede yazılı şartlarla yapılmış olacağı” hükmünü içermektedir.

Kanun hükmünün yönetmelik hükmüne nazaran öncelikli olarak uygulanması gerektiği izahıtan varestedir. Ancak somut hadisede, dava konusu poliçenin tanzim tarihi 23.12.2016 olup, hadise 05.01.2017 tarihinde meydana gelmiştir. Yani TTK 1423/2 maddesi ile sigorta ettirene tanınan 14 günlük süre içerisinde (13. Gün) zarar doğurucu olay meydana gelmiştir. Bu halde TTK 1423/2 maddesinin uygulanamayacağı söylenebilirse de, dava konusu poliçenin bir yenileme poliçe olduğu belirlenmekle, bir önceki poliçenin dosyaya sunulması talep edilmiştir.

Başvuran vekili, 09.05.2018 tarihli iletisi ekinde, başvuranın aynı işyerine ait ve 23.12.2015 – 23.12.2016 tarihleri arasında geçerli olan xx numaralı önceki poliçesini dosyaya sunmuştur. Önceki poliçenin incelenmesinde, sigortalının başvuran şirket ve sigortacının davalı xx Sigorta A.Ş. olduğu, başvuranın aynı işyerinin teminat altına alınmış olduğu, önceki poliçenin dava konusu yenileme poliçesiyle aynı koşullarda düzenlenmiş olduğu görülmüştür.

Başka deyişle, önceki poliçe içeriğinde de “Tamirhane Sorumluluk” teminatı ve şartları dava konusu poliçeyle aynı olup, aynı istisna ve muafiyetleri içermektedir. Bu durumda, başvuran sigortalının bu durumu bilmediğine ilişkin iddiaları yerinde bulunmamıştır.

Başvuran da bir ticaret şirketi olup, onun da basiretli bir tacir gibi davranma yükümlülüğü vardır. Bir önceki poliçede “Tamirhane Sorumluluk” teminatını, içeriğini, istisna ve muafiyetlerini kabul eden başvuranın, dava konusu yenileme poliçesindeki aynı içerikteki teminattan haberdar olmadığı iddiaları yerinde değildir. Bu durumda, dava konusu poliçenin üzerinde yazılı koşul ve şartlarla geçerli olduğuna kanaat getirilmiştir.

Dava konusu zarara neden olan hadisenin, işletme faaliyeti ile ilgili olmadığı, poliçede teminat altına alınmış rizikolardan herhangi birinin gerçekleşmesi sonucu oluşmadığı, tavan alçı ve sıvasının düşmesinin bina kusuru olduğu değerlendirilmiştir.

Bu durumda, dava konusu Tüm İşyeri Sigorta Poliçesi üzerinde yazılı Tamirhane Sorumluluk Özel Şartları “F” maddesi uyarınca, tavan alçı sıvasının düşmesi olayının, poliçe teminatı altında olmadığı kabul edilerek, oyçokluğuyla başvuranın talebinin reddine karar verilmiştir.

5. KARAR

Yapılan değerlendirmeler ve belirtilen gerekçeler neticesinde;

- 1) Başvuranın talebinin **reddine**,
- 2) Başvuranın sarf ettiği yargılama giderlerinin kendisi üzerinde bırakılmasına,
- 3) Davalı sigortacı kendisini vekille temsil ettirdiğinden, reddedilen tutar üzerinden karar tarihinde geçerli AAÜT 13 ve 17 maddeleri ile 5684 sayılı yasa 30/17 maddesine göre hesap edilen 463,14.-TL nispi vekalet ücretinin başvurandan alınarak davalı sigortacıya verilmesine,

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30. maddesinin 12. Fıkrası uyarınca kararın Komisyon'ca taraflara bildiriminden itibaren on (10) gün içinde Komisyon nezdinde itiraz yolu açık olmak üzere oyçokluğuyla karar verilmiştir. **15.05.2018**

***

20.06.2018 tarih ve K-2018/37908 Sayılı Hakem Kararı (Yangın)

BAŞVURU KONUSU UYUŞMAZLIK VE YARGILAMA USULÜNE İLİŞKİN BİLGİLER,

1.1.Uyuşmazlık Konusu Olay ve Talep

Aleyhine başvuru yapılan Sigorta Şirketi tarafından düzenlenen tüm işyeri sigorta poliçesi ile sigortalanmış Başvurana ait işyerinde açık alanda bulunan araçların yanması nedeniyle 49.615,00 TL sının Sigorta Şirketinden tahsili talebidir.

1.2. Başvurunun Hakeme İntikaline ve İncelenmesine İlişkin Süreç

Tahkim Komisyonu tarafından gönderilen dosya teslim alınarak dosya içerisinde bulunan belgeler üzerinde yapılan incelemede belgelerin karar vermek için yeterli olduğu anlaşılmış ve dosya içeriğine göre aşağıdaki karar oluşturulmuştur.

2. TARAFLARIN ORTAYA KOYDUĞU MADDİ VE HUKUKİ İDDİALAR

2.1 Başvuru Sahibinin İddia, Delil ve Talepleri

Başvuru Sahibi Vekili dilekçesinde ;

xx Sigorta A.Ş. tarafından tanzim edilen xx numaralı tüm işyeri sigorta poliçesi vadesi içerisinde İşyerlerinde meydana gelen yangın hasarı ile ilgili Sigorta Şirketinin hasar tazminini ret etmiş olup, ret sebebini poliçenin 12. Sayfasında yazılı olan "Otopark Sorumluluk Özel Şartları (I) maddesinde yer alan "Yangın, Grev Lokavt kargaşalık ve Halk hareketleri, Terörizm, Hırsızlık ve Kötü niyetli, hareketlerden kaynaklanan zararlar hariçtir." hükmüne, daha sonrasında ise ret yazısı ile Otopark Sorumluluk Özel Şartları (L) maddesinde yazılı; "Yanlış, hatalı, kusurlu işçilik de dahil olmak üzere her tür mesleki sorumluluk, hata ve nisyandan kaynaklanabilecek zararlar ile üzerinde çalışılan mala verilecek her tür zarar teminat haricidir." hükmüne dayandırmakta olduğunu,

Oysa ki; Otopark Sorumluluk Özel Şartları (b) maddesi "teminat sadece sigortalının ve / veya elemanlarının vermiş olduğu zararlardaki hukuki sorumluluklar itibarıyla verilmiş olup, Otopark ve / veya garajlarda sigortalının personeline sağlam teslim edilmeye araçlara gelecek her tür zarar iş bu teminattan hariçtir." hükmünde de açıkça anlaşıldığı üzere otopark sorumluluk teminatı Otoparka emanet edilen araçların giriş - çıkış ve manevraları esnasında çarpma ve çarpılma sonucu meydana gelebilecek maddi zararları teminat altına aldığını,

Aynı zamanda Üçüncü Şahıslara Karşı Mali Mesuliyet Sigortası Genel Şartları Sigortanın Mevzuu ve Şümulü başlığı altında yer alan 2. Maddede açıkça belirtildiği üzere "Sigortalının bir hükmi şahıs (Tüzel Kişi) olması halinde sigorta, Sigortalıya ait organların mükellef buldukları vazifeleri ifa dolayısı ile Üçüncü Şahıslara iras edecekleri zarar ve ziyandan doğan mali mes'uliyete şamildir." hükmünden de anlaşıldığı üzere Sorumluluk Teminatı Sigortalı ve / veya Sigortalı Personelince verilecek zararlar da geçerli olduğu,

İtfaiye Raporunda ve Şirketin de ret yazısında belirttiği üzere Yangının Çıkış nedeni belli olmadığını, yangının gece geç saatlerde çıktığı, otoparkta sadece bekçi bulunduğu, Şirketin,

Hasarı Otopark Sorumluluk Özel Şartlarına dayandırarak ret edebilmesi için; "Rizikonun Teminat dışında kaldığı sigortacının kanıtlanması gerekir" hükmüne dayanarak, Yangının Otopark Personeli tarafından çıkartıldığını kanıtlanması gerektiği,

Sigorta Şirketi Aksini ispat edemediği hasarı ödemekle yükümlü olduğu,

Sigorta Şirketi Tarafından Tanzim edilen Poliçe Üçüncü Şahıs Sorumluluk veya Otopark Sorumluluk Sigortası Poliçesi olmadığı yine Poliçenin Ana Sayfasında yazılı olduğu üzere Açık alandaki araç sayısı 250 olarak Sigortalı Tarafından beyan edilmiş ve Şirket Tarafından kabul gördüğü,

Poliçenin 1. sayfasında yer alan Sigorta Konuları Başlığı altında açık alandaki araçlar (yangın) teminatı 1.500.000,00 TL bedel üzerinden prim ödenerek teminata alındığını,

Poliçenin 2. Sayfasında Özel Şartlar başlığı altında "iş bu Poliçede yazılı kıymetlerin yeni tüm işyeri Sigortası ile değerlendirildiği ve bu sigorta ile yangının teminat altına alındığı" açıkça yazmakta olup 49.615,00 TL sının Sigorta Şirketinden tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

2.2 Sigorta Kuruluşunun iddia, Delil ve Talepleri

Sigorta Şirketi Vekili Başvuruya karşı vermiş olduğu cevapta ;

Müvekkili şirket nezdinde xx sayılı "Yeni Tüm İşyeri Poliçesi" kapsamında sigortalı bulunan başvurana ("sigortalı") ait işyerinde 08/03/2016 tarihinde meydana gelen ve çıkış sebebi belli olmayan yangın neticesinde sigortalının uğradığı zarara ilişkin olarak talepte bulunulduğunu,

Başvuranın başvuru konusu zararın poliçede teminatı bulunan 3. Şahıs mali mesuliyet sigortası kapsamında karşılanması gerektiği yönündeki iddiasının hukuki dayanaktan yoksun bulunduğu,

Sigortalının beyanına dayanarak tanzim ettiği poliçede yazılı sigorta konusunu teşkil eden faaliyetler esnasında sigortalıya düşen hukuki sorumluluk, poliçe kapsamında 3. şahıslara Karşı Mali Mesuliyet Sigortası genel şartları ve poliçede yazılı özel şartlar dairesinde poliçe teminat limitlerine kadar temin edildiği,

Tacir sıfatına bulunan başvuran ile müvekkil şirket arasında tanzim edilen ve başvuran tarafça da kabul edilen özel hükümler kapsamında "Mesleki Sorumluluk sigortası kapsamında ödenecek hasarlar", 3. şahıslara Karşı Mali Mesuliyet Sigortası korumasına istisna kabul edilerek teminat dışı bırakıldığı,

Başvuran şirket, riziko adresinde gerçekleştirdiği faaliyet konusu kapsamında TBK m. 561 vd. maddelerinde düzenlenen saklama sözleşmesine (vedia akdi) taraf bulunduğu, bu sözleşme kanunda, saklayanın, saklatanın kendisine bıraktığı bir taşınır güvenli bir yerde koruma altına almayı üstlendiği bir sözleşme olarak tanımlandığı,

İlgili hükmün devamında; "Garaj, otopark ve benzeri yerleri işletenlerin sorumluluğu" başlıklı 579. madde yer aldığı, düzenleme kapsamında; Garaj, otopark ve benzeri yerleri

işletenlerin, kendilerine bırakılan veya çalışanlarınca kabul edilen hayvan, at arabası, bunlara ait koşum ve benzeri eşya ile motorlu taşıt ve eklentilerinin yok olmasından, zarara uğramasından veya çalınmasından sorumlu oldukları belirtildiği,

Somut olayda başvuran, kanun maddesinde belirtilen mesleki faaliyetinin yürütülmesi sırasında çıkan yangın sonucu, TBK ilgili maddeleri kapsamında arasında sözleşme ilişkisi bulunan 3. şahısların araçlarının zarara uğramasından dolayı mesleki anlamda sorumlu bulunduğu,

Yukarıda ayrıntılı şekilde belirtildiği üzere mesleki sorumluluk sigortası kapsamında ödenecek hasarlar, poliçede yer alan 3. Şahıslara Karşı Mali Mesuliyet sigortasına istisna teşkil etmekte olup teminat dışı kaldığı,

Poliçede yer alan Otopark Sorumluluk Özel Şartları başlığı altında; “ı) yangın, grev lokavt kargaşalık, ve halk hareketleri, terörizm, Hırsızlık ve kötü niyetli hareketlerden kaynaklanan zararlar hariçtir.” düzenlemesine yer verilmekle yangın sonucu ortaya çıkan zararlar ilgili teminat kapsamının dışında kabul edilmiş olduğunu, bu nedenle Başvurunun reddine karar verilmesi talep edilmiştir.

3.UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlığın çözümü için 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Karayolları Trafik Yönetmeliği, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Poliçesi Genel Şartları hükümleri dikkate alınmıştır.

4.DEĞERLENDİRME VE GEREKÇELİ KARAR

Xx Sigorta A.Ş. düzenlemiş bulunduğu Yeni Tüm İşyeri Sigorta Poliçesi adı altındaki sigorta poliçesi ile Başvuranın xx adresinde bulunan otopark (garaj – açık) sigortalamıştır.

Sigorta poliçesinde açık alandaki araçlar için yangın riskine karşı 1.500,000,00 TL lık teminat verilmiştir.

10.11.2017 günü saat 04,32 de bu işyerinde yangın çıkmış ve açık alanda bulunan bazı araçlarda yanmak suretiyle hasarlanmışlardır.

Dosya içinde bir örneği bulunan Gelir İdaresi Başkanlığına ait vergi levhasına göre Başvuran Otopark ve garaj işletmeciliği işi ile iştigal etmektedir.

Meydana gelen yangından sonra zarar gören araçlar üzerinde görevlendirmiş olduğu sigorta eksperleri ile tespitler yapan Xx Sigorta A.Ş. ne ekspertiz raporu veren eksper bu iş yerinin yediemin otoparkı olduğu, bu nedenle de otoparkta bulduklarını belirtmiştir.

Yine dosya içinde örneği olan “ araç trafikten men tutanağı “na göre de Başvuru konusu yangında hasarlanmış olan araçların çeşitli nedenlerle trafikten men edilerek otoparka getirilmiş ve yediemin olarakta Başvurana teslim edilmiştir.

Buna göre de yangında hasarlanmış olan araçlardan dolayı Xx Sigorta A.Ş. açık alandaki araçların zararından sorumlu bulunmaktadır.

Ancak araçların işleteni olmayıp sadece muhafaza etmekle yükümlüdür.

Başvuranın Xx Sigorta A.Ş. nden bu araçların bedelini talep edebilmesi için bu zararı karşılamış olması gerekmektedir.

Heyetimizce alınan ara kararı ile Xx Sigorta A.Ş. tarafından “Yeni Tüm İşyeri Poliçesi” adı altındaki poliçe ile sigortalanmış bulunan başvurana ait işyerinde 10/11/2017 tarihinde meydana gelen yangın neticesinde bu iş yerinde bulunan ve yanarak hasar görmüş olan 3 şahıslara ait araçların bedelinin Başvuran tarafından araç işletenlerine ödenmiş olduğuna dair ;

ticari defter kayıt suretlerini sunulması için 7 günlük kesin süre verilmesine karar verilmiş ise de Başvuran Vekili 25.04.2018 tarihli dilekçesi ile yangın poliçesi ile poliçede yazılı kıymetlerin teminat altında bulunduğu, 3. Şahısların herhangi bir müracaatlarının olmadığı, müvekkilinin yeddiemin ücretlerini alamadığı içinde zarara uğradığını, ticari defterlere bu güne kadar yangın dolayısıyla işlenmiş zarar dışında ödeme ile ilgili herhangi bir kayıt olmadığı için ticari defterleri sunmadıklarını bildirmiştir.

5. KARAR

1 - Başvurunun REDDİNE ,

2 - Başvuru sahibi tarafından ödenen başvuru ücretinin üzerinde bırakılmasına,

3 – Sigorta Şirketi vekille temsil edildiğinden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre 1.162,00 TL avukatlık ücretinin Başvuru Sahibi Xx’ inden tahsili ile Xx Sigorta A.Ş. ne ödenmesine,

5684 sayılı Kanununun 30/12. maddesi hükmü gereği, kararın taraflara bildirim tarihinden itibaren 10 gün içinde Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde itiraz yolu açık olmak üzere oybirliği ile karar verildi. 20.06.2018

***

IV. SİGORTA POLİÇELERİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLAR İLE İLGİLİ VERİLEN İTİRAZ KARARLARI

13.04.2018 tarih ve K-2018/İHK-2548 Sayılı İtiraz Kararı (Hırsızlık)

1. BAŞVURUYA KONU UYUŞMAZLIK VE İTİRAZ HAKEM HEYETİNE İNTİKALİ

1.1. Uyuşmazlık Konusu Olay

Karara bağlanmak üzere heyetimize tevdi edilmiş bulunan itiraza ilişkin uyuşmazlığın konusu, başvuran XX ünvanlı işyerinde meydana geldiği beyan ve iddia edilen hırsızlık zararının XX Yangın Ticari Maksimum Paket Sigorta Poliçesi kapsamında; hırsızlık teminatı doğrultusunda tazmin edilmemesi nedeniyle 86.898 TL'nin davalı sigorta şirketi tarafından ödenmesine ilişkin talebinin hakem heyeti tarafından reddi yönündeki 17.01.2018 tarih, K-2017/65364 sayılı karara karşı başvuran vekili tarafından yapılan itirazın incelenmesinden ibarettir.

1.2. Dosyanın İtiraz Hakem Heyetine İntikal Etme Süreci

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ve 18.10.2013 tarihinde yürürlüğe giren Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 16/A maddesi uyarınca Hakem Kararına karşı Komisyona yapılan itiraz başvurusu itiraz yetkilisi Nuray DUYGULU tarafından incelenmiş olup; itiraz yetkilisi tarafından itiraz başvurusunun yasal süresi içinde ve usulüne uygun olduğu tespit edilmiş olduğu anlaşılmakla, itiraza konu dosya 5684 sayılı Kanununun 30.maddesinin 12.fikrası gereğince esastan incelenmek ve karara bağlanmak üzere 10/03/2018 tarihinde İtiraz Hakem Heyetimize intikal ettirilmiştir.

2. SİGORTA HAKEM HEYETİNCE VERİLEN HÜKÜM

Sigorta Hakem Heyetince 17.01.2018 tarihinde “*Başvurunun Reddine*” karar verilmiştir.

3. TARAFIN/TARAFLARIN İTİRAZ GEREKÇELERİ VE TALEPLERİ

İtiraz eden başvuran vekili özetle, Genel Şartlarda seçenekli olarak koruma tedbirlerinin alınabileceğinin öngörüldüğü, hepsinin aynı anda bulunmasının gerekmediği; davalı sigorta şirketinin müvekkilini alınması gereken önlemler konusunda bilgilendirmediği ve müvekkilinin ihmali varsa tazminat miktarına veya rizikonun gerçekleşmesine etki edebilecek nitelikte bulunduğu kanaatine varılacak olursa ihmalin derecesine göre tazminattan indirim yapılabileceğini iler sürerek itirazlarının kabulü ile kararın kaldırılmasını talep etmiştir.

4. UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlığın çözümünde 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu genel hükümleri, Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu Yönetmeliği, Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik,

Trafik Sigortası Genel Şartları, Sigorta Poliçesi Özel hükümleri ile Yargıtay kararları dikkate alınmıştır.

5. DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR

5.1.Değerlendirme

Başvuran, "Poliçe kapsamı ticari işyerinde hırsızlık olmuştur. Uzun yıllardır standart poliçelerle hırsızlık sigortası yapılmaktadır. Son poliçenin teklifi aşamasında acentemiz XX Sigorta işyeri ile ilgili yazılı sorular iletilmiş ve cevaplanmıştır. Ne geçmişteki poliçede ne de son soru ve cevapta hırsızlık önlemleri diye bir konu olmamıştır. Poliçenin ikinci sayfası genel şartlar klozu altında işyerinde kamera ve alarm olduğu yazmaktadır. Bu özel durum bugüne kadar hiçbir poliçemizde karşılaşmadığımız bir durumdur. Poliçe bedeli de aynıdır. Bu nedenle XX Sigorta Şirketi ödeme yapmayı reddetmektedir. 86.898-TL ödeme yapılması" talebinde bulunmuştur.

XX Sigorta A.Ş vekili " Hasar dosyasının açılmasını takiben görevlendirilen eksper XX tarafından yapılan inceleme neticesinde, başvuru sahibine ait işyerinde meydana gelen hasarın, poliçe özel şartları uyarınca teminat kapsamı dışında kaldığı anlaşılmış olduğundan sigortalının hasar talebi karşılanamamıştır.

Başvuruya konu hırsızlık hadisesi, sigortalı işyerindeki 3 no'lu binanın demir doğrama giriş kapı kilidinin ve 4 no'lu binanın demir doğrama giriş kapısı üzerindeki asma kilidin sert bir cisim vasıtası ile zorlanarak kırılması sureti ile işyeri içerisine girilerek gerçekleştirilmiştir. Müvekkil şirket tarafından hasar ekspertizi için görevlendirilen eksper XX tarafından yapılan ekspertiz neticesi, riziko mahallinde, poliçede yazılı olan güvenlik önlemlerinden hiçbirinin alınmamış olduğu tespit edilmiştir.

İşbu tespit doğrultusunda uyumsuzluk konusu poliçe değerlendirildiğinde meydana gelen zararın poliçe teminat kapsamı dışında olduğu anlaşılmıştır. Zira poliçe üzerinde yer alan "Hırsızlık Güvenlik Notu"nda" Hırsızlık teminatının geçerli olabilmesi zemin ve/veya giriş katında bulunan risklerde asgari olarak aşağıdaki önlemlerin alınması gerekmektedir:

Riziko adresinin faal olmadığı zamanlarda işyeri kapısının kilitli olması zorunludur. Buna ilaveten, kepenk veya demir parmaklıklarla kapatılmış olması veya çalışır durumda bir alarm sisteminin bulunması veya darbelere dayanıklı cam bulunması şarttır. Darbelere dayanıklı camın tam temperli, laminasyonlu asgari 6+6 mm (toplam 12 mm) kalınlığında olması gerekmektedir.

Han, Pasaj, Çarşı, Alışveriş Merkezlerinde bulunan risklerde ise; mesai saatleri dışında ana kapıların kapalı olması ve bu merkezlerin güvenlik birimi tarafından mesai saatleri dışında sürekli korunuyor olması şartı aranacaktır. Söz konusu işyerinin kapısının kilitli olması dışında kepenk, demir parmaklık ve alarm şartı aranmayacaktır.

Yukarıda yazılı önlemlerle eğer belirtilmişse poliçede yazılı diğer güvenlik önlemlerinden herhangi birinin bulunmaması halinde, sigortacının oluşabilecek zararlardan dolayı sorumluluğu bulunmayacaktır." notu bulunmaktadır.

Poliçenin 2. Sayfasında da diğer önlemler, Hırsızlık Önlemleri adı altında tek tek sayılmıştır. Buna göre diğer güvenlik önlemler: alarm (harekete duy.ve ihbar özellikli), kamera sistemleri olarak belirtilmiştir. Bu önlemlerden birinin olmaması halinde, meydana gelen hasardan sigortacının sorumlu olmayacağı açıkça belirtilmiştir.

Sigortacının sorumluluğunun belirlenmesinde poliçede yer alan özel şartların göz önünde bulundurulması gerektiği Yargıtay içtihatları ile de sabit olup, müvekkil sigorta şirketinin hasar değerlendirmesinde bir yanlışlık bulunmamaktadır. Nitekim; Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 4.3.2004 tarih, E. 2003/7916, K. 2004/2098 sayılı kararında, "poliçedeki teminatların ev eşyası için verildiği ve meydana gelen hasarın poliçe ile teminat altına alınan yıldırım rizikosu nedeniyle oluştuğu kabul edilerek, hasar bedeli hesaplanmışsa da, poliçede yazılı % 5 oranındaki tenzili muafiyet uygulanmamıştır.

Davalı şirketin sigorta poliçesinden doğan sorumluluğu belirlenirken poliçede yazılı bu özel şartın göz önüne alınmaması bozmayı gerekmiştir." Yine Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 2.2.2012 tarih, E. 2010/1802,K. 012/1208 sayılı kararında, "Taraflar arasında akdedilen sigorta poliçesi incelendiğinde hırsızlık rizikosuna karşı verilen sigorta teminatının geçerliliği bazı özel koşullara bağlanmış olup, poliçeye konulan bu özel koşullar yasa ve genel şartların emredici hükümlerine aykırı olmamak şartıyla geçerli bulunup, tarafları bağlayıcı niteliktedir." denilmek suretiyle yukarıdaki savunmalarımızı destekler şekilde hüküm kurulmuş olduğu görülmektedir.

Tüm bu tespitler ışığında, sigortalı işyerinde poliçe özel şartlarında belirlenen harekete duyarlı ve ihbar özellikli alarm sistemi, kamera, gece bekçisi, kepenk,6+6 lamine cam bulunmadığı (mevcut camların yalnızca aydınlatma amaçlı olduğu) şeklindeki önlemlerinin alınmadığı sabit olup, başvuru sahibinin sigorta sözleşmesi özel şartları uyarınca teminat kapsamında olmayan hadiseye ilişkin haksız ve mesnetsiz tazminat talebinin reddi gerekmektedir.

Başvuru dilekçesinde, hırsızlık önlemlerine ilişkin hiç soru sorulmadığı, bu konunun gündeme gelmediği belirtilmekte ise de, poliçe düzenlendikten sonra sigortalıya teslim edilmiştir.

TTK'nın Aydınlatma Yükümlülüğü başlıklı 1423. maddesinin 2.. fıkrası "aydınlatma açıklamasının verilmemesi halinde , sigorta ettiren sözleşmenin yapılmasına on dört gün içinde itiraz etmemişse, sözleşme poliçede yazılı şartlarla yapılmış olur.." şeklindedir.

Sigorta ettiren başvuru sahibinin, yasada öngörülen süre içinde poliçe içeriğine herhangi bir itirazı bulunmadığından, bilgilendirme formu bulunmasa dahi, sigortalının poliçede yazılı olan özel şartlardan haberdar olduğu ve muvafakatinin bulunduğu açıkça ortadadır. Sigortalının poliçesini aldıktan sonra imzaladığı sözleşmeyi okumamış olmasının sonuçlarını müvekkil şirkete yüklemeye çalışması dürüstlük kuralına ve

hakkaniyete aykırı bir durum oluşturmaktadır. Bu sebeple sigortalının poliçe kapsamı hakkında bilgilendirilmediği yönündeki iddialarının da bir geçerliliği bulunmamaktadır.

Talep Edilen Tazminat Miktarına İlişkin Olarak: Meydana gelen hasarın poliçe teminat kapsamı dışında olduğu yönündeki tüm itirazlarımız saklı kalmak kaydı ile, talep edilen tazminat miktarına da itiraz ettiğimizi beyan ederiz. Şöyle ki; başvuru sahibi tarafından meydana gelen zararın 86.898,00TL olduğu belirtilerek, bu bedelin tahsili talep edilmiştir. Dilekçemiz ekinde sunulan eksper raporunda da görüleceği üzere, sigortalının talep ettiği ancak karakol ifade tutanaklarında yer almayan bazı demirbaşlar tazminat hesabına dahil edilmemiş, ayrıca demirbaşlarda amortisman indirimi yapılmıştır.

Netice olarak tazminat miktarı 53.186,00 TL olarak tespit edilmiştir. Bu sebeple fazlaya ilişkin taleplerin de reddine karar verilmesini talep etmekteyiz.

Yukarıda arz ve izah edilen nedenlerle; başvuru sahibinin talebinin, poliçe özel şartları gereğince teminat kapsamı dışında olması sebebi ile reddine, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin başvuran üzerinde bırakılmasına karar verilmesini" savunmuştur.

Sigorta Hakem Heyeti tarafından, “Başvurunun Reddine” hükmedilmiştir.

Başvuran vekili tarafından, yukarıda yazılı gerekçelerle hakem heyeti kararına itiraz edilmiştir.

Taraflar arasındaki uyuşmazlığın, 2017 Haziran ayında başvuranın işyerinde gerçekleşen ticari işyeri hırsızlığı hadisesinden dolayı davalı sigorta şirketinden talep edilen 86.898 TL tazminattan kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Başvuranın taraflar arasında düzenlenen yükümlülüklerle uyduğu ve davalı sigorta şirketinin poliçede yer alan sözleşme hükümleri hakkında yeterince kendini aydınlatmadığı yönündeki itirazları ile ilgili olarak, her iki tarafın hak ve borçları kapsamında değerlendirme yapmak gerekmektedir. Uyuşmazlığa neden olay, “XX Polis Merkezi'nce tanzim olunan Hırsızlık Olayı Müracaat Ve Görgü Tespit Tutanağı ” anlaşıldığı üzere başvuru sahibine ait işyerinde işletme giriş kapısı asma kilidinin kırılması suretiyle gerçekleştirilmiştir. Taraflar arasındaki düzenlenen sigorta poliçesi hükümlerine bakıldığında “poliçede belirlenen sigortalı yerde hırsızlık veya hırsızlığa teşebbüsün;

a) kırma, delme, yıkma, devirme ve zorlamayla girilerek,
b) araç, gereç veya bedeni çeviklik sayesinde tırmanma veya aşma suretiyle girilerek,
c) Kaybolan, çalınan veya haksız yere elde edilen asıl anahtarlar veya anahtar uydurarak veya başka aletler veya şifre yardımıyla kilit açma suretiyle girilerek,
d) Sigortalı yerlere gizlice girip saklanarak veya kapanarak,
e) Öldürme, yaralama, zor ve şiddet kullanma veya tehditle, yapılması halinde sigortalı kıymetlerde doğrudan meydana gelen maddi kayıp ve zararlar” teminat altına alınmıştır. Aşırma ve kaybolmaların teminat kapsamı dışında olduğu belirtilerek, Hırsızlık Sigortası

Genel Şartları “A.4. Ek Sözleşme ile Teminat Kapsamına Dahil Edilebilecek Haller” başlığının 4.6 maddesi kapsamında “Kıyafet değiştirerek veya salahi yetli olmaksızın sıfat takınarak yapılan hırsızlıklar” teminat kapsamına dahil edilmiştir.

Olayın meydana gelişi açısından hırsızlığın işletme kapısının asma kilidinin kırılması sonucunda oluştuğu düşünüldüğünde bu hırsızlık eyleminin sigorta poliçesinin sağladığı sigorta himayesi kapsamında olduğu düşünülebilir. Ancak taraflar arasında düzenlenen Yangın Ticari Maksimum Paket Sigorta Poliçesi’nde yer alan “Hırsızlık Güvenlik Notu” Hırsızlık teminatı için “*zemin ve/veya giriş katında bulunan risklerde asgari olarak aşağıdaki önlemlerin alınması gerekmektedir: Riziko adresinin faal olmadığı zamanlarda işyeri kapısının kilitli olması zorunludur. Buna ilaveten, kepenk veya demir, parmaklıkla da kapatılmış olması veya çalışır durumda bir alarm sisteminin bulunması veya darbelere dayanıklı cam bulunması şarttır. Darbelere dayanıklı camın tam temperli, laminasyonlu asgari 6+6 mm (toplam 12 mm) kalınlığında olması gerekmektedir. Han, Pasaj, Çarşı, Alışveriş Merkezlerinde bulunan risklerde ise; mesai saatleri dışında ana kapısının kapalı olması ve bu merkezlerin güvenlik birimi tarafından mesai saatleri dışında sürekli korunuyor olması şartı aranacaktır, söz konusu işyerinin kapısının kilitli olması dışında kepenk, demir parmaklık ve alarm şartı aranmayacaktır. Yukarıda yazılı önlemlerle eğer belirtilmişse poliçede yazılı diğer güvenlik önlemlerinden herhangi bilinin bulunmaması halinde, sigortacının oluşabileceği zararlardan dolayı sorumluluğu bulunmayacaktır.*” hükümleri öngörmüştür. Öngörülen bu hükümler neticesinde maddede yer alan koruma önlemleri alınmadığı takdirde sigortacının sorumluluğunun olmayacağı belirtilmiştir. Dosyaya sunulan bilgi ve belgeler ışığında başvuran sigorta ettirenin/sigortalının işyerinde belirtilen koruma önlemlerini aldığına dair herhangi bir belge sunulmamıştır.

Başvuranın poliçedeki hükümler hakkında davalı sigorta şirketi tarafından yeterince bilgilendirmediği yönündeki iddialarla ilgili olarak, 6102 sayılı TTK hükümlerine göre, sigorta sözleşmesi hiçbir şekle tabi tutulmamıştır. Sigorta ilişkisinin doğması için sigortacı ile sigorta ettirenin sözleşmenin zorunlu unsurları üzerinde yazılı veya sözlü olarak anlaşmaları yeterlidir. Bütün sözleşmeler gibi sigorta sözleşmeleri de iki tarafın karşılıklı ve birbirine uygun irade beyanlarıyla oluşur. Sigorta poliçesi taraflar arasında bir sigorta sözleşmesinin bulunduğu ispata yarar. Poliçenin bulunmadığı hallerde ise 6100 sayılı HMK'nın 200.maddesi hükmüne göre ticari defterler tarafların beyanları vs. gibi delillerden yararlanılarak sözleşmenin varlığı ispat edilebilir.

6102 sayılı TTK'nun 1423.maddesinde "sigortacı ile acentesinin, sigorta sözleşmesinin kurulmasından önce gerekli inceleme süresi de tanınmak şartıyla kurulacak sigorta sözleşmesine ilişkin tüm bilgileri, sigortalının haklarını, sigortalının özel olarak dikkat etmesi gereken hükümleri, gelişmelere bağlı bildirim yükümlülüklerini sigorta ettirene yazılı olarak bildireceği düzenlenmiştir.

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 11/3.maddesinde "sigorta şirketleri ve sigorta acenteleri tarafından gerek sözleşmenin kurulması, gerekse sözleşmenin devamı sırasında sigorta ettiren, lehtar ve sigortalıya yapılacak bilgilendirmeye ilişkin hususların

yönetmelikte düzenleneceği" öngörülmüş, anılan Yasa hükmüne dayanılarak Hazine müsteşarlığınca çıkarılan ve 28.10.2007 günlü Resmi Gazetede yayınlanan Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmeliğin 5.maddesinde "sigortacının bilgilendirme yükümlüğünün sigortacı tarafından sigorta ettirene ve sigorta sözleşmesine, taraf olmak isteyen kişilere karşı sözlü ve yazılı şekilde yerine getirileceği, bilgilendirmenin yazılı yapılmasının esas olduğu, sigortacının asgari bilgilendirmenin yapıldığını ispatla yükümlü bulunduğu, bilgilendirme yükümlülüğünün sigorta sözleşmesinin kurulmasından önce başlayacağı ve sözleşmenin geçerli olduğu süre içinde de devam edeceği, sigortacının dürüstlük ilkeleri çerçevesinde davranmak, sigorta ettireni yanıltıcı her türlü hal ve davranıştan kaçınmak sorunda bulunduğu" belirtilmiştir.

Sigortacının aydınlatma yükümlülüğünü düzenleyen yasal mevzuat amaç olarak birbirine paralel olmakla birlikte uygulanacak hükümler kapsamında birbirinden farklılık arz etmektedir. Şöyle ki TTK m. 1423 göre poliçedeki şartlara sözleşme yapıldıktan sonra 14 gün içerisinde itiraz edilmemiş ise sözleşme poliçedeki hükümler çerçevesinde kurulmuş olacaktır. Başka bir deyişle 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1423. maddesinde sigortacının aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmediği takdirde sigorta ettirene sigorta sözleşmesi yapılmasından itibaren 14 gün içinde itiraz edebileceği öngörülmüştür. Bu süre içerisinde itiraz edilmemiş ise sözleşme poliçede yazılı şartlarla yapılmış olur.

Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmeliğin 7.maddesinde sigortacının aydınlatma yükümlülüğünü gereği gibi yerine getirmediği takdirde uygulanacak yaptırım konusunda TTK'dan farklı bir durum öngörmüştür. İlgili maddede "Sigorta sözleşmesinin müzakeresi, kurulması ve devamı sırasında, bilgilendirme yükümlülüğü gereği gibi yerine getirilmemiş veya sigortacı hakkında yanıltıcı bilgi verilmiş ya da bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde düzenlenen Bilgilendirme Formu gereği gibi teslim edilmemiş yahut Bilgilendirme Formunda yer alan bilgiler gerçeğe aykırı şekilde düzenlenmiş ve bu hâllerden herhangi biri sigorta ettirenin kararına etkili olmuş ise, **sigorta ettiren sigorta sözleşmesini feshedebileceği gibi, varsa uğradığı zararın tazminini de talep edebilir.**" denilmektedir.

Her iki yasal düzenleme göz önüne alındığında normlar hiyerarşisinde kanunlar daha üstün olduğundan Türk Ticaret Kanunu md. 1423 hükmü uygulama alanı bulacaktır. Nitekim birçok Yargıtay kararında yeni Türk Ticaret Kanunu yürürlüğe girmesinden sonra bu yönde kararlar vermiştir: "6102 Sayılı TTK'nın [1423/1](#). maddesinde " *Yukarıda da ifade olunduğu üzere mahkeme, davalı sigortacının aydınlatma yükümlülüğüne aykırı davrandığı gerekçesiyle davacının davalıdan poliçe kapsamında hasar talebinde bulunabileceğine hükmetmiştir. Bu durumda, davalı sigortacının aydınlatma yükümlülüğünün kapsamı, bu yükümlülüğe uyulmamasının sonuçları hakkında hangi kanun hükümlerinin uygulanacağı önem kazanmaktadır. Uyuşmazlık konusu hasarın doğum ve dava tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan 6102 Sayılı TTK'nın [1423/1-2](#) maddelerine göre aydınlatma yükümlülüğünün hüküm ve sonuçlarının değerlendirilmesi gerekmektedir. 6102 Sayılı TTK'nın [1423/2](#) maddesinde, aydınlatma açıklamasının yapılmaması halinde, sigortalının 14 gün içinde*

poliçeye itiraz etmesi gerektiği, anılan sürede itiraz edilmemesi halinde poliçenin yazılı şartlarla geçerli olacağına benimsendiği; yukarıda ifade olunan nedenlerle, davaya konu hasarın taraflar arasındaki kasko poliçesi ile verilen ek teminatın kapsamına girecek şekilde gerçekleşmediği; davacının anahtar kullanılarak araç çalınması klotunun kapsam ve şartlarına poliçe tanziminden sonraki 14 gün içinde itiraz ettiğine dair iddia ve delil de getirmedeği gözetildiğinde, davacının hasar talebinin reddi gerekirken; yazılı olduğu biçimde davacı lehine tazminata hükmolunması doğru görülmemiştir. Dosyaya bu süre içerisinde itiraz edildiğine dair herhangi bir belge bulunamamıştır.” (17. Hukuk Dairesi E. 2015/10782 K. 2016/1632 T. 15.2.2016)

“Mahkemece hükme esas alınan bilirkişi raporunda belirtildiği üzere, ... şirketinin bir tazmin sorumluluğunun olmadığı, ancak ... şirketince gönderilen bilgilendirme formunda davacının imzasının bulunmadığı anlaşılmış olup, 28/10/2007 tarihli 26684 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ... Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmeliğin 7. Maddesinin ihlali durumunun takdir ve değerlendirilmesinin mahkemeye ait olduğu ve her ne kadar davalı ... şirketinin oluşan zarar dolayısı ile tazmin yükümlülüğü bulunmuyor ise de davalı ... şirketinin ... sözleşmesinin düzenlenmesi vd. sırasında davacıya bilgilendirme formu imzalatmayarak "... Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik" gereğince bilgilendirme yükümlülüğünü ihlal ettiği, gerekçesi ile davacının zararının tahsiline karar verilmiştir. Mahkemece dosya arasında bulunan maddi ve hukuksal olgulara göre mahkemece varılan sonuçta doğru değildir. 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun [1423.](#) maddesi “sigortacı, ... sözleşmesine dair tüm bilgileri, sigortalının haklarını, sigortalının özel olarak dikkat etmesi gereken hükümleri, gelişmelere bağlı bildirim yükümlülüklerinden oluşan aydınlatma yükümlülüğünü sigortalıya karşı yerine getirmese dahi sigortalı, sözleşmenin yapılmasına 14 gün içinde itiraz etmemiş ise sözleşme poliçede yazılı şartlar ve poliçenin ayrılmaz bir parçası olan genel şartlar kapsamında yapılmış olur.” hükmünü öngörmektedir. Somut olayda davacı sigortalı ile davalı ... şirketi arasında 25.08.2012-2013 tarihlerini kapsayacak şekilde 6102 Sayılı TTK. yürürlüğe girdiği tarihten sonra düzenlenmiştir. 14 günlük süre içinde itiraz edilmediği anlaşılmalı poliçe ve eki olan genel şartların aynen geçerli olduğu kabul edilerek, davanın reddine karar verilmesi gerekirken kabulü doğru olmamış, bozmayı gerektirmiştir.” (Yargıtay 17. Hukuk Dairesi E. 2016/16351 K. 2017/8265 T. 27.9.2017)

Yukarıdaki ilgili kararlar göz önüne alındığında Türk Ticaret Kanununda yer alan hüküm doğrudan uygulanması söz konusudur. Başka bir deyişle, sigorta sözleşmesinin yapılmasından 14 gün içerisinde itiraz edilmemesi halinde poliçede yer alan şartlar geçerli olacaktır. Poliçedeki şartlar uyarınca uyuşmazlığa konu olan güvenlik önlemlerinin alınmaması gerçekleşen rizikonun sigorta teminatının dışında kalması sonucunu doğuracaktır. Bu açıdan değerlendirildiğinde başvuranın itirazlarının yerinde olmadığı kanaatine varılmıştır.

Gerçekleşen olayın sigorta teminatının dışında kaldığından dolayı bilirkişinin yapmış olduğu hesaplama yöntemi hakkında inceleme yapmaya gerek görülmemiştir.

5.2.Gerekçeli Karar

Yukarıda yapılan tespit ve değerlendirmeler çerçevesinde, açıklanan gerekçelerle, Uyuşmazlık Hakem Heyeti kararının dosya içerisindeki bilgi ve belgeler kapsamında usul ve kanuna uygun, delillerin değerlendirilmesinde bir isabetsizlik görülmemesine göre itiraz başvurusunda bulunan başvuran vekilinin itirazlarının reddi gerekmiştir.

6. SONUÇ

1. Başvuran vekilinin Sigorta Tahkim Komisyonu Uyuşmazlık Hakem Heyetinin 13.02.2017 tarih, K-2017/65364 sayılı kararına karşı yapmış olduğu itirazın REDDİNE, itiraza konu kararın aynen İNFAZINA,

2. İtiraz başvuru ücreti 639,27 TL'nin itiraz eden başvuran üzerinde bırakılmasına,

3. Usulî işlemlerin tamamlanması için dosyanın Sigorta Tahkim Komisyonu'na TEVDİİNE,

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30/12. maddesi gereğince kanun yolu açık olmak üzere oybirliği ile karar verildi. 03.04.2018

***

27.06.2018 tarih ve K-2018/İHK-4887 Sayılı İtiraz Kararı (Trafik)

1. BAŞVURUYA KONU UYUŞMAZLIK VE İTİRAZ HAKEM HEYETİNE İNTİKALİ

1.1.Uyuşmazlık Konusu Olay:

İtiraz Hakem Heyetimize tevdi edilmiş bulunan uyuşmazlığın konusu; Başvuru konusu; XX SİGORTA A.Ş. nezdinde tanzim edilen XX poliçe numaralı Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Mesuliyet Sigortası kapsamında sigorta konusu XX plakalı aracın 12/05/2015 tarihinde karıştığı tek taraflı trafik kazası sonucunda, XX'ın yaralanarak malul kalması sebebiyle, XX SİGORTA A.Ş. tarafından ödenmediği iddia edilen daha sonra artırılmak üzere talep edilen 5.150,00 TL tazminat talebidir.

1.2. Dosyanın İtiraz Hakem Heyetine İntikal Etme Süreci:

Dosya aslı, Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından Koordinatör Hakem Dr. XX'a 21.05.2018 günü teslim edilmiş; elektronik ortamda da Heyet üyelerine iletilmiştir.

Dosya içeriği üzerinde yapılan tetkik sonucunda, uyuşmazlığın mahiyeti ve dosya mevcudu itibarıyla duruşma yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılarak uyuşmazlığın trafik sigorta poliçesinden kaynaklanan tazmin talebine ilişkin olduğu anlaşılınca konu uyuşmazlığın hukuki değerlendirme yoluyla karara bağlanması öngörülmüştür.

2. SİGORTA HAKEMİ VE HAKEM HEYETİNCE VERİLEN HÜKÜM

Başvuru sahibi vekili tarafından Sigorta Tahkim Komisyonuna yapılan başvuru Sayın XX Hakem 26.03.2018 tarih, 2017/E.65378, 2018/ K 19373 sayılı karar gerekçesinde aynen;

1. *Dosya kapsamı dikkate alınarak yukarıda yapılan değerlendirmeler ve açıklanan gerekçelerle;*

2. *Başvurunun kabulü ile 5150 TL tazminatın 10.10.2017 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalı sigorta şirketinden alınarak davacıya ödenmesine,*

3. *Davacı tarafından yapılan 250 TL başvuru masrafı 4.60 .-TL vekalet harcı 330 TL bilirkişi ücreti ve toplam 584,60.- TL masrafın Sigorta Şirketinden tahsil edilerek davacıya ödenmesine,*

4. *Başvuran vekil ile temsil edildiğinden 2180 .-TL vekalet ücretinin sigorta şirketinden alınarak başvurana ödenmesine,*

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30/12. Maddesi gereğince kararın tebliğinden itibaren 10 gün içinde Tahkim Komisyonu nezdinde itiraz yolu açık olmak üzere karar verildi” şeklinde hüküm kurulmuştur.

2. TARAFLARIN İTİRAZ VE GEREKÇELERİ, TALEPLERİ

2.1. Başvuru Sahibi /Davacının itiraz dilekçesinde özetle ; “Bilirkişi raporunun kendilerine tebliğ edilmediği, bilirkişi raporunun tebliğ edilmemesi nedeniyle ıslah hakkını kullanamadıkları, Hakem tarafından bu konu email cevabı gönderildiği, bu cevapta "Mail atmışım raporu ancak gidenlerde kalmış, bu durumda ek karar verebiliriz fakat miktar olarak Heyet e geçmesi gerekiyor ve e imzalı olarak da imza la yamıyoruz ek karar da sistem

kapalı kararlı olduğu için, Tahkim komisyonuna ilettim gelecek cevaba göre sizi bilgilendireceğim, Komisyondan İtiraz ile sorunun çözümü belirtildi tarafıma süreyi kaçırmadan itiraza gitmeniz gerekiyor. “ şeklinde beyanda bulunulduğu, kararını BOZULMASINI, yargılama gideri ve vekalet ücretinin davalı tarafa yükletilmesini saygıyla talep ederiz” talep etmiştir.

2.3.Sigorta Kuruluşu/ Davalı Vekili itiraz dilekçesine karşı cevap dilekçesi sunmadığı görülmüştür.

3.UYUŞMAZLIGA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlığın çözümünde 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu, Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik, Yargıtay içtihatları, Genel Şartlar ve Sigorta Poliçesi hükümleri dikkate alınmıştır.

4.DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR

4.1. Değerlendirme

İhtilafın esası, 173608015 poliçe numaralı Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Mesuliyet Sigortası kapsamında sigorta konusu XX plakalı aracın 12/05/2015 tarihinde karıştığı tek taraflı trafik kazası sonucunda, XX'ın yaralanarak malul kalması sebebiyle maluliyet tazminatına ilişkin olduğu, XX plakalı araç sürücüsü yaralanmalı tek taraflı trafik kazası tespit tutanağına göre asli ve tam kusurlu olduğu, XX Üniversitesi XX Tıp Fakültesi Hastanesi Başhekimliğinden alınan engelli sağlık kurulu Raporu'nda başvuru sahibi XX'in uğradığı maluliyet oranının %9,3 ve sürekli olduğu, Hakem incelemesi sırasında dosyanın aktüer bilirkişine gönderildiği, 13.2.2018 tarihli bilirkişi raporunun Hakem tarafından yapılan teknik bilgisayar hatası nedeniyle tebliğ edildiği zannedildiği ancak fiilen tebliğ edilemediği, talep ile bağlı kalmarak bilirkişi raporu doğrultusunda açılan kısmi dava miktarında başvuru sahibinin talebinin kabulüne karar verildiği, Başvuru Sahibi'nin bilirkişi raporunun tebliğ edilmediği, ıslah hakkının kullanılmadığı yönlerinden Hakem kararına itiraz ettiği anlaşılmaktadır.

İtiraz Hakem Heyetimiz'ce Başvuru Sahibi'nin itirazı doğrultusunda dosya incelenmiş ve dosya içerisinde Hakem ile yapılan yazışmalar değerlendirilerek, 13.2.2018 tarihli bilirkişi raporunun Hakem'inn teknik bilgisayar hatası nedeniyle tebliğ edilemediği ve bu nedenle başvuru sahibinin ıslah hakkını kullanamadığı anlaşıl原因 olarak, başvuru sahibinin itirazının kabulü ile 13.2.2018 tarihli bilirkişi raporunun taraflara tebliğine karar verilmiştir. Başvuru sahibi, bilirkişi raporu doğrultusunda talebini ıslah ederek talebini 74.129,00 TL sürekli iş göremezlik tazminatı ile 5.919,00 TL geçici iş göremezlik ve 2.000 TL SGK'ca karşılanmayan tedavi gideri olmak üzere toplam 82.048,00 TL arttırmıştır. Sigorta Kuruluşu ise, yasal süresi içerisinde rapora itiraz etmemiştir.

13.2.2018 tarihli bilirkişi raporu uyarınca, trafik kazası sonrası % 9,30 oranında daimi maluliyete uğrayan XX için sigortalı araç sürücüsünün kazanın oluşumundaki %100 kusur oranı üzerinden, Yargıtay'ın içtihatlarına uygun olarak, PMF-1931 Tablosuna ve progresif rant esasına göre, hesaplanan toplam sürekli sakatlık maddi (maluliyet) tazminatı 74.129 TL , Üniversite Bilirkişi Kurulunun belirlemiş olduğu 6 aylık süre için geçici iş göremezliği nedeniyle hesaplanan tazminat tutarı 5.919 TL olarak hesaplamıştır. Bilirkişi raporu denetime açık ve gerekçelidir. Hakem Heyeti Kararı'mızda esas alınması ve Başvuru sahibinin 6 aylık

süre için tedavi gideri olarak 2.000 TL talep ettiği, bu talebin de emsal yargıtay kararları uyarınca tedavi süresince makul olduğu kanaatine varılmıştır.

Sigorta kuruluşuna müracaat tarihi olan tarihinden 8 iş günü (12.11.2015) sonrası 25.11.2015 haksız fiil alacağı temerrüde düştüğünden ve yasal faiz işleyeceğinden bu yönde karar verilmesi gereği hasıl olmuş ve aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

4.2Gerekçeli Karar

XX poliçe numaralı Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Mesuliyet Sigortası kapsamında sigorta konusu XX plakalı aracın 12/05/2015 tarihinde karıştığı tek taraflı trafik kazası sonucunda, XX'ın yaralanarak malul kalması sebebiyle, 13.2.2018 tarihli bilirkişi raporu ve yargıtaya uygulamaları uyarınca kazası sonrası % 9,30 oranında daimi maluliyete uğrayan XX için sigortalı araç sürücüsünün kazanın oluşumundaki %100 kusur oranı üzerinden, Yargıtay'ın içtihatlarına uygun olarak, PMF-1931 Tablosuna ve progresif rant esasına göre, hesaplanan toplam sürekli sakatlık maddi (maluliyet) tazminatı 74.129 TL , Üniversite Bilirkişi Kurulunun belirlemiş olduğu 6 aylık süre için geçici iş göremezliği nedeniyle hesaplanan tazminat tutarı 5.919 TL ve başvuru sahibinin 6 aylık süre için tedavi gideri olarak 2.000 TL olmak üzere toplam 82.048 TL tazminat hakkı olduğuna karar verilmiştir.

5.SONUÇ

Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere, 26.03.2018 tarih, 2017/E.65378, 2018/ K 19373 Uyuşmazlık Hakem Kararı'na karşı Başvuru Sahibi'nin yaptığı itirazın KABULÜ ile önceki kararın kaldırılmasına,

- 1- Başvurunun KABULÜNE ile 74.129 TL sürekli maluliyet, 5.919 TL geçici maluliyet tazminatı, 2.000 TL tedavi giderleri olmak üzere toplam 82.048 TL tazminatın 25.11.2015 tarihinden itibaren yasal faiziyle davalı XX SİGORTA ŞİRKETİ'NDEN ALINARAK BAŞVURANA ÖDENMESİNE,
- 2- Başvuranın yargılama aşamasında sarf etmiş olduğu 250 TL başvuru ücreti, 330,00 TL bilirkişi ücreti, 250 TL itiraz ücreti ve 980,72 TL ıslah harcı olmak üzere 1.810,72 TL sinin davalı XX SİGORTA ŞİRKETİ'NDEN ALINARAK BAŞVURANA ÖDENMESİNE,
- 3- Başvuran kendini vekille temsil ettirdiğinden, AAÜT'nin ilgili hükümleri ve Sigortacılık Kanununun 30/17 maddesi uyarınca 9.313.84 TL vekâlet ücretinin XX SİGORTA ŞİRKETİ'NDEN ALINARAK BAŞVURANA ÖDENMESİNE,
- 4- Dosyanın usuli işlemler tamamlanmak üzere Komisyona gönderilmesine,

Uyuşmazlığın miktarı itibarıyla 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 30/12. maddesi uyarınca miktar itibariyel kanun yolu açık olmak üzere, oybirliği ile karar verildi. 27.06.2018

***

08.06.2018 tarih ve K-2018/İHK-4789 Sayılı İtiraz Kararı (Kasko)

1. BAŞVURUYA KONU UYUŞMAZLIK VE İTİRAZ HAKEM HEYETİNE İNTİKALİ

1.1 Uyuşmazlık Konusu Olay:

Başvuran, 29.10.2017 tarihinde XX plakalı aracın %100 tam ve asli kusurlu olarak başvuranın desteği XX'nin sevk ve idaresindeki XX plakalı motosiklete çarpması sonucu XX'nin vefat ettiğini, başvuranın manevi yönden zarar gördüğünü ileri süren başvuran vekili, bu konudaki taleplerini reddeden sigorta şirketinden manevi tazminatın tahsiline karar verilmesi istemi ile Sigorta Tahkim Komisyonuna başvurmuş; Sigorta Hakem Heyeti tarafından Sigorta şirketinin başvurana kısmen manevi tazminat ödenmesine karar verilmiş; bu karara sigorta şirketi vekili tarafından itiraz edilmiştir.

1.2.Dosyanın İtiraz Hakem Heyetine İntikal Etme Süreci :

Sigorta Hakem Heyetinin kararına sigorta şirketi vekilinin itirazı üzerine, uyuşmazlık dosyası, heyetimize 10.04.2018 günü teslim edilmiştir.

İtiraz yetkilisinin raporundan: itirazın usulüne uygun olarak ve süresinde yapıldığı anlaşılmakla, yapılan ön değerlendirmede, incelemenin dosya üzerinde yapılmasının uygun olacağı kanaatine varılmış; dosyadaki bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucu karar verilmiştir.

İtiraz incelemesi sırasında taraflardan ek bilgi ve belge istenmemiştir.

2. SİGORTA HAKEMİ VEYA HAKEM HEYETİNCE VERİLEN HÜKÜM :

Sigorta Hakem Heyeti tarafından;

“Başvurunun kısmen kabulüne,

Başvuru sahibine 40.000,-TL manevi tazminatın 01.12.2017 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte XX Sigorta A.Ş.nden alınarak başvuru sahibi XX'a ödenmesine,

Başvuru sahibi tarafından ödenen 900,-TL başvuru ücretinin kabul/red oranına göre 600,-TL sinin XX Sigorta A.Ş.nden alınarak başvuru sahibi XX'a ödenmesine,

Başvuru sahibi vekille temsil edildiğinden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre 4.750,-TL avukatlık ücretinin XX Sigorta A.Ş.nden tahsili ile başvuru sahibi XX'a ödenmesine,

Sigorta Şirketi vekille temsil edildiğinden 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre 480,-TL avukatlık ücretinin başvuru sahibi XX'dan tahsili ile XX Sigorta A.Ş.'ne ödenmesine,”

Karar verilmiştir.

3. TARAFIN İTİRAZ GEREKÇELERİ VE TALEPLERİ :

XX Sigorta A.Ş. vekili itiraz dilekçesinde, özetle;

Sigorta Şirketine başvuru şartının gerçekleşmediğini, mahkeme kararı olmadan sigorta şirketinin manevi tazminatını takdir edip ödeyemeyeceklerini, başvurunun usul yönünden reddi gerektiğini,

Tahkim Komisyonunun manevi tazminata hükmetmesinin de usul ve yasaya uygun olmadığını, görev yönünden de başvurunun reddi gerektiğini,

Manevi tazminat taleplerinin sigorta tahkim komisyonu nezdinde değerlendirilmesinin usul ve yasaya aykırı olacağından, başvurunun öncelikle görev yönünden reddi gerekmekte iken kısmen kabulüne karar verilmesinin haksız ve hukuka aykırı olduğunu,

Kabul anlamına gelmemek kaydı ile huzurdaki başvurunun izahatlar çerçevesinde görev yönünden reddedilmemesi halinde dahi somut olayda manevi tazminat talep edebilme şartları oluşmadığından başvurunun reddi gerektiğini,

Başvuran vekili lehine tam vekalet ücretine hükmedilmesinin doğru olmadığını, 1/5 oranında vekalet ücretine hükmedilmesi gerektiğini,

İleri sürerek: Hakem Heyeti Kararına itiraz etmiş, kararın kaldırılmasını ve başvurunun reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Başvuran vekili, itiraz dilekçesinde, özetle;

Başvuranın kaza tarihinde 6 yaşında olduğunu, vefat sonrası dayanılmaz güç acılar çektiğini,

Kazaya sebebiyet veren aracın XX A.Ş.ye ait XX kiralama filosunun aracı olduğunu, Türkiye'nin en büyük kiralama filosu olduğunu, bünyesinde 70.000,-TL civarı aracı olduğunu,

Hükmedilen Manevi tazminat tutarının XX A.Ş.nin ekonomik durum dikkate alındığında çok düşük kaldığını,

Poliçede 750.000,- TL İMM ve manevi tazminat teminatı klozu olduğunu, manevi tazminatın tamamının 750.000,-TL teminata dahil olduğunu,

XX plakalı araç sürücüsünün kazanın meydana gelmesinde asli ve %100 tam kusurlu olduğunu, sigortalı araç sürücüsünün olayda 0.72 promil alkollü olduğunu, olayda olası kastının söz konusu olduğunu, bu durumun manevi tazminatı arttırıcı olduğunu,

İleri sürerek Hakem Heyeti kararına itiraz ettiğini bildirmiş; sigorta şirketinin itirazlarına karşı cevabında ,özetle;

Davalı tarafın itirazlarının reddi gerektiğini,

Sigorta şirketinin takdir ettiği tutar üzerinden ödeme yapılmasına engel hiçbir durum söz konusu olmadığını,

Maddi tazminat ödemelerinin de sigorta şirketi tarafından tek taraflı tespit edilerek ödendiğini,

Manevi tazminatlara ilişkin uyuşmazlıkların kapsam dışı olduğuna dair herhangi bir kanun maddesi, yönetmelik vs.nin söz konusu olmadığını,

Sigorta Tahkim Komisyonunun kararının mahkeme kararından hiçbir farkı olmadığını,

Takdir yetkisinin yalnızca hakimlere verildiğine dair bir mevzuat bulunmadığını,

İleri sürerek, itirazların reddini talep etmiştir.

4. UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER :

Uyuşmazlığın ve itirazın çözümünde:

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu, Sigortacılıkta Tahkime ilişkin Yönetmelik, Türk Ticaret Kanunu, Türk Borçlar Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliği, Kasko Sigortası Genel Şartları, poliçe hükümleri ve Yargıtay kararları değerlendirilmiştir.

4.1 DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR :

Başvuru ile, “XX Filo Kasko Sigorta Poliçesi” kapsamında manevi tazminat istenmektedir.

Araç Kasko Sigortalısı Sigortalı araç sürücüsü olayda %100 kusurlu ve %72 promil alkollüdür.

Başvuran kazada ölen XX’in oğludur ve kaza tarihinde 6 yaşındadır.

Poliçenin ihtiyari maluliyet bölümünde maddi bedeni kaza başına limit (manevi tazminat dahil) 750.000,-TL dir.

Sigorta Tahkim Komisyonu Sigorta Hakem ya da Hakem Heyetlerinin manevi tazminat konusunda görevli olmadıklarına ilişkin yasal bir düzenleme yoktur.

Bu nedenle, Sigorta Tahkim Komisyonuna manevi tazminat için başvurulamayacağı itirazı yerinde görülmemiştir.

Yargıtay ‘ın yerleşik kararlarına göre :

“Dava, ölümlü trafik kazası nedeniyle, ölenin yakınlarının manevi tazminat istemine ilişkindir.

Davacılar vekili, davaya konu kaza sonucu davacılar murisinin ölümünden duyulan üzüntü nedeniyle, murisin oğlu olan davacılar için toplam 600.000,00 TL. manevi tazminat isteminde bulunmuş; mahkemece talebin kısmen kabulüne karar verilerek hükmünde belirtilen miktarlarda manevi tazminata karar verilmiştir.

6098 Sayılı TBK'nun 56. maddesi hükmüne göre, hakimin özel halleri göz önünde tutarak manevi zarar adı ile hak sahibine verilmesine karar vereceği bir para tutarı adalete uygun

olmalıdır. Manevi tazminat, zarara uğrayanda, manevi huzuru gerçekleştirecek ve tazminata benzer bir fonksiyonu da olan özgün bir nitelik taşır. Manevi tazminat bir ceza olmadığı gibi, mamelek hukukuna dair zararın karşılanmasını da amaç edinmemiştir. Zarar görenin zenginleşmemesi, zarar sorumlusunun da fakirleşmemesi gerekmektedir. Takdir edilecek miktar, mevcut halde elde edilmek istenen tatmin duygusunun etkisine ulaşmak için gerekli olan kadar olmalıdır. 22.6.1976 tarihli ve 7/7 Sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı'nın gerekçesinde takdir edilecek manevi tazminatın tutarını etkileyecek özel hal ve şartlar açıkça gösterilmiştir. Bunlar her olaya göre değişebileceğinden, hakim bu konuda takdir hakkını kullanır iken ona etkili olan nedenleri de karar yerinde objektif ölçülere göre isabetli bir biçimde göstermelidir.

O halde mahkemece, meydana gelen trafik kazası sonucu davacıların annesi olan murislerinin ölümü sebebiyle duyulan acı ve elemi kısmen de olsa giderilmesi amacıyla; tarafların sosyal ve ekonomik durumları, ölene olan yakınlıkları sebebiyle davacıların duyacağı elemi derinliği, davacılar murisinin kazanın oluşumunda hiçbir kusurunun bulunmayışı gözönünde tutularak, olay tarihindeki paranın alım gücüne uygun düşen, davacılar için hak ve nesafet kuralları çerçevesinde daha yüksek manevi tazminata hükmedilmesi gerekirken, somut olay ile bağdaşmayan, düşük miktarda manevi tazminata hükmedilmesi uygun görülmemiş ve kararın bozulması gerekmiştir. “

(Yg. 17.HD. 29.1.2018, 2015/ 4592 E., 2018/ 306 K.)

Dava, trafik kazasından kaynaklanan manevi tazminat istemine ilişkindir.

Borçlar Kanunu'nun 47. maddesi hükmüne göre (6098 Sayılı TBK m. 56), hakim özel halleri göz önünde tutarak manevi zarar adı ile hak sahibine verilmesine karar vereceği bir para tutarı adalete uygun olmalıdır. Manevi tazminat, zarara uğrayanda, manevi huzuru gerçekleştirecek ve tazminata benzer bir fonksiyonu da olan özgün bir nitelik taşır. Manevi tazminat bir ceza olmadığı gibi, mamelek hukukuna dair zararın karşılanmasını da amaç edinmemiştir. Zarar görenin zenginleşmemesi, zarar sorumlusunun da fakirleşmemesi gerekmektedir. Takdir edilecek miktarın, mevcut halde elde edilmek istenen tatmin duygusunun etkisine ulaşmak için gerekli olan kadar olmalıdır. 22.6.1976 tarihli ve 7/7 Sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı'nın gerekçesinde de takdir edilecek manevi tazminatın tutarını etkileyecek özel hal ve şartlar da açıkça gösterilmiştir. Bunlar her olaya göre değişebileceğinden, hakim bu konuda takdir hakkını kullanır iken ona etkili olan nedenleri de karar yerinde objektif ölçülere göre isabetli bir biçimde göstermelidir.

O halde; mahkemece, meydana gelen trafik kazası sonucu yaralanma ve malul kalma sebebiyle duyulan acı ve elemi kısmen de olsa giderilmesi amacıyla tarafların sosyal ve ekonomik durumları, davacının daimi işgöremezlik oranı ve kusur oranları gözönünde tutularak, olay tarihindeki paranın alım gücüne uygun düşen, davacı için hak ve nesafet kuralları çerçevesinde daha yüksek tazminatmanevi a hükmedilmesi gerekirken, somut olay ile bağdaşmayan miktarda manevi tazminata hükmedilmesi uygun görülmemiştir.

(Yg. 17. HD, 06.04.2017, 2014/ 22140 E., 2017/ 3745 K.)

Yargıtay 'ın yerleşik kararlarındaki bu ilkeler çerçevesinde değerlendirildiğinde: .

Dosya kapsamına, olayın oluş biçimine göre Hakem Heyetine hüküm altına alınan 40.000,-TL manevi tazminat uygun ve yeterli bulunduğundan, yerinde görülmeyen itirazın reddine karar verilmesi gerekmiştir.

Başvurunun görev yönünden reddedilmemesi halinde dahi somut olayda manevi tazminat talep edebilme şartları oluşmadığından başvurunun reddi gerektiğine ilişkin itiraz bakımından;

Olay tarihinde 6 yaşlarında olan başvuranın ; sigortalı araç sürücüsünün alkollü bir şekilde ve tam kusurlu eylemi sonucu meydana gelen kazada babasını kaybetmiş olması nedeni ile şiddetli elem ve ızdırap duyacağı , manen zarar göreceği tabiidir.

Bu bakımdan olayda manevi tazminat talep etme şartlarının oluşmadığı itirazı yerinde görülmemiştir.

Vekalet ücretine itiraz bakımından;

Kararda başvuran lehine AAÜTne göre hesaplanan avukatlık ücretinin tamamına hükmedilmiştir.

Sigorta şirketi vekili başvuran lehine 1/5 oranında avukatlık ücretine hükmedilmesi gerektiğini ileri sürmektedir.

5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 13.06.2012 gün ve 6327 sayılı yasa ile eklenen 30/17 fıkrasında:

“Talebi kısmen ya da tamamen reddedilenler aleyhine hükümlenilecek vekâlet ücreti Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesinde belirlenen vekâlet ücretinin beşte biridir.” düzenlemesi getirilmiştir.

Gerek yasa metninde, gerek madde gerekçesinde taraf ayrımı yapılmamış, “Talebi kısmen ya da tamamen reddedilen taraf” deyimini kullanılmıştır.

Madde gerekçesinden anlaşılacağı üzere : maddedeki değişikliğin amacı, ileri sürülen bazı görüşlerin aksine, uyuşmazlıkların Sigorta Tahkim Komisyonuna getirilmesini özendirme ile ilgili olmadığı , özellikle düşük meblağlı uyuşmazlıklarda, uyuşmazlık konusu miktar üzerinde avukatlık ücreti hükmedilmesini önlemeye yöneliktir.

Başvurunun ya da itirazın kısmen kabul, kısmen reddini, karşı tarafın talebinin kısmen ret, kısmen kabul edildiği; başvurunun veya itirazın tamamen kabulünü, karşı tarafın talebinin tamamen reddedildiği; başvuru yahut itirazın tamamen reddini de karşı tarafın talebinin tamamen kabul edildiği şeklinde değerlendirmek gerekir.

İtiraz aşamasında, hakem kararlarına hem başvuran, hem de Sigorta şirketi itiraz edebilmektedir. Dolayısı ile itiraz aşamasında, hem başvuran, hem de Sigorta şirketi “ davacı” durumunda olabilmektedir.

Karardaki görüş kabul edildiği takdirde:

Başvuran lehine tarifeye göre hesaplanacak avukatlık ücretinin tamamına; sigorta şirketi lehine ise, tarifeye göre hesaplanacak ücretin 1/5 i oranında avukatlık ücretine hükmedilecektir.

Böyle bir uygulama; gerek uluslararası, gerek ulusal hukuk düzenlemelerinde, gerek Anayasa'da ve yasalarda öngörülen "eşitlik" ve "denkleştirici adalet" ilkelerine aykırı olur.

Kanun koyucunun da; bu şekilde, taraflar arasında ayırım gözetilen bir uygulamayı öngördüğü düşünülemez.

Nitekim, halen TBMM Komisyon aşamasında olan yasa tasarısında: 5684 sayılı yasanın 30/17 maddesinin: "*Taraflar aleyhine hükümlenilecek vekalet ücreti, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde belirlenen ücretin beşte biridir.*" şeklinde değiştirilmesi öngörülmekte ve farklı ve bize göre yanlış uygulamaları önleyecek yasal düzenleme getirilmektedir.

Yine, Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmeliğin 19.01.2016 tarihinde değişen 16/13. Maddesi ile :

"Tarafların avukat ile temsil edildiği hallerde, taraflar aleyhine hükmedilecek vekâlet ücreti, her iki taraf için de Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde yer alan asliye mahkemelerinde görülen işler için hesaplanan vekâlet ücretinin beşte biridir." düzenlemesi getirilmiştir.

Danıştay 8. Dairesinin 23.05.2017 gün ve 2017/1257 sayılı kararı ile 2017 Yılına ait AAÜT'nin 17/2 maddesinin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmesinden sonra ; 28.12.2017 günlü RG de yayınlanan ve aynı tarihte yürürlüğe giren Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tarifinin 1. Maddesi ile yeniden düzenlenen AAÜT'nin 17/2. Maddesinde :

"(2) Sigorta Tahkim Komisyonları, vekâlet ücretine hükmederken, Tarifinin ikinci kısmının ikinci bölümünde asliye mahkemeleri için öngörülen ücretin altında kalmamak kaydıyla Tarifinin üçüncü kısmına göre avukatlık ücretine hükmeder. Tarifinin üçüncü kısmına göre nisbi avukatlık ücretine hükmedilen durumlarda da talebi kısmen ya da tamamen reddedilenler aleyhine tarifeye göre hesaplanan nisbi ücretin beşte birine hükmedilir. Ancak hesaplanan miktarın maktu ücretin altında kalması halinde maktu ücrete hükmedilir. Konusu para ile ölçülemeyen işlerde, Tarifinin ikinci kısmının ikinci bölümünde asliye mahkemeleri için öngörülen maktu ücrete hükmedilir. Sigorta Tahkim Komisyonlarınınca hükmedilen vekalet ücreti, kabul veya reddedilen miktarı geçemez."

Düzenlemesi getirilmiştir.

30.12.2017 Günlü RG de yayınlanan 2018 AAÜT nde de aynı düzenleme sürdürülmüştür.

Özetle, yasal düzenlemelerin hiçbirinde, taraflardan birine , diğerinin beş katı avukatlık ücreti hükmedilmesi öngörülmüş değildir.

Dolayısı ile, Yönetmelikteki yukarıda belirtilen değişikliğin , yasanın açık hükmüne aykırı olduğu görüşünde isabet yoktur.

Bu açıklamalar ışığında, bu konuda örnek olarak gösterilen Yargıtay kararları da, yerinde değildir.

Kaldı ki, Yargıtay, son kararlarında her iki taraf için 1/ 5 oranında avukatlık ücretine hükmedilmesi gerektiği görüşünü benimsemektedir :

“ 6327 sayılı Kanunla Sigortacılık Kanunu’na eklenen 30/17. Fıkrası uyarınca, talebi kısmen veya tamamen reddedilenler aleyhine hükmolunacak vekalet ücretinin AAÜT’de belirlenen vekalet ücretinin 1/5’i olacağı öngörülmüştür. Madde hükmünde söz konusu olan talep, tahkim yargılamasında karşılıklı yer alan uyuşmazlık taraflarının talepleridir. Dolayısı ile maddedeki “ talebi reddolunanlar” ifadesi, hem sigorta sözleşmesinde menfaat sağlayanları hem de risk üstlenen kuruluş ve güvence hesabını ifade eder. Zira, tahkimde uyuşmazlığın taraflarından her biri hakemden kendi lehine hüküm kurulmasını istemektedir. Diğer bir ifade ile, sigorta sözleşmesiyle menfaat sağlayanlar kendi lehine ancak risk üstlenen kuruluş ve güvence hesabına hüküm kurulmasını talep ederken risk üstlenen kuruluş ve güvence hesabı da haksız olduğu iddiası ile karşı tarafın talebinin reddedilerek kendi lehine hüküm kurulmasını talep eder. Ayrıca tahkim yargılamasının çekişmeli yargı olduğu göz önünde bulundurularak hakem, uyuşmazlık taraflarından birinin talebini kabul ettiği oranda diğer tarafın talebini de reddetmiş demektir. Bu noktada maddede geçen reddedilen kavramı sadece davacı konumundaki sigorta sözleşmesinden menfaat sağlayanlara yönelik değildir. Diğer taraftan AAÜT’de belirlenen vekalet ücretinin 1/5 ‘i olması ve hükmedilecek vekalet ücretinin her iki yan bakımından gözönüne alınması gereken bir ücret olup, bu nedenle karşı yan lehine belirlenen avukatlık ücretinin 1/5’ine hükmedilmesi gerekirken, tamamına hükmedilmesi doğru olmamış, bozmayı gerektirmiştir.”

(Yg.11.HD, 15.02.2016 , 2016 / 64-1453)

(Yg.11.HD. 29.09.2016 , 2016 / 1573-7620)

“Davalı sigorta şirketinin vekalet ücretine yönelik temyiz itirazlarına gelince, sigorta hakem heyeti kararı ile kendisini vekil ile temsil ettireu davacı başvuru sahibi lehine AAÜT uyarınca tam vekalet ücretine hükmedilmiş ise de; Sigortacılık Kanunu’nun 30. maddesine eklenen 17. fıkrasına göre, "Talebi kısmen ya da tamamen reddedilenler aleyhine hükmolunacak vekalet ücreti, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde belirlenen vekalet ücretinin beşte biridir " 26616 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 17.08.2007 tarihli Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmeliğe 19.01.2016 tarihinde yapılan değişiklikle eklenen 13.fıkrası uyarınca da. "tarafların avukat ile temsil edildiği hallerde, taraflar aleyhine hükmedilecek vekalet ücreti, her iki taraf için de Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde yer alan asliye mahkemelerinde görülen işler için hesaplanan vekalet ücretinin beşte biridir. Anılan hükümlerdeki "talebi kısmen yada tamamen reddedilenler" ifadesinin hem sigorta sözleşmesinden menfaat sağlayanları hem de risk üstlenen kuruluş ve güvence hesabını ifade ettiği, ayrıca tahkim yargılamasının çekişmeli yargı olduğu da gözönünde bulundurulduğunda hükmedilecek vekalet ücretinin davacı, başvuru sahibi yönünden de Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde belirlenen vekalet ücretinin beşte biri tutarında olması gerekirken, davacı/başvuru sahibi lehine AAÜT’ne göre asliye mahkemelerinde görülen işler için hesaplanan tam vekalet

ücretine hükmedilmesi de doğru olmamış.bozmayı gerektirmiştir.. (Y.11.HD.. 15.01.2016 tarih 2016/64e.2016/ 1453k.: Y.17.HD .20.09.2017 tarih 2016/ 11893c. 2017/7997k.)

(Yg. 11. HD. 20.12. 2017 , 2017/3986-7431)

“Dava, trafik kazasından kaynaklanan kasko sözleşmesine dayanan tazminat talebine ilişkindir.

Somut olayda, heyetçe 160.000,00 TL'lik talebin kabulüne karar verilmiş ve davacı vekille temsil edildiğinden davacı lehine hükmedilen vekalet ücreti de 15.550,00 TL olarak belirlenmiştir.

19.01.2016 tarihli ve 29598 Resmi Gazetede yayımlanarak Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmeliğin 16. maddesinin 13. fıkrasına "(13)(Ek:RG-19/1/2016-29598) tarafların avukat ile temsil edildiği hallerde, taraflar aleyhine hükmedilecek vekâlet ücreti, her iki taraf için de Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesinde yer alan asliye mahkemelerinde görülen işler için hesaplanan vekâlet ücretinin beşte biridir." hükmü eklenmiştir. Heyetçe verilen 12.02.2016 tarihli kararda davacı lehine hükmedilecek vekalet ücreti için Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmeliğin 16.13 maddesinin uygulanması gerektiği göz önüne alınarak AAÜT'nin 13. maddesi gereğince hesaplanan 15.550,00 TL vekalet ücretinin 1/5'i oranında vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken tam nispi vekalet ücretine hükmedilmesi doğru görülmemiştir.

Ne var ki, yukarıda (2) numaralı bentte belirtilen nedenler bozma nedeni ise de, bu yanılmanın giderilmesi yargılamanın tekrarını gerektirir nitelikte görülmediğinden hükmün 6100 Sayılı HMK'nın geçici 3/II. maddesi delaletiyle 1086 Sayılı HMUK'nın 438/7. maddesi uyarınca düzeltilerek onanmasına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda 1 numaralı bentte açıklanan sebeplerle davalı vekilinin sair temyiz itirazlarının reddine, 2 numaralı bentte açıklanan sebeplerle davalı vekilinin temyiz itirazının kabulüyle Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından verilen kararın üçüncü bendinde yazılı “15.550 TL” ibaresinin çıkartılarak yerine “avukatlık ücretinin 1/5'i olan (15.550/5=3.110) 3.110 TL” ibaresinin yazılmasına ve hükmün bu hali ile DÜZELTİLEREK ONANMASINA, peşin alınan harcın istenmesi halinde temyiz eden davalıya iadesine 20/09/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.”

(Yg. 17. HD. 20.09.2017, 2016/ 11893 Esas, 2017/ 7995 Karar)

Sonuç olarak :

5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 30/17. , Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmeliğin değişik 16/13. Maddeleri ; Yg.11.HD,nin 15.02.2016 gün ve 2016 / 64-1453 ; 29.09.2016 gün ve 2016 / 1573-7620 ve. 20.12. 2017 gün ve 2017/3986-7431 ; Yg. 17. HD. nin 20.09.2017 gün ve 2016/ 11893 Esas, 2017/ 7995 Karar sayılı kararları ve AAÜT'nin 17/2. maddesi birlikte değerlendirildiğinde :

Her iki taraf için de 1/5 oranında avukatlık ücretine hükmedilmesi ; bu uygulama ile hesaplanan avukatlık ücretinin tarifede Asliye mahkemeleri için öngörülen maktu ücretin altında kalması halinde, “ hüküm altına alınan miktarı geçmemek üzere ,- **yine her iki taraf için** maktu ücrete - bu yıl için 2.180,-TL – hükmedilmesi gerekir.

Bu nedenle: sigorta şirketi vekilinin avukatlık ücretine yönelik itirazının kabulü ile : kararda, başvuran lehine tarifeye göre hesaplanan avukatlık ücretinin tamamı esas alınarak hükmedilmiş olan avukatlık ücretinin 1/5 oranına indirilerek; kararda 4.750,- TL olan avukatlık ücretinin 2.180,-TL olarak düzeltilmesine karar verilmesi gerekmiştir.

Başvuran vekilinin beyanları bakımından :

Başvuran vekili, itiraz dilekçesine cevap verirken, aynı zamanda yukarıda itiraz bölümünde özet olarak belirtildiği üzere, olayın özelliği ve sigortalı araç maliki şirketin ekonomik durumunun çok iyi olması nedeni ile hükmedilen manevi tazminat miktarının düşük olduğunu belirterek karara itiraz ettiğini bildirmiş ise de :

Dosyanın incelenmesinden ,başvuran vekilinin itiraz başvuru ücretini ödemiş olduğu anlaşılmıştır. 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 30/12. Maddesine göre :

“ İtiraz talebinde bulunmak için bu madde uyarınca belirlenen başvuru ücretinin Komisyona yatırılması şarttır. “

Dolayısı ile başvuran vekili tarafından usulüne uygun bir itiraz yapılmış değildir.

Nitekim, İtiraz İnceleme Raporunda da itiraz eden olarak yalnız sigorta şirketi yer almaktadır.

Bu nedenle, başvuran vekilinin itiraz beyanı değerlendirmeye alınmamıştır.

5. SONUÇ :

Açıklanan nedenlerle:

İtirazın kısmen kabulü ile :

1. Uyuşmazlık Hakem Heyetinin 03.03.2018 gün ve 2017/ 82972 Esas, 2018/13859 Karar sayılı kararı sonuç bölümü 3 nolu maddesindeki “ 4.750,-TL “ rakamının çıkarılarak, yerine “ 2.180,-TL yazılmasına,
2. Kararın bu şekilde düzeltilmiş olarak yerine getirilmesine (İcrasına)
3. Sigorta Şirketi vekilinin öteki itirazlarının reddine,
4. Esas hakkındaki itirazlar reddedildiğinden, itiraz eden tarafından karşılanan itiraz başvuru giderinin itiraz eden üzerinde bırakılmasına,
5. Kararın imzalanmasından sonra dosyanın usulü işlemlerin tamamlanması için Sigorta Tahkim Komisyonu'na teslimine,

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30/12. Maddesi uyarınca ve miktar itibarı ile kanun yolu açık olmak üzere ve oybirliği ile karar verildi. 08.06.2018

***

13.06.2018 tarih ve K-2018/İHK-4733 Sayılı İtiraz Kararı (Kasko)

1. BAŞVURUYA KONU UYUŞMAZLIK VE İTİRAZ HAKEM HEYETİNE İNTİKALİ

1.1 Uyuşmazlık Konusu Olay

Uyuşmazlığın konusu, XX SİGORTA A.Ş. tarafından düzenlenen 9557147 sayılı Kasko Sigortası Poliçesi kapsamında İhtiyari Mali Sorumluluk (İMM) Sigorta Poliçesi çerçevesinde sorumluluğu temin edilen XX plakalı aracın 12.02.2015 tarihinde karıştığı trafik kazası sonucunda, XX'in yaralanması sonucu oluşan maluliyet nedeniyle, sigorta kuruluşu tarafından ödenmediği belirtilen manevi tazminatın tahsili talebine ilişkindir.

1.1 Dosyanın İtiraz Hakem Heyetine İntikal Etme Süreci

Sigorta Tahkim Komisyonu'na yapılan başvuru sonrasında görevlendirilen Sigorta Hakem Heyeti tarafından yapılan inceleme sonrasında verilen 06/03/2018 tarih ve K-2018/14160 sayılı karara XX SİGORTA A.Ş. Vekili yasal süresi içinde itirazını bildirmiştir. Sigorta Tahkim Komisyonu İtiraz Yetkilisi N. D. tarafından yapılan ön incelemeye istinaden itiraz usul ve şartlarının zamanında yerine getirildiği kanaatine varılması üzerine oluşturulan İtiraz İnceleme Raporunda Heyet atanması önerisi üzerine Komisyon tarafından Heyetimiz görevlendirilmiştir. Dosya Heyetimizce 14/04/2018 tarihinde teslim alınarak incelenmeye başlanmıştır.

2. SİGORTA HAKEMİ VEYA HAKEM HEYETİNCE VERİLEN HÜKÜM

Sigorta hakem heyetinin ilk derece yargılaması sonucunda uyuşmazlık hakkında verdiği hüküm şöyledir;

“1- Başvurunun GÖREV YÖNÜNDEN REDDİNE,

2- Başvuru sahibince sarf edilen 350,00.-TL maktu başvuru ücretinin üzerinde bırakılmasına,

3- Sigorta kuruluşu kendisini avukatla temsil ettirdiğinden Avukatlık Kanunu ve TBB, A.A.Ü.T. uyarınca belirlenen 2.180,00.-TL maktu tutarın, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30. maddesi uyarınca 1/5'i olarak hesaplanan 436,00.-TLvekalet ücretinin başvuru sahibinden TAHSİLİ ile sigorta kuruluşuna ÖDENMESİNE,

5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30/12 maddesi uyarınca, kararın tebliğ tarihinden itibaren 10 gün içinde Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde itiraz yolu açık olmak üzere esas yönünden oybirliğiyle, vekalet ücreti yönünden oyçokluğuyla karar verildi.”

3. TARAFIN/TARAFLARIN İTİRAZ GEREKÇELERİ VE TALEPLERİ

İtiraz eden XX Vekili, itiraz dilekçesinde, Sigorta Hakem heyeti tarafından, manevi tazminat talebiyle yaptıkları başvurunun görev yönünden reddedilmesine itiraz ederek, itirazın kabulü ile görevsizlik kararının kaldırılmasını ve başvuru dilekçesindeki talepleri doğrultusunda hüküm kurulmasını talep etmektedir.

4. UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlığın çözümü için 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Türk Borçlar Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartları ve Sigorta Poliçesi hükümleri dikkate alınmıştır.

4.1 DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR

4.1.1 Değerlendirme

Sigorta Hakem Heyeti kararına, başvuru sahibinin manevi tazminat talebinin görev yönünden reddine karar verilmiş olması nedeniyle itiraz edildiğinden, manevi tazminat taleplerinin bu sigorta sözleşmesi teminatı kapsamında olup olmadığı yönünden inceleme ve değerlendirme yapılmalıdır.

Kazaya ve zarara sebebiyet veren XX plakalı aracın XX SİGORTA A.Ş.'ne 16.07.2014-16.07.2015 tarihleri arasında geçerli XX numaralı Kasko Sigortası Poliçesi, İhtiyari Mali Mesuliyet özel şartı kapsamında bedeni zararlarda şahıs başına (Manevi tazminat) 50.000.-TL teminatı içermektedir.

4.1.2 Gerekçeli Karar

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 1.1. maddesi: *“...sigorta sözleşmesinden doğan uyuşmazlıkların çözümlenmesine yönelik olarak sigorta tahkim sistemi ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir. “, “Tanımlar” başlıklı 2/1.o maddesi; “Sigorta hakemi: Sigorta ettiren veya sigorta sözleşmesinden menfaat sağlayan kişiler ile riski üstlenen taraf arasında sigorta sözleşmesinden doğan uyuşmazlıkları çözen kişiyi,”* şeklindedir.

Çekişmenin kaynaklanma sebebi, Kasko Sigorta Poliçesinde yer alan İMS Klotunda yer alan limit dahilindeki manevi tazminatın karşılanmamasıdır. Yani; sigorta sözleşmesi/poliçesi kaynaklıdır ve Kanun'un 1. maddesine uygundur. Davacı Başvuran, iş bu sözleşmenin tarafı olmamakla birlikte, m. 2/1.o'da: "... **veya sigorta sözleşmesinden menfaat sağlayan kişiler**" diye tanımlanan kişidir. Zaten sigorta hakemi de, aynı maddede: "**Sigorta ettiren veya sigorta sözleşmesinden menfaat sağlayan kişiler ile riski üstlenen taraf arasında sigorta sözleşmesinden doğan uyuşmazlıkları çözen kişiyi,**" diye tanımlanmıştır.

Sigorta Tahkim Komisyonu'na başvuru yapılmazdan önce, sigortacıya başvurması gerektiği yolundaki zorunlu dava şartı merasimi yerine getirilmiştir. Yasa, özel poliçe ve Genel Şartlarda yukarıdaki tespitlerin dışında, manevi tazminatın inceleme yerinin Genel Yargı yeri olduğu, Tahkim Yargılamasında değerlendirilmesinin yasaklandığı yolunda herhangi bir düzenleme ve hüküm de bulunmamaktadır.

O nedenle; Sigorta Hakem Heyetinin manevi tazminatın genel yargı yerinde incelenmesi gerektiği yolundaki gerekçesine iştirak edilememiş ve işin esasının incelenmesine geçilmiştir.

Başvuru sahibinin maluliyetinin %22,2 engel oranı, sürekliliği, iyileşme süreci ve devamındaki duyduğu ve duyacağı acı ve üzüntünün hayatı boyunca devam edecek olması, olay tarihindeki paranın satın alma gücü, poliçedeki 50.000,00 TL'nin tam maluliyet için kararlaştırılmış bir limit oluşu tümüyle gözününde bulundurularak, makul ve tatmin edici manevi tazminat miktarının 15.000,00 TL olması üzerinde mutabakat sağlayan Heyetimizin vicdani kanaati de bu yönde oluşmuştur.

İlgili mevzuatı ve Yargıtay kararlarını değerlendiren İtiraz Hakem Heyetimiz, itiraz eden XX Vekili'nin itirazının İtiraz Hakemi XX'in karşı oyu ile oyçokluğuyla KISMEN KABULÜ gerektiği kanaatine varmış bulunmaktadır.

Davacı Başvuran, Sigorta Tahkim Komisyonu'na başvurmadan önce Kasko Sigortası teminatı kapsamındaki manevi zarar limiti 50.000,00 TL'yi talep ettiği 29.11.2017 tarihli dilekçesinin davalı sigorta şirketine tebliğ tarihi 01.12.2017'dir. Bu tarihten itibaren 8 iş günü 13.12.2017'de son bulduğundan, halefiyet ilkesi gereği kendi sigortalısının sorumlu tutulması gereken yasal faizin davalı sigorta şirketi için de bu tarihten işletilmesi gerekmiştir.

5. SONUÇ

Yukarıda yapılan açıklamalar ve dosya içeriğine göre;

1- Sigorta Hakem Heyeti'nin 06/03/2018 tarih ve K-2018/14160 sayılı kararının değerlendirilmesi sonucunda, itiraz eden başvuru sahibi XX Vekili'nin itirazının **KISMEN KABULÜNE**; Sigorta Hakem Heyeti kararının kaldırılmasına ve hükmün aşağıdaki gibi yeniden kurulmasına ve bu doğrultuda;

“1- Başvurunun KISMEN KABULÜ ile; 15.000,00 TL manevi tazminatın, 13/12/2017 tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte davalı XX SİGORTA A.Ş.'den tahsil edilerek, başvuru sahibine verilmesine, fazlaya ait isteğin REDDİNE,

2- Başvuru sahibince sarf edilen 750,00.-TL başvuru ücreti, 750,00 TL itiraz başvuru ücretinin toplamı, 1.500,00.-TL yargılama giderinden talebin kabul edilen miktarına isabet eden 450,00 TL'sinin XX SİGORTA A.Ş.'den alınarak tahsiline ve XX'e verilmesine, geri kalanın kendi üzerinde bırakılmasına,

3-Başvuru sahibi XX . kendisini avukatla temsil ettirdiğinden Avukatlık Kanunu ve TBB, A.A.Ü.T. uyarınca belirlenen 2.180,00.-TL maktu vekalet ücretinin XX SİGORTA A.Ş.'den tahsili ile XX'e ÖDENMESİNE,

4- XX SİGORTA A.Ş. kendisini avukatla temsil ettirdiğinden talebin reddedilen miktarına, Avukatlık Kanunu ve TBB, A.A.Ü.T'ye göre 1/5 oranında hesaplanan 840,00 TL vekalet ücretinin başvuran XX'den tahsili ile XX SİGORTA A.Ş.'ne ÖDENMESİNE,”

Dosyanın usuli işlemlerin tamamlanması için **SİGORTA TAHKİM KOMİSYONU'NA TEVDİİNE,**

5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 30. maddesinin 12. fıkrası gereği, uyuşmazlık tutarı 40.000,00 TL'nin üzerinde olduğundan **KANUN YOLU AÇIK** olmak üzere, İtiraz Hakemi XX'm karşı oyu ile oyçokluğuyla karar verildi. 13/06/2018.

***

08.05.2018 tarih ve K-2018/İHK-3467 Sayılı İtiraz Kararı (Kredi Hayat)

1. BAŞVURUYA KONU UYUŞMAZLIK VE İTİRAZ HAKEM HEYETİNE İNTİKALİ

1.1. Uyuşmazlık Konusu Olay

Taraflar arasındaki uyuşmazlığın konusu; Başvuranın 15.09.2015 tarihinde aldığı konut için XX'den 50.000,- TL konut kredisi kullandığı, kredinin teminatı olarak Hayata Devam Sigortasını tercih ederek 19.09.2016/2017 arasını kapsayan 50.000,- TL bedelli Tehlikeli Hastalıklar Teminatı Poliçesi düzenlendiği, 2017 yılında yapılan tetkikler sonunda akciğer kanseri tanısı konulması neticesinde, davalı sigorta şirketi tarafından ödenmeyen teminatın poliçe kapsamında tahsiline ilişkin olup, ilk derece yargılama aşamasında yapılan inceleme ve alınan bilirkişi raporuna dayanarak Uyuşmazlık Hakem Heyetince verilen kabul kararına davalı sigorta şirketi tarafından yapılan itirazın incelenmesinden ibarettir.

1.2. Dosyanın İtiraz Hakem Heyetine İntikal Etme Süreci

Komisyonla yapılan başvuru sonrasında görevlendirilen Uyuşmazlık Hakem Heyeti tarafından yapılan inceleme sonrasında verilen kararın taraflara tebliğ üzerine, davalı sigorta şirket vekili yasal süre içinde karara itirazlarını bildirmiştir. Tahkim İtiraz Yetkilisi tarafından yapılan ön incelemeye istinaden, itiraz usul ve şartlarının zamanında yerine getirildiği kanaatine varılması üzerine oluşturulan İtiraz İnceleme Raporunda Heyet atanması önerisi üzerine Komisyon tarafından Heyetimiz görevlendirilmiştir.

Dosya 02/04/2018 tarihinde heyetimize teslim edilmiştir.

Heyetimizce dosya üzerinde yapılan incelemede, dosya mevcudunun itirazların karara bağlanması için yeterli olduğu kanaatine varılarak aşağıdaki karar oluşturulmuştur.

2. SİGORTA HAKEMİ VEYA HAKEM HEYETİNCE VERİLEN HÜKÜM

Uyuşmazlık Hakem Heyeti kararında özetle;

Taraflarca dosyaya sunulu tüm belge/bilgi ve bilirkişi raporu birlikte değerlendirmesi neticesinde; başvuranın poliçe yapılması sırasında kanser hastalığını bilmediğini ve davalı sigorta şirketinin sigortalıyı yeterince bilgilendirmediğini kabul ederek, nedenleri kararda yazılı olduğu üzere, başvuru sahipleri tarafından açılan davanın kabulü ile 50.000,- TL Tehlikeli Hastalıklar teminatı ve 1.250, TL yargılama giderinin davalı XX Sigorta AŞ'den alınarak, başvuru sahibine ödenmesine, itirazı kabil olmak üzere karar vermiştir.

3. TARAFIN/TARAFLARIN İTİRAZ GEREKÇELERİ VE TALEPLERİ

3.1. İtiraz eden davalı sigorta vekili, itiraz başvuru formunda yazılı itirazında özetle;

Başvuranın poliçe yapımı sırasında dosyada KOAH, Amfizem tanısı ile takipte olduğunun bildirmemiştir. 28.10.2013 tarihinde ileri teşhis yöntemi olan ilaçlı Thoraks Tomografisi çekilmiş ve 7-8 mm'lik lenf nodları, amfizem, kronik bronşit bulguları tespit edildiği, 21.08.2015 tarihli muayene formunda KOAH, Amfizem, Bronşit, Obezite tanısı ile takibe alındığı, 28.06.2017 tarihli bronkoskopi tetkikinden akciğere görecek üzere akciğer Karsinomu tanısı konulduğu, poliçe özel şartları gereği poliçe yapımı sırasında var olan beyan

hastalığını kasten gerçeğe aykırı veya eksik beyanda bulunduğunu, poliçenin beyan klozunada aykırı davrandığından, Uyuşmazlık hakem heyeti tarafından verilen kararın usul ve yasaya aykırı olması nedeniyle itirazlarının kabulüne, talebin reddine karar verilmesini itirazen beyan etmiştir.

3.2. Başvuran/Davacı, davalı sigorta şirket vekilinin itiraz dilekçesine cevap vermemiştir.

4. UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlık ve itirazın incelenmesinde; 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu; Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik, Hayat Sigortası Genel Şartları, poliçe özel şartları ve diğer ilgili mevzuat hükümleri dikkate alınmıştır.

5. DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR

5.1. Değerlendirme

Uyuşmazlık, başvuranın X. TAŞ'den aldığı krediye dayalı olarak, davalı XX Sigorta A.Ş. arasında 15.09.2016/2017 arası geçerli P,-72891006-0-0 sayılı "Hayata Devam Sigortası" ile 50.000,- TL'lik Tehlikeli Hastalıklar Teminatı satın alındığı, 26.06.2017 tarihinde kanser tanısı konulması nedeniyle poliçede yazılı teminat bedelinin davalı sigorta şirketinden tazminine ilişkindir.

Davalı sigorta şirketi, başvuranın poliçe yapımı sırasında var olan tehlikeli hastalığını kasten bildirmedeği, gerçeğe aykırı beyanda bulunduğundan, talebin Hayata Devam poliçesi kapsamında olmadığı, ihbar üzerine yapılan araştırmada, başvuranın 2013 tarihinden itibaren hastalığının bulunduğu, hastane kayıtları ile sabit olduğu, poliçe özel şartlarına aykırı davranması nedeniyle Tehlikeli Hastalıklar teminatının ödenmediği, bunun TTK ve Hayat Sigortası Genel Şartları gereği teminat dışı olduğundan talebin reddine karar verilmesi savunmasında bulunmuştur.

Uyuşmazlık Hakem Heyeti, tarafların iddia ve savunmaları, dosyada bulunan tüm belgeler incelenerek, başvuranın poliçe düzenlenme tarihinden önce tehlikeli hastalığının bilinip bilinmediği, başvuranın bilinen hastalığı gizleyip gizlemediğinin tespiti için uzman bilirkişiden rapor alınmasına karar vermiştir. Bilirkişi olarak seçilen Dr. XX 16.01.2018 tarihli kök ve itiraz üzerine düzenlen 24.01.2018 tarihli kök raporunda, başvuranın poliçe düzenleme tarihinde dosyadaki bilgi ve belgelere göre kanser olduğunu bilmediği, 26.06.2017 tarihinde ileri teknikle yapılan araştırma sonunda hastalığın tespit edildiği görüş ve kanaatini bildirmiştir.

Uyuşmazlık Hakem Heyeti, tarafların sunduğu belgeler, bilirkişi kök ve ek raporu, taraflar arasında geçerli Hayata Devam sigorta poliçesini birlikte değerlendirerek, başvuranın poliçe yapımı sırasında "Bronşit, KOAH, Amfizem ve Akciğer kanseri niteliğindeki hastalıkların solunum sisteminde müşterek şikayetler le başladığı, kesin tanının ileri tetkikle ortaya konabildiği tıbbi gerçek olmakla, poliçe öncesinde bu hastalıklarla ilgili kesinleşmiş tıbbi tanı bulunmadığından başvuranın Hayat Sigortası düzenleme beyan yükümlülüğüne aykırı davranışla hastalığını gizlediği yönünde yeterli ve kesin tıbbi dayanağın bulunmadığı" görüşüne itibar edilerek başvurunun kabulüne karar vermiştir

Uyuşmazlık Hakem Heyeti kararına, davalı sigorta şirketi vekili itiraz etmiştir.

5.2. Gerekçeli Karar

Dava, başvuranla davalı sigorta şirketi arasında, başvuranın XX'tan aldığı krediye dayalı olarak yapılan Hayat Devam sigorta poliçesinde belirlenen miktarın tazminine ilişkindir.

Türk Ticaret Kanununda konu ile ilgili düzenleme;

Aydınlatma yükümlülüğü Madde 1423

(1) Sigortacı ve acentesi, sigorta sözleşmesinin kurulmasından önce, gerekli inceleme süresi de tanınmak şartıyla kurulacak sigorta sözleşmesine ilişkin tüm bilgileri, sigortalının haklarını, sigortalının özel olarak dikkat etmesi gereken hükümleri, gelişmelere bağlı bildirim yükümlülüklerini sigorta ettirene yazılı olarak bildirir.

Ayrıca, poliçeden bağımsız olarak sözleşme süresince sigorta ilişkisi bakımından önemli sayılabilecek olayları ve gelişmeleri sigortalıya yazılı olarak açıklar.

(2) Aydınlatma açıklamasının verilmemesi hâlinde, sigorta ettiren, sözleşmenin yapılmasına ondört gün içinde itiraz etmemişse, sözleşme poliçede yazılı şartlarla yapılmış olur. Aydınlatma açıklamasının verildiğinin ispatı sigortacıya aittir.

(3) Hazine Müsteşarlığı, çeşitli ülkelerin ve özellikle Avrupa Birliğinin düzenlemelerini dikkate alarak, tüketiciyi aydınlatma açıklamasının şeklini ve içeriğini belirler

Beyan yükümlülüğü, Sözleşmenin yapılmasında, Genel olarak Madde 1435

(1) Sigorta ettiren sözleşmenin yapılması sırasında bildiği veya bilmesi gereken tüm önemli hususları sigortacıya bildirmekle yükümlüdür. Sigortacıya bildirilmeyen, eksik veya yanlış bildirilen hususlar, sözleşmenin yapılmamasını veya değişik şartlarda yapılmasını gerektirecek nitelikte ise, önemli kabul edilir. Sigortacı tarafından yazılı veya sözlü olarak sorulan hususlar, aksi ispat edilinceye kadar önemli sayılır.

Yazılı sorular Madde 1436

(1) Sigortacı sigorta ettirene, cevaplaması için sorular içeren bir liste vermişse, sunulan listede yer alan sorular dışında kalan hususlara ilişkin olarak sigorta ettirene hiçbir sorumluluk yüklenemez; meğerki sigorta ettiren önemli bir hususu kötüniyetle saklamış olsun.

(2) Sigortacı, liste dışında öğrenmek istediği hususlar varsa bunlar hakkında da soru sorabilir. Söz konusu soruların da yazılı ve açık olması gerekir. Sigorta ettiren bu soruları cevaplamakla yükümlüdür.

Yaptırım Madde 1439

(1) Sigortacı için önemli olan bir husus bildirilmemiş veya yanlış bildirilmiş olduğu takdirde, sigortacı 1440. maddede belirtilen süre içinde sözleşmeden cayabilir veya prim farkı

isteyebilir. İstenilen prim farkının on gün içinde kabul edilmemesi hâlinde, sözleşmeden cayılmış kabul olunur. Önemli olan bir hususun sigorta ettirenin kusuru sonucu öğrenilememiş olması veya sigorta ettiren tarafından önemli sayılmaması durumu değiştirmez.

(2) Rizikonun gerçekleşmesinden sonra, sigorta ettirenin ihmali ile beyan yükümlülüğü ihlal edildiği takdirde, bu ihlal tazminatın veya bedelin miktarına yahut rizikonun gerçekleşmesine etki edebilecek nitelikte ise, ihmalin derecesine göre tazminattan indirim yapılır. Sigorta ettirenin kusuru kast derecesinde ise beyan yükümlülüğünün ihlali ile gerçekleşen riziko arasında bağlantı varsa, sigortacının tazminat veya bedel ödeme borcu ortadan kalkar; bağlantı yok sa, sigortacı ödenen primle ödenmesi gereken prim arasındaki oranı dikkate alarak sigorta tazminatını veya bedelini öder.

Hayat Sigortası Genel Şartlarında;

C.2- Sözleşmenin Yapılması Sırasındaki Beyan Yükümlülüğü

2.1- Sigortacı, bu sözleşmeyi, gerek sigorta ettiren gerekse bilgisinin olduğu hallerde hayatı sigorta edilenlerin ve temsilci aracılığıyla sigorta yapıyorsa temsilcinin de beyanını esas tutarak yapmıştır.

2.2- Gerek sigorta ettiren gerekse sigortalı ve temsilci, sigorta sözleşmesinin yapılması sırasında kendisince bilinen ve sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek bütün halleri bildirmekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğün ihlali halinde, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir veya sözleşmeyi yürürlükte tutarak sekiz gün içinde prim farkını talep edebilir. Ancak, sigortacının bildirilmemiş, eksik veya yanlış bildirilmiş olan hususları bilmesi veya ihbar etmemenin ya da yanlış ihbar etmenin kusura dayanmaması halinde cayma caiz değildir. Bu durumda rizikonun kabul edildiğinden daha yüksek olması nedeniyle daha fazla bir prim alınması gerekiyorsa sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren sekiz gün içinde prim farkını talep edebilir.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul ettiğini sekiz gün içinde bildirmediği takdirde sözleşmeden cayılmış olur. Ancak, prim farkının kabul edilmemesi nedeniyle sözleşmeden cayılması sigortacının gerçeğe aykırı veya eksik beyanı öğrendiği tarihten itibaren bir aylık süre içinde söz konusudur.

Beyan yükümlülüğünün kasıtlı ihlalinde sigortacı riziko gerçekleşmiş olsa bile sözleşmeden cayabilir ve prime hak kazanır.

Kastın söz konusu olmadığı durumlarda riziko; sigortacı durumu öğrenmeden önce veya sigortacının cayabileceği veya caymanın hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde gerçekleşirse, sigortacı tazminatı o tazminata ilişkin olarak tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

Taraflar arasında var olan uyuşmazlığı yukarıda yazılı yasal düzenlemeler dikkate alınarak çözüme kavuşturmak gerekir.

Somut olayda, dosyaya yansıyan belgelerden anlaşıldığı üzere, başvuran almış olduğu konut için XX'tan 50.000,- TL kredi almak için başvuruda bulunmuştur. Anılan banka kullandığı krediyi güvenceye almak için kredi kullananı Hayat Sigortası olayımızda Hayata Devam

Sigortasını P-62232954-0-0 sayılı 15.09.2015/2016 arası geçerli olmak üzere 50.000,- TL'lik Tehlikeli Hastalık Teminatı poliçesi düzenlenmiştir. Başvuran bu poliçenin süresi bitimini nedeniyle zeyilname ile P- 72891006-0-0 sayılı 15.09.2016/2017 arası geçerli Hayata Devam Sigorta poliçesi düzenlenmiştir. Tüm belgeler başvuran tarafından aynı tarihte kefilsiz olarak imzalanmış ve banka tarafından kabul edilmiştir.

Davalı sigorta şirketi, TTK'nun 1423 ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu madde 11 ve bu madde gereği çıkarılan Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik'te kabul edilen kurallara uygun bilgilendirme yapmamıştır. Anılan düzenlemelerde açıkça, sigorta şirketleri tarafından bilgilendirme sözleşme yapılmadan önce konu hakkında bilgilendirilmesi ve sigortalıya bu konuda yeterli zaman verilmesini öngörmektedir. Davalı sigorta şirketi, Tüketici Kredi Sözleşmesi yapıldığı tarihte, sigortalıya düşünme hakkı tanımadan aynı tarihte Hayat Sigortası yapmış olduğundan bilgilendirme yasa ve yönetmelikte belirlenen kurallara uygun olmamıştır.

Sigortalı, geçmişte olan hastalığını kötü niyetli ve kasten bildirmedeği yönünde Uyuşmazlık Hakem Heyetince benimsenen görüşte usul ve yasaya aykırılık bulunmamaktadır. TTK'nun 1439/2. maddesin hükmü gereği başvuran geçmişteki hastalığını bilmediği bilirkişi raporu ile de teyit edildiğinden, yasal düzenlemeler ve dosyaya sunulu bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde, Uyuşmazlık Hakem Heyeti tarafından verilen 05.02.2018 tarih ve K.2018/7654 sayılı kararında, usul, yasaya aykırı bir yön bulunmadığından, davalı sigorta şirketinin itirazları yerinde olmadığından reddine karar verilmesi sonuç ve kanaatine varılmıştır.

6. SONUÇ

Yukarıda açıklanan nedenler ve dosya içeriğine göre;

1. Davalı sigorta şirketi vekilinin 05.02.2018 tarih ve K.2018/7654 sayılı Uyuşmazlık Hakem Heyeti kararına karşı ileri sürdüğü itirazlar yerinde olmadığından REDDİNE,
2. Davalı tarafça yapılan itiraz başvuru ücretinin kendi üzerlerinde bırakılmasına,
3. Usulü işlemlerin tamamlanması için dosyanın Sigorta Tahkim Komisyonu'na tevdiine,

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30/12. maddesi uyarınca ve miktar itibarı ile kararın taraflara tebliğinden itibaren kanun yolu açık olmak üzere oybirliği ile karar verildi. 08.05.2018

***

03.04.2018 tarih ve K-2018/İHK-2458 Sayılı İtiraz Kararı (Makine Kırılması)

1. BAŞVURUYA KONU UYUŞMAZLIK VE İTİRAZ HAKEM HEYETİNE İNTİKALİ

1.1 Uyuşmazlık Konusu Olay

Uyuşmazlık, davalı sigorta şirketince makine kırılması sigorta poliçesi ile teminat altına alınan müracaat sahibine ait forklift iş makinasında 28.10.2016 tarihinde meydana geldiği iddia edilen hasarın mutad kullanıma bağlı olup olmadığı, buradan hareketle teminat kapsamında bulunup bulunmadığına ilişkin olup, müracaat sahibi iş makinasının onarım bedeli olan 18.615,46 TL'nin tazminini istemiştir.

1.2 Dosyanın İtiraz Hakem Heyetine İntikal Etme Süreci

Uyuşmazlık Hakem kararına karşı ile ilgili olarak Komisyonca, 5684 sayılı Kanununun 30. maddesinin 12. fıkrası uyarınca usule yönelik Sigorta itiraz yetkilisi xxx xxx tarafından yapılan inceleme sonucunda,

İtiraz eden Sigorta Şirketi vekilinin itiraza konu ettiği 21/02/2018-K.2018/10253 sayılı Uyuşmazlık Hakem Heyeti kararına karşı süresinde ve usulüne uygun itiraz ettiği tespit edilerek Heyet atanması önerisi üzerine Komisyon tarafından Heyetimiz görevlendirilmiştir. Dosya fiziki olarak sisteme göre 02/04/2018 tarihinde koordinatör Hakem XX'e teslim edilmiş, dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda karar oluşturulmuştur.

2-SİGORTA HAKEM HEYETİ TARAFINDAN VERİLEN HÜKÜM

Uyuşmazlık Hakem Heyeti 21/02/2018-K.2018/10253. sayılı kararında özetle

Hasarın teminat kapsamı dışında kaldığını ispat yükünün davalı sigorta şirketinde bulunduğunu, bu hususun sigorta şirketi tarafından ispat edilmediğinden zarar teminat kapsamında kabul edilerek 18.615,00 TL tazminat ile 350 TL müracaat giderinin davalı sigorta şirketinden tahsiline karar verilmiştir.

3-İTİRAZ EDENİN İTİRAZ GEREKÇELERİ VE TALEPLERİ

3.1.Sigorta Şirketi vekili itirazlarında özetle

Sigorta şirketinin talebin teminat dışında kaldığından ödeme yapılmadığını, hasarın mutad kullanmaya bağlı olduğundan talebin reddine karar verilmesini istemiştir.

3.2. İtiraz eden vekilinin itirazlarına karşı tarafın cevapları

Dosyada itiraza karşı, karşı tarafın bir cevabına rastlanmamıştır.

4-UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlığın çözümünde 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Makine Kırılması Genel ve özel şartları dikkate

alınmıştır.

5-DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR

5.1. Değerlendirme

Hakem Heyetinin 21.12.2017 tarihli ara kararında "1-Müracaat sahibi tarafından talebine dayanak olacak tüm delil ve belgelerin ve özellikle hasar tutarının tetkikine imkan sağlayacak fatura, eksper raporu, servis raporu ve fotoğrafların

2-Sigorta şirketi tarafından hasar dosyasının ve özellikle eksper raporunun birer sureti gönderilmesi için bir haftalık kesin süre" verilmiş olduğu görülmüştür.

Makine Kırılması Genel şartlarının 3/h maddesine göre :” Makinelerin normal işlemeden ve mutad kullanılmasından doğan aşınma ve yıpranmalardan veya çürüme, paslanma veya oksidasyondan, buhar kazanlarında kireçlenme ve çamurlanmadan işletmede doğrudan doğruya meydana gelen etkilerden, atmosferik ve sair şartların sebebiyet verdiği tedrici bozulmalar nedeniyle oluşacak zararlar” teminat dışındadır.

Dosyadaki servis belgesinde; “Arıza makine çalışmıyor. Makinanın arızası yapılan tesbitte makine çalışmıyor. Atölyeye alındı yakıt pompası, yakıt reili enjektörle değişti. Yakıt sistemi değiştirildi yakıt sistemi temizlendi yeni yakıt konulup çalıştırıldı kontroller yapıp denendi. faal çalışıyor gönderildi.” yazılıdır. Fatura ve irsaliyede onarıma ilişkin parça ve işçilik yazılıdır. TTK'nun 1409/2. maddesine göre, “Sözleşmede öngörülen rizikolardan herhangi birinin veya bazılarının sigorta teminatı dışında kaldığını ispat yükü sigortacıya aittir”.

Başvuranın servis belgesi, fatura, sevk irsaliyesi gibi belgeleri dosyaya ibraz etmiş bulunduğu, buna karşılık, ara kararına rağmen davalı sigorta şirketinin açtığını belirttiği hasar dosyasına ilişkin eksper raporu veya ispata ilişkin başka bir belgeyi dosyaya ibraz etmemiş olduğu görülmüştür.

Dosyadaki bilgi ve belgelere göre rizikonun Genel şartlar 3/h maddesine göre teminat dışında kalan bir sebepten kaynaklandığı anlaşılmamaktadır. Sigorta şirketinin de TTK.1409/2. maddesi uyarınca rizikonun teminat dışında kaldığına ilişkin dosyaya bir bilgi ve belge ibraz etmediğinden ve Hakem Heyeti kararı Heyetimizce de yerinde görüldüğünden itirazın reddine karar verilmesi gerekmiştir.

5.2. Gerekçeli Karar

Sigorta Şirketi vekilinin itirazları itiraz sebepleriyle sınırlı olmak kaydıyla yukarıda ayrıntılı olarak değerlendirilmiş, yukarıda belirtilen gerekçelere dosyadaki yazı ve belgelere, kararın dayandığı kanıtlarla yasaya ve Yargıtay kararlarına uygun gerektirici nedenlere, özellikle delillerin değerlendirilmesinde bir isabetsizlik görülmemesine göre başvuran tarafın

Uyuşmazlık Hakemi kararına yaptığı itiraz yerinde görülmediğinden reddine karar verilmesi gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

6. SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle;

6.1. Sigorta Şirketi vekilinin Uyuşmazlık Hakemi Heyeti tarafından verilen 21/02/2018-K.2018/10253.sayıli karara vaki İTİRAZININ REDDİNE, yapmış bulunduğu itiraz giderinin üzerinde bırakılmasına, Hakem Heyeti kararının aynen icrasına,

6.2. İşbu İtiraz Hakem Heyeti Kararı'nın 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 436. maddesinin 3. bendi doğrultusunda taraflara Sigorta Tahkim Komisyonu aracılığıyla **TEBLİĞE ÇIKARTILMASINA** ve diğere usul işlemlerinin tamamlanması için dosyanın Sigorta Tahkim Komisyonu'na **TEVDİİNE**,

5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 30.maddesinin 12.fıkrası uyarınca miktar itibariyle **KESİN OLMAK** ve aynı maddenin son fıkrasındaki kanun yoluna ilişkin hükmü saklı kalmak üzere oybirliğı ile karar verildi 03/04/2018

***

14.06.2018 tarih ve K-2018/İHK-4940 Sayılı İtiraz Kararı (Nakliyat)

1-BAŞVURUYA KONU UYUŞMAZLIK VE İTİRAZ HAKEM HEYETİNE İNTİKALİ

1.Uyuşmazlık Konusu Olay:

İtiraz Hakem Heyetimize tevdi edilmiş bulunan uyuşmazlığın konusu , XX Havaalanları Sistemleri Sanayi Ve Limited Şirketi ait 4 adet havalimanı yolcu köprüsünün xxx Ekvator Gine'ye deniz yolu ile sevkiyatı sırasında birinin hasarı nedeniyle meydana gelen zararın 240516713/0 numaralı Emtia Nakli (Direk Kati) Sigorta Poliçesi kapsamında tazmini talebidir.

1.2. Dosyanın İtiraz Hakem Heyetine İntikal Etme Süreci:

Dosya aslı, Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından Koordinatör Hakem Dr. XX 'a 16.05.2018 günü teslim edilmiş; elektronik ortamda da Heyet üyelerine iletilmiştir.

Dosya içeriği üzerinde yapılan tetkik sonucunda, uyuşmazlığın mahiyeti ve dosya mevcudu itibariyle duruşma yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılarak uyuşmazlığın emtea nakliyat sigorta poliçesinden kaynaklanan tazmin talebine ilişkin olduğu anlaşılmakla konu uyuşmazlığın hukuki değerlendirme yoluyla karara bağlanması öngörülmüştür.

2. SİGORTA HAKEMİ VE HAKEM HEYETİNCE VERİLEN HÜKÜM

Başvuru sahibi vekili tarafından Sigorta Tahkim Komisyonuna yapılan başvuru XX Hakem XX Hakem, XX Hakem , 08.04.2018 tarih, 2017/E.75844, 2018/ K22452 sayılı kararda aynen;

“Yukarıda yapılan değerlendirme ve açıklanan gerekçelerle;

1-Başvuru sahibinin talebinin kısmen kabulü ile 37.964,70 USD karşılığı 137.215,82 TL'nin temerrüt tarihi olan 23.05.2017 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketinden tahsili ile başvurana ödenmesine, fazlaya ilişkin talebin reddine,

2-Başvuranın yapmış olduğu 4.385.-TL başvuru ücreti, 4,60 TL vekalet harcı olmak üzere toplam 4.389,60 TL yargılama giderinin kabul/ret oranına göre hesap edilen 2.247,48 TL sinin aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketinden tahsili ile başvurana ödenmesine, artan kısmın başvuran üzerinde bırakılmasına,

3-Başvuru sahibi kendini vekille temsil etmiş olduğundan karar tarihinde yürürlükte bulunan avukatlık asgari ücreti tarifesine göre hesap ve takdir edilen 13.727.- TL avukatlık ücretinin sigorta şirketinden alınarak başvuran vekiline ödenmesine,

4-Aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketi vekil ile temsil edildiğinden reddedilen kısım için AAÜT nin 1/5 i kadar olmak üzere 2.642.- TL ücreti vekaletin başvurandan tahsili ile sigorta kuruluşuna ödenmesine,

5684 sayılı Kanununun 30/12. maddesi hükmü gereği, kararın bildirim tarihinden itibaren 10 gün içinde Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde itiraz yolu açık olmak üzere oybirliğiyle karar verildi.” şeklinde hüküm kurulmuştur.

3. TARAFLARIN İTİRAZ VE GEREKÇELERİ, TALEPLERİ

3.1.Sigorta Kuruluşu/ Davalı Vekili itiraz dilekçesinde özetle; “ambalajlama hiç yapılmadığı gibi yükleme ve istiflemeninyetersiz yapıldığı, bunun sonucu meydana gelen hasar yukarıda belirtilen kloz hükmü gereği poliçe teminatları dışında kaldığı, hakem kararının hatalı olduğu yönünden itiraz etmiştir.

3.2.Başvuru Sahibi /Davacı Vekili itiraz dilekçesinde özetle, talep edilen miktarın teminat kapsamında olduğu, hasarın tamamının kabul edilmesi gerektiği, zorunlu giderlerin yargıtay kararları doğrultusunda makbuzla ispat edilmesine gerek olmadığı, rücu imkanı olduğundan muafiyet uygulanmaması gerektiği, dosyanın bilirkişiye gönderilmesi halinde yeni belgeler sunabilecekleri kararın kısmen hatalı olduğu yönlerinden itiraz etmiştir.

4.UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlığın çözümünde Türk Ticaret Kanunu'nun Sigorta Hukuku'na ilişkin hükümleri Borçlar Kanunu, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun ilgili hükümleri 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu, Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik, Sigorta Tahkim Usulü ve Sigorta Hakemlerine İlişkin Tebliğ, Nakliyat Emtia Sigortası Genel Şartları ile Poliçe özel şartları, tarafların iddia ve savunmaları ile bunları tevsik eden deliller, yorum kuralları ve ilgili mevzuat dikkate alınmıştır.

5.DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR

5.1. Değerlendirme

İhtilafın esası, Sigorta Kuruluşu nezdinde düzenlenen emtia nakliyat sigorta poliçesi tahtında başvuru sahibine ait emtanın Ekvator Gine'ye deniz yolu ile sevkiyatı sırasında uğradığı hasarı nedeniyle meydana gelen zararın tazmini talebine ilişkin olduğu, Hakem Heyeti incelemesi sırasında Heyet'in 14.3.2018 tarihli ile ara karar ile hasar talebinin dayandığı tüm fatura belgelerin dosyaya ibrazının talep edildiği, başvuru sahibi tarafından talep edilen belgelerin ibraz edildiği, XX no.lu XX konişmentoya göre, 10.03.2017 tarih, Exporter (ihracatçı) başvuran : XX Havaalanları Sistemleri Sanayi ve Ltd., Shipper (yükleyen); Korea Airports Corporation; Consignee (gönderilen) XX E & XX A. ; Notify (ihbar edilen)XX E & XX.A. olup, toplam 29 parçada 151.660,00 kg. ağırlığında ve 1574,70 m' hacminde "Yolcu Biniş Köprüsü" emtiasının, Derince limanından 10.03.2017 tarihinde MV XX isimli gemiye yüklenerek varış yeri olan Ekvator Ginesi, Bata limanına sevk edilmiş olduğu, konişmentonun gemi kaptanı tarafından imzalanıp kaşelendiği, emtanın 01.03.2017 tanzim tarihli 240516713/0 no.lu sigorta bedeli 1.020.000.-USD karşılığı 3.686.586.-TL sigorta değeriyle teminat altına alındığı ve bir kısım emtianın hasarı nedeniyle Sigorta Şirketi'nden tazmini talebi ile işbu başvurunun yapıldığı, Hakem Heyeti tarafından dosya üzerinde yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda hasarın sebebinin , hasarın deniz nakliyesi boyunca kayma veya kargo gemi nakliye şirketinin gözetimi altındayken yükleme işlemi boyunca kaba yükleme-boşaltma sonrası da olabileceği ve sigorta edilen emtianın ambalajlanma veya hazırlanmasındaki yetersizlik ya da uygunsuzluk sebebiyle meydana geldiğine dair herhangi bir tespit bulunmadığından dolayı hasarın poliçe kapsamında olduğu kabul edilerek, dosyaya başvuru sahibi tarafından ibraz edilen belgeler uyarınca talebin kısmen kabulüne karar verildiği, taraf vekillerinin karara karşı itiraz ettiği anlaşılmaktadır.

5.2 Gerekeçeli Karar

08.04.2018- K-2018/22452 sayılı Hakem Heyeti kararına karşı yapılan itirazlar kapsamında doys incelenmiş olup, itiraz konusu olmayan hususlar değerlendirme dışında bırakılmıştır.Buna göre;

a) Sigorta Kuruluşu'nun hasarın teminat kapsamında olduğuna ilişkin itiraz bakımından ;

TTK' nun madde 1421 uyarınca, sigortacı, geçerli bir sigorta ilişkisi kurulduktan sonra oluşan rizikolardan sorumlu olduğu gibi kural olarak rizikonun teminat dışında kaldığına ilişkin iddianın sigortacı tarafından kanıtlanması gerekmektedir. Sigortacı, rizikonun ihbar edilenden farklı şekilde meydana geldiğinin soyut iddialarla değil, somut delillerle kanıtlanması gerekir. (Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 22.12.2010 gün ve 2010/17-655 E., 2010/688 K.; 08.12.2010 gün ve 2010/17-596 E., 2010/641 K.; 16.12.1998 gün ve 1998/11-872 E., 1998/905 K.; 10.12.1997 gün ve 1997/11-772 E.,1043 K. sayılı ilamları da aynı yöndedir.)

Olayı incelediğimizde, Hakem Heyeti'nin teknik olarak uzmanlık alanı içerisinde olan deniz taşımacılığı ve emtea hasarına ilişkin değerlendirme dosya üzerinden yapılarak, dosyaya Sigorta Kuruluşu tarafından sunulan XX acentesi XX Marine & XX Maritime Ekspertiz Firmasının 09.08.2017 Tarihli Ekspertiz Raporunda hasar nedeninin, hasarın deniz nakliyesi boyunca kayma veya kargo gemi nakliye şirketinin gözetimi altındayken yükleme işlemi boyunca kaba yükleme-boşaltma sonrası da olabileceğine ilişkin şahsi değerlendirme yapıldığı, kaptan tarafından hazırlanan prototo mektubunda ağır hava koşulları (batı 9 beaufort) fırtınalı koşulları ile karşılaşıldığı ve Palamarların hasar görmediğine ve tamamının sağlam olduğunun tespit edildiği belirtilmiştir. Dosyada, hasarın bizzat emtianın ambalajlanma veya hazırlanmasındaki yetersizlik ya da uygunsuzluk sebebiyle meydana geldiğine ilişkin kesin bir delil ve tespit bulunmamaktadır. Dolayısıyla sigortacı TTK nun 1421 maddesi uyarınca, hasarın teminat kapsamında kaldığını ispatlayamamıştır.

Bu nedenlerle, Hakem kararında usul ve yasaya aykırılık bulunmadığından Sigorta Kuruluşu'nun bu yöndeki itirazının reddine karar verilmiştir.

b) Başvuru Sahibi'nin hasar miktarının tamamının tazmin edilmesi gerektiği yönünden itiraz bakımından

Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 190. maddesine göre, "İspat yükü, kanunda özel bir düzenleme bulunmadıkça, iddia edilen vakiyaya bağlanan hukuki sonuçtan kendi lehine hak çıkaran tarafa aittir."

Olayda Hakem Heyeti, inceleme ara kararı ile Başvuru Sahibi tarafından hasar tazminat talebinin esasına dayanan tüm belge ve faturaların ibrazını talep etmiş ve dosyaya ibraz edilen bu belgeler kapsamında değerlendirme yapılarak tazminat miktarını belirlemiştir. Buna göre dosyaya sunulan belgeler kapsamında ;

- Nakliyecisi XX tarafından XX Havaalanları Sistemleri San. ve Tic. Ltd. şirketi adına tanzim edilmiş olan 17.05.2017 tarih ve 045622 no.lu, Hendek-Ambarlı nakliye bedeli olarak KDV dahil 2.360.- TL tutarındaki fatura.
- XX.Ltd. tarafından XX Havaalanları Sistemleri San. ve Tic. Ltd. şirketi adına tanzim edilmiş olan 07. 10.20 1 7 tarih ve AG 1 7 1 007 no.lu, yolcu biniş köprüsü gümrük

giderleri için 4.850.-USD Bata limanı - Mongomeyen havalimanı sevkiyat ücreti ile yerel havalimanındaki ülke içi taşımacılık için 1.500.- USD olmak üzere toplam 6.350.- USD tutarındaki fatura.

- XX Havaalanları Sistemleri San. ve Tic. Ltd. şirketi tarafından XX. Ltd. şirketi adına tanzim edilmiş olan 15.05.2017 tarih ve 274673-74 no.lu, emtia hasarına ilişkin her türlü tamir ve malzeme bedeli olarak 31. 125. - USD tutarındaki fatura.
- XX Nakliyat ve Tic. A.Ş. tarafından XX Havaalanları Sistemleri San. ve Tic. Ltd. şirketine kesilmiş olan 25.05.2017 tarih ve XX no.lu, yeni parçanın İstanbul'dan Bata'ya kadar olan navlun bedeli olarak 5.019,70 USD tutarındaki fatura,
- kırılan malzemenin e yurt içi nakliyesi için hazırlanan proforma faturada, 570.-USD talep edilmiş ve buna ilişkin olarak Hendek-Ambarlı nakliye bedeli için KDV dahil 2.360.- TL tutarındaki fatura ibraz edilmiştir.

Bu kapsamda toplam talep ; 43.064,70 USD ve 2.360.- TL olduğu tespit edilmiştir.

Sigortacılık Kanunu'nun 30/15. fıkrasına göre "*Hakemler, sadece kendilerine verilen evrak üzerinden karar verir.*" Dolayısıyla, Başvuru Sahibi'nin Bata'ya giden personelin masraflarına ilişkin faturaların kendilerine verilen kesin süre içerisinde dava dosyasına sunmamış olması nedeniyle Hakem Heyeti'nin bu kalemleri değerlendirmeye almamış olmasında usul ve yasaya aykırı bir durum olmadığından Sigorta Şirketi'nin bu yöndeki itirazının reddine karar verilmiştir.

6.SONUÇ

İtiraz Heyetimiz tarafından dosya muhteviyatı üzerinde yapılan inceleme neticesinde yukarıda belirtilen gerekçeler doğrultusunda;

- I- Hakem Heyeti Kararına karşı itiraz eden her iki taraf vekillerinin itirazlarının reddine
- II- İtiraz giderlerinin kendi üzerinde bırakılmasına,
- III- Usuli işlemlerin tamamlanması için dosyanın Sigorta Tahkim Komisyonu'na tevdiine,

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30/12. Maddesi gereğince miktar itibariyle kanun yolu açık olmak üzere oybirliği ile karar verilmiştir. **14.06.2018**

***